

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

SJETTE RÆKKE.

UDGIVET AF

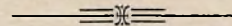
SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE

VED

POUL HENNINGS.

6. BINDS 1. HEFTE.

(36TE AARGANG.)

I KOMMISSION HOS

H. HAGERUP
KJØBENHAVN

OG

MARIUS LUND
CHRISTIANIA

1915.

Indhold.

Meddelelse om danske Slægter i Grønland. Af Førstepræst <i>H. Ostermann</i>	1
Nogle Oplysninger om tre islandske Adelslægter. Af <i>Gurbrandur Jónsson</i>	22
Optegnelser om Familien Dajon i Danmark. Af cand. polit. <i>H. P. F. Barfod</i>	45
Malte Sehested. Af Stiftsdame Frøken <i>Thyra Sehested</i>	54
Slægteoptegnelser om Malthe Sehested og hans Efterslægt. Af Dr. phil. <i>Louis Bobé</i>	71
Et lidet Bidrag til Sogneslægten Morgenstjernes Historie. Af Arkivamanuensis <i>A. W. Rasch</i>	78
Om Hans Nummesens andet Ægteskab og hans Epitafium i Holmens Kirke. Ved Hofjægermester <i>Adam Lovenskiold</i>	81
Et Spørgsmaal angaaende Familien Marstrand	89
Wilhelmine Brandt. Af Arkivamanuensis <i>A. W. Rasch</i>	91
Forskelligt fra Genealogiens og Personallhistoriens Verden	94

Tillæg.

Dødsfald i Norge 1914. Af Arkivamanuensis *A. W. Rasch*.

Bilag.

Grevinde Louise Danner. Efter Maleri af *Montes*.

Hans Nummesens Epitaf i Holmens Kirke.

Hvis Særtryk af Tidsskriftets Artikler ønskes af vedkommende Bidragyder, maa Arrangement træffes med Trykkeriet (J. H. Schultz A/S, Universitetsbogtrykkeri, Niels Juels Gade 12) inden 14 Dage efter Heftets Modtagelse.

Spørgsmaal af genealogisk og personallhistorisk Natur kunne Samfundets Medlemmer erholde oplaget i Tidsskriftet.

Skriftlige Henvendelser bedes sendte til Samfundets Sekretærer: for Norge Arkivamanuensis *A. W. Rasch*, Rigsarkivet, Christiania; for Danmark Overretssagfører *Poul Hennings*, Stormgade 6, København B.

Af det af Dansk Historisk Fællesforening i Juni 1913 udgivne Hæfte, indeholdende en af Hr. Ejler Nystrøm udarbejdet Vejledning til Personallhistorisk Forskning, har Samfundets Bestyrelse erhvervet et større Antal Eksemplarer, som gratis staar til Medlemmernes Disposition, naar Henvendelse, bilagt med Svarporto, rettes til Samfundets danske Sekretær, Overretssagfører *Poul Hennings*, Stormgade 6, København B.

Den Reiersenske Families Stamtavle

udgivet 1877 i København søges.

Meddelelse med Opgivelse af Pris bedes tilsendt Redaktionen.

MONIES PINX. 1850

GREVINDE LOUISE DANNER

(Originalen hænger paa Jægerspris)

Meddelelser om danske Slægter i Grønland.

Af H. Ostermann.

Den afdøde maler *Riis Carstensen* siger i sin bog »Over viden strand« S. 363 saaledes: »I den tid, Danmark har besiddet Grønland, er befolkningen bleven saa blandet, at man lige saa hyppig møder skandinaviske som eskimoiske ansigter«. Dette er bogstavelig sandhed, i hvert fald for Nordgrønlands vedkommende. Jeg er overbevist om, at hvis det var muligt at efterforske hver enkelt Nordgrønlanders stamtræ — hvad kirkebøgernes defekte tilstand imidlertid forbyder — vilde man for de 90 pct. vedkommende finde skandinavisk blod indblandet deri et eller flere steder tidligere eller senere. Jeg siger med vilje skandinavisk, thi blandingen skyldes i det første aarhundrede af Grønlands kolonisation lige saa meget norsk som dansk oprindelse.

Hertil maa nu først bemærkes, at denne blandingsrace ikke — som man maaske *a priori* vilde være tilbøjelig til at antage — overvejende er fremkommen ad illegitim vej. Den allerstørste del er fuldstændig legitim, idet den stammer fra, at de i landet ansatte Evropæere har giftet sig med Grønlanderinder, undertiden gentagne gange. Og da de i almindelighed blev hele deres levetid i landet, blev den allerstørste del af deres afkom »Grønlandere«. Og som almindelig regel gælder det, at disse blandede ægteskaber — i modsætning til de ublandet eskimoiske — var ret frugtbare. — Naar blandingen, som antydet, er stærkest i Nordgrønland, skyldes dette vel nok i første række koloniernes større antal og — især for Diskobugtens vedkommende — kortere indbyrdes afstand. Medens saaledes Sydgrønlands 6 kolonier var spredt over en ca. 125 mil lang kyststrækning, laa der i Diskobugten det samme antal indenfor et omraade paa ca. 30 mil. Men en stor rolle spiller tillige de mange hvalfangeranlæg, af hvis besætninger ligeledes en stor del blev i landet og giftede sig med indfødte.

Heller ikke maa man tro, at blandingsracen udelukkende er fremgaaet af de lavere samfundsklasser i moderlandet. Ganske vist har disse vel nok ydet det største kontingent, idet flertallet af de grønlandsk gifte Evropæere har været haandværkere eller »gemene« : matroser og »arbejdskaarle«. Men ogsaa et meget stort antal af handelens overordnede personale, købmænd (: kolonibestyrere) og assistenter, der for de flestes vedkommende kom fra de højere samfundsklasser — der findes endog en *Lillenschiold de Svanenhielm* iblandt dem — har været gift med indfødte. I

perioden fra 1750 til 1830 var dette endog tilfældet med ca. 70 pct. af samtlige gifte funktionærer. Og netop fra disse stammer nogle af de dygtigste og mest dominerende slægter i det grønlandske samfund i nutiden, f. ex. familierne *Thorning*, *Zeeb*, *Sandgreen*, *Rosing*, *Kreutzmann*, *Heilmann* o. fl., som gennemgaaende maa siges at høre til Grønlands nobiles.

De danske præster i Grønland kommer saa godt som ikke i betragtning her. De har kun ydet et kvantitativt meget lille kon-tingent til den grønlandske blandingsrace. Kun 9 har været gift med indfødte, og af disse var der kun én, hvis afkom blev »Grøn-
lænder«. Det var *Bertel Laersen*, f. 1721, et vajsenshusbarn, der kom til Grønland 1739 som kateket (◊ lærer, missionsmedhjælper), i hvilken egenskab han virkede først ved Godthaab og fra 1757 ved Sukkertoppen. Han var meget dygtig i sproget¹⁾ og som missionær en betydelig kraft²⁾. Uagtet han var stærkt hernhutisk paavirket og derfor ikke i særlig gunst hos sine foresatte, missionskollegiet, maatte dette dog anerkende hans dygtighed, endog saa vidt, at det foreslog ham til ordination. Han udnævntes af kongen til Mis-
sionær 16. marts 1764 og ordineredes i juni maaned ved Sukker-
toppen af den fra Godthaab hjemgaaende missionær *Lauritz Gre-
gersen*³⁾. Som præst virkede Laersen ved Sukkertoppen til sin død 8. decbr. 1782⁴⁾. Han var midt i fyrrerne bleven gift med en Grøn-
lænderinde af den hernhutiske menighed ved Godthaab ved navn *Susanne*. Sine 4 sønner, *Josef*, *Bertel*, *Frederik* og *Jakob* oplærte han energisk og godt, de blev siden dygtige kateketer. Fra dem stammer den store Bertelsenske slægt, som er spredt over hele Sydgrønland. Den tredjeældste af dem, *Frederik Bertelsen*, f. i Godthaab 27. april 1750, † smstds. 13. januar 1828, der især havde gjort sig bekendt ved sin energiske optræden mod en sværmerisk vranglærer *Habakuk*, der optraadte i Sukkertoppens distrikt 1790 og vandt mange tilhængere, blev i præstenøden efter krigen 1807—14 udnævnt til missionær 28. maj 1814 og ordineret ved Holstens-

¹⁾ Der findes endnu i den nu brugte grønlandske salmebog nogle salmer af ham. Han sagdes at være dræbt ved hekseri af en Grønlanderinde ved Navn Karitas. Hun havde nemlig afskaaret et stykke af hans natskjorte, som hang til tørring paa en snor. Hendes landsmænd blev saa oprørte derover, at de piskede hende, hvorfor hun af frygt for fremtidig mishandling styrtede sig i ud Havet fra et fjæld.

²⁾ Allerede 1770 talte den af ham dannede menighed ved Sukkertoppen 200 mennesker.

³⁾ f. 14. oktbr. 1731 i København, missionær i Godthaab 1760—64, † 28. juli 1811 som sognepræst i Todbjerg-Mejlby i Aarhus stift.

⁴⁾ Han omtales meget rosende af Poul Egede: efterretninger om Grøn-land, S. 238.

borg 9. juli 1815 af missionær *Bernhard Hartz*¹⁾ fra Jakobshavn, dengang den *eneste præst i Grønland*. Fr. Bertelsen var den første ordinerede Grønlænder og virkede som præst ved Godthaab, til han tog sin afsked 1826.

To af pastor Bertel Laersens døtre blev gift med danske. 6. August 1781 ægtede *Kirsten Bertelsdatter* ved Sukkertoppen overassistent Jens *Nicolaj Bidstrup*, der hjemsendtes 1791 paa grund af drukkenskab. Hun var døbt ved Godthaab 6. Marts 1756 og døde i august 1791 under hjemrejsen til Danmark. — Datteren *Maria Elisabeth Bertelsdatter*, † 17. Februar 1779 i Godthaab, blev 13. december 1765 gift med *Hans Storm*, døbt 3. november 1734, † 1. august 1781 i Godthaab; bestyrer af Sukkertoppen 1763 —67, derefter af Godthaab til sin død. Deres datter, *Christiane Helene Storm*, f. 29. marts 1769, døde i København i vinteren 1789 af sorg over at have tabt et til hendes omsorg betroet barn ud af et vindu fra fjerde sal, hvorved barnet slog sig ihjel.

Pastor Bertel Laersens sønnesøns søn var Grønlands populæreste salmedigter, overkateket og seminarielærer i Godthaab *Rasmus Storm Josva Berthel Berthelsen*, Dbm., f. 10. juli 1827 i Holstensborg, † 4. januar 1901 i Godthaab. En søn af ham, *Lars Ernek Johan Berthelsen*, f. 5. februar 1855 i Godthaab, † 11. juli 1889 i Umanak, blev 18. april 1883 ordineret til præst i Frue kirke i København af biskop Martensen. Rasmus Berthelsens yngste datter, *Ane Sophie Berthelsen*, f. 7. februar 1882 i Godthaab, er g. m. missionspræst ved Kap York *Gustav Karl Eli Olsen*, f. 27. december 1878 i Holstensborg, ordineret 20. juni 1909 i Jakobshavn. —

At denne indblanding af fremmed blod har været til gavn for befolkningen i Grønland, er udenfor al tvivl. Ikke blot idet racens levedygtighed derved er bleven forøget, men blandingerne har gennemgaaende mere energi, initiativ og perfektibilitet end de ublandede Eskimoer.

Men ved denne blanding er der fremkommet den mærkelighed, at slægter, af hvilke der nu kun er faa eller ingen descendenter tilbage i Danmark, kan findes blomstrende i fuldt flor i Grønland. Navne som *Dalager*, *Jeeb* og *Lindenhan* forekommer f. ex. hyppig i Nordgrønland. Naar jeg nu her, foreløbig for en enkelt af disse slægters vedkommende, vil forsøge at give et bidrag til dens grønlandske historie og særlig give et billede af dens stifter og første

¹⁾ f. 15. juli 1781 paa Svorchmoe ved Trondhjem, miss. i Grønland 1806 —16, † 20. februar 1822 som sognepræst i Gudum-Fabjerg i Ribe stift. Han blev 6. aug. 1807 gift i Claushavn med *Sara Margrethe Lammersen*, f. 7. februar 1790, levede endnu i Danmark 1868, datter af assistent i Grønland *Johan Frederik Lammersen* og blandingen *Ane Dorf* (dt. af købmand *Johannes Pedersen Dorf* i Egedesminde).

generation og de kaar, hvorunder de har levet, maa jeg gøre den bemærkning, at det ikke har været mig muligt at skaffe alle data til veje, fordi kirkebøgerne heroppe fra de tider dels mangler, dels er i en sørgelig defekt tilstand, og i mine andre kilder findes data kun tilnærmelsesvis angivet.

Da det imidlertid forekommer mig, at det frembyder en vis interesse at følge disse aflæggere af danske slægter et stykke paa deres vej i det fjærne biland, har jeg alligevel ment at burde yde hvad jeg formaar til oplysning deraf.

I. SLÆGTEN DALAGER.

Grønland har altid haft en forunderlig dragende magt, ikke blot overfor det enkelte menneske, men overfor hele slægter. Naar ét medlem af en slægt kom i forbindelse med Grønland, blev det som oftest ikke derved, men det kom til at koste slægten flere, sommetider mange medlemmer, ikke alene i den samme, men undertiden ogsaa i de følgende generationer. Den ene drog den anden eller de andre med sig. Og først og fremmest drog landet selv, dette forunderlige eventyrland med de store vidder, de storslagne former og farver og den store stilhed, lige forunderligt og eventyrligt i midnatsolens gyldne sommerpragt og i mørketidens sære, uvirkelighedsagtige halvllys. Derfor er der en forbavsende kontinuitet i den grønlandske kolonisations personalhistorie. Det er bekendt, at *Egede-Slægten* har været knyttet til Grønland gennem flere generationer lige til ca. 1840¹⁾. Det samme har været tilfældet lige fra 1728 til vore dage med den norske slægt *Fleischer*, som har været omtalt tidligere i personalh. tidsskr. Derimod turde det være mindre bekendt, at ogsaa flere end et medlem af slægten *Dalager* har været knyttet til Grønland.

Hvor denne slægt oprindelig stammer fra, er, saa vidt mig bekendt, ikke fuldt oplyst, men der er sandsynlighed for, at den generation, hvorom talen er her, havde hjemme i Rødby, thi nogle af dem er født her. Ikke mindre end fire søskende, to søstre og to brødre, kom i forbindelse med grønland, og af disse blev den yngste broder stamfader til den grønlandske slægt. De var børn af *Jens Laursen Dalager* og *Anna Goe*, søster til brygger Peder Goë paa Hummeltofte (Persh. tidsskr. 4. R. III., 182; IV., 217). Moderen døde paa Dronninglund 31. Marts 1769; faderen var død tidligere²⁾.

¹⁾ Dette i direkte linie. Desforuden tæller Grønlands personalhistorie en mængde medlemmer af slægtens sidegrene. Maaske vil der en anden gang blive lejlighed til at fremstille dem i sammenhæng.

²⁾ Jfr. Egil Thorhallesen: Beskriv. ov. missionerne i Grønland's søndre distrikt, udg. ved L. Bobé, pag. 61 f.

Heller ikke med hensyn til denne familie er det vanskeligt at se kontinuiteten i dens forbindelse med Grønland. Datteren *Maren Dalager*. † 7. Marts 1753, blev nemlig gift med sin fætter, »Grønlands patron«, islandsk købmand *Jakob Severin*, f. 1691, ejer af Dronninglund i Vendsyssel fra 1736 til sin død 21. Marts 1753. Han fik ved kgl. resolution af 15. marts 1734 eneret til handelen paa Grønland¹⁾ med en aarlig subvention paa 5000 rd. mod forpligtelse til tillige at sørge for missionens fornødenheder, og dette privilegium beholdt han efter gentagne fornyelser til 1750. Da Severin var en gæstfri mand, plejede han at indbyde de fra Grønland hjemvendende præster og handelsfunktionærer til at gæste Dronninglund²⁾. Her traf da købmand *Mathias Fersleff*, der i 1739 vendte tilbage til Danmark efter 12 aars tjeneste ved handelen i Grønland, madame Severins yngre søster, jomfru *Anna Kristine Dalager*, f. 1718, † 19. Maj 1790, med hvem han, der var enkemand, indgik ægteskab i 1741, samme aar som han var bleven udnævnt til borgmester i Helsingør, hvor han virkede til sin død 1763. En Datter blev 1772 i Helsingør g. m. Postdirektør, generalkonsul *Isak Gløerfeld*, der døde 1803.

Sin hustrus to brødre tog Severin sig af efter deres faders død og skaffede dem begge levebrød i Grønland. Den ældste af dem var den bekendte *Lars Dalager*. Han var født ca. 1715 og blev allerede 1740 ansat som købmand i Grønland. 1742 anlagde han kolonien Frederikshaab, som han bestyrede til 1748, da han rejste hjem for at søge emploi i fædrelandet. Da dette ikke lykkedes, skaffede Severin ham ansættelse hos sin efterfølger, »det almindelige octroyerede handelscompagnie«, der i 1750 over og handelen paa Grønland, og dette ansatte ham som købmand i Godthaab. 1751 foretog han en ekspedition op paa indlandsisen. Allerede efter 2 aars forløb gik han atter hjem paa grund af svagelighed. Straks efter hjemkomsten udgav han sine bekendte »relationer angaaende Grønland«. Da han imidlertid to aar igennem forgæves havde søgt en eller anden ansættelse hjemme, gik han 1754 paany ud til Grønland, hvor han nu bestyrede Godthaab som købmand i 13 aar. Han var en velbegavet og i mange henseender velmenende mand med et skarpt blik for og et paa mange punkter rigtigt syn paa Grønlændernes forhold, saavel som paa missionen og handelen, men han var tillige en meget kolerisk og paa staaelig natur, som vilde dominere og herske og ikke lade sig sige. Han stod utvivlsomt bag ved sin svoger Severin med hensyn til dennes meninger og forslag

¹⁾ Tillige havde han, sammen med to andre, eneret paa handelen paa Finmarken fra 1729 til ca. 1741.

²⁾ *Poul Egede* opholdt sig her fra 4. oktober til 8. november 1740 paa gennemrejse fra Grønland til København.

om Grønlands styrelse i gejstlig og verdslig henseende, og især m. h. t. hans utilfredshed med de danske missionærer og deres virksomhed. Dalager sluttede sig nemlig nær til Hernhuterne i Grønland¹⁾). Forøvrigt søgte han en tid, støttet af Severin, at komme an ved missionen — 1746—47 var han endog missionær i Jakobshavn — og naar missionskollegiet i 1749 tilbød mod en understøttelse fra regeringen at anlægge to nye kolonier, en syd og en nord for Godthaab, var det sikkert Dalagers ærinde de gik, og meningen var, at han skulde lede det hele som kollegiets befuldmægtigede. Da det ikke lykkedes, blev han gram i hu og optraadte en tid meget fjendtlig mod missionærerne i landet. Dog stod han vedblivende paa saa god fod med missionskollegiet, at dette endog i 1759 gav ham løfte om at ville hjælpe ham til et verdsligt embede i Danmark. Men hermed vilde han ikke nøjes. Han forlangte, at kollegiet skulde bevæge handelskompagniet til at forpagte ham Godthaabs koloni. Da kollegiet ikke vilde det, blev han endnu mere vred og gav sig til at forfølge og fortrædige de danske missionærer paa alle maader. Tilsidst gik han saa vidt, at det medførte hans hjemkaldelse 15. april 1767²⁾). I en skrivelse til missionskollegiet af 22. oktober s. a. besværer han sig meget herover: han er nu, »gammel, fattig og yderligen arm«, bleven berøvet sin gode tjeneste i Grønland ved chikanerier fra de »liderlige missionairs«, skønt han har udrettet saa meget for Grønland. Han kom dog ikke mere tilbage dertil. Men allerede samme aar fik han ansættelse under den kgl. finmarkske handel. Han døde i Vadsø sidst paa aaret 1772 som bestyrer af Kjøllefjords handel.

Da Lars Dalager i 1757 for tredje gang gik til Grønland, var det hans agt at blive der for stedse og gifte sig med en indfødt »for nu ret at udrydde al tom begierlighed og forfængelighed og tillige at gjøre mig ret stinkende for min gamle moder og øvrige venner, der ellers ventelig vilde plage mig endnu med nye paamindelser om mit fædreland«. Han beder derfor missionskollegiet om at give missionæren ved Godthaab ordre til at udføre vielsen. Gift blev han i hvert fald, thi hans enke fik 25. november 1774 bevilget 30 rd. i aarlig pension.

Lars Dalagers yngre broder, *Christopher Carl Dalager*, kom til at lægge hele sin livsgerning i Grønland og blev grundlægger af en meget stor og endnu blomstrende slægt i Diskobugten. Han var født 1726 og blev allerede i en alder af kun 19 aar ansat som assistent ved handelen i Nordgrønland, hvortil han ankom 12. juni

¹⁾ Han var derfor ogsaa en god ven af den ovenfor nævnte *Bertel Laersen*.

²⁾ Se Kirkehistoriske Sml. 5. række, VI., 313 flg.

1745. Da han var en dygtig og driftig mand, baade til at bestyre handelen og lede hvalfangsten, blev han allerede aaret efter forfremmet til købmand — 1746 var han købmand i Jakobshavn, 1752—55 i Frederikshaab — og flere gange anvendt ved vanskeligere opgaver, som anlæggelsen af nye handelspladser o. lign. Saaledes anlagde han i 1755 kolonien Ritenbenk og i 1783 handels- og hvalfangeranlægget Klokkerhuk eller Arveprinsens Eiland. En stedlig tradition (meddelt af missionær *Østergaard*, Upernivik 1833—41) vil vide, at C. C. Dalager allerede ca. 1750 skal være kommen til Uperniviks distrikt og der have anlagt en handelsplads 9 mil syd for den nuværende koloni. Da han selv i 1788 siger, at han fra sin ungdom af »haver etableret og forrestaaet adskillige af hans kgl. mayestets colonier og anlæg her i landet i en tiid, som nærmer sig til en halv sæculum«, medens man ellers kun kender de to ovennævnte pladser som anlagt af ham, kan denne tradition for saa vidt godt være rigtig, kun maa i saa fald anlægget snart være bleven nedlagt igen, da Upernivik først blev fast etableret i 1771.

Efter at have forestaaet den af ham anlagte koloni Ritenbenk i 16 aar, forflyttedes Dalager i 1771 til Jakobshavn, som i en aarrække var bleven yderst slet bestyret og derfor trængte til en dygtig og bestemt mand, der kunde bringe orden i de forvirrede forhold. Han overtog den 7. september 1771 og forblev her, til han 14. juli 1784 udnævntes til leder af handelen og hvalfangsten ved det af ham selv indrettede nye anlæg Klokkerhuk paa øen Arveprinsens Eiland i den nordlige del af Diskobugten, 4 mil syd for det nuværende Ritenbenk, som tre aar tidligere var bleven flyttet hertil fra sin første plads 6 mil nordligere. Klokkerhuk blev hans sidste virkested. Her døde han — endnu i funktion — d. 1. januar 1799. Paa kirkegaarden her, højt tilfjælds mellem forrevne klipper, med en henrivende udsigt over Diskobugten og til Diskos mægtige fjælde lige overfor, findes hans grav, men hvilken det er vides nu ikke mere. 8. marts 1800 holdtes der auktion i hans »stervbo«; skiftet i dette, der opgjordes til godt 750 rd., sluttedes 11. december 1802¹⁾.

C. C. Dalager tilbragte saaledes 53½ aar i Grønland, det vil sige omtrent 74 pct. af sine leveaar. I al denne tid afslagde han kun én gang, vistnok i slutningen af 70-erne, et besøg i Danmark. 4. juni 1788 ansøgte han ganske vist Nordgrønlands inspektorat om atter at faa permission til en hjemrejse, under henvisning til, at han tidligere havde gjort en saadan med fuld gage, men mod at lade sin stedfortræder oppebære procenterne af kolonien og selv

1) En del af dets midler var anbragt i kaper-obligationer.

betale kostpengene paa ned- og oprejsen, men han opgav atter denne plan; landet og familien bandt ham for fast.

Medens det, som ovenfor omtalt, er højst tvivlsomt, om Lars Dalager opnaaede at gøre sig »ret stinkende« for sin gamle moder og sine venner, er det derimod muligt, at det kan være lykkedes for Christopher Carl Dalager. I hvert fald gjorde han sit dertil ved at gifte sig med en indfødt, oven i købet en, hvis fødselsaar viser, at hun ikke kan have været en blanding, ja næppe engang døbt før som halv- eller helvoksen. Men da det uden tvivl er ham, *Egede Saabye* sigter til i sin dagbog¹⁾, har han altsaa opnaaet at gøre hende mindre stinkende for sig selv. At imidlertid den kultur, hun i sit lange ægteskab med en dannet dansk mand næppe kan have undgaaet at tilegne sig, ikke er gaaet i dybden, vil det efterfølgende vise. —

Dalagers hustru, med hvem han blev gift ca. 1755, hed *Juliane Marie* og var født 1734. Efter mandens død opholdt hun sig skiftevis hos sønnerne. 1800—01 boede hun saaledes i Claushavn; 1806—09 paa Hunde-Eiland; senere atter ved Klokkehuk. Hendes pension var 80 rd. d. c. I 1814 reduceredes den til 50 rd. n. v. Hun døde i Jakobshavn d. 7. maj 1817 i den for en Grønlænder meget høje alder af 83 aar.

Børnene af dette ægteskab var 1—7.

1. *Andreas Peter Dalager*, f. november 1756 i Ritenbenk, 1775 hvalfangerassistent ved Jakobshavn, † 22. januar 1820 i Jakobshavn²⁾. Gift 1782 i Jakobshavn med blandingen *Agathe*, f. december 1762, † 8. maj 1840 i Jakobshavn. De havde 11 børn, 3 sønner og 8 døtre, der omtales som meget smukke. Her skal kun nævnes a—b.

- a) *Cecilie Dalager*, f. 1. februar 1784 i Jakobshavn, † smstds. 8. maj 1866 som enke efter en Grønlænder. Fra 1803 til

¹⁾ »Jeg kjendte en handelsbetjent, en i hver henseende ordentlig mand, af god familie og opdragelse, som efter nogle aars ophold i landet fattede kjærlighed til sin opvarterske, der dog ikke hørte til landets skjønheder. Pigen kunde han lide, men ikke lugten. Da hun imidlertid kom daglig til ham, maatte han omsider give efter for sin lidenskab. Han fandt et middel til at befrie sig for den ham stedse modbydelige stramhed, og han brugte det. Han bestænkede hende nemlig med eau de lavande, først i forbigaaende, siden mere aabenlyst; det gjorde sin virkning. Nu friede han, og fik, som man kan tænke sig, ja. De levede et ganske lykkeligt ægteskab, og havde mange børn; men hun lugtede og stedse siden af eau de lavande«. (*Egede Saabye*: brudstykker af en dagbog, S. 121). Hermed stemmer det, at den Dalagerske familie ifl. Jakobshavns handels-journal brugte adskillige flasker »ungersk vand« aarlig. Skikken synes at være gaaet i arv i alt fald til den ældste søn.

²⁾ Han efterlod sig i rede penge 736 rd. 93 sk. foruden et stort, veludstyret træhus ved Jakobshavn, som enken fik hjemmelsbrev paa 14. okt. 1829. Hun blev siddende i uskiftet bo ifl. testamente af 1819.

1815 levede hun i naturligt ægteskab¹⁾ med inspektør i Nordgrønland, senere direktør for den kgl. grønl. handel, exam. jur. *Peter Hans Motzfeldt*, f. 1771, ansat som ass. i Grønland 1794, † 7. Oktober 1835 i København, med hvem hun havde 4 børn, 1 søn (*Peter Hans Motzfeldt*, født 1804, † 1871 som ass. i Grønland) og 3 døtre.

- b) *Sofie Dalager*, f. marts 1786 i Jakobshavn, † i barselseng smstds. 19. marts 1804. Gift 13. april 1803 med missionær i Jakobshavn—*Ūmának Eskild Sønnichsen Bram*²⁾, f. i Stobbum ved Haderslev 1773, stud. Haderslev 91, cand. theol. 12. juli 96, udnævnt 12. marts og ordineret 22. april 1802, hjemrejt 16. august 1813 med briggen »Hvalfisken« (sammen med mineralogen, bergraad *Carl Giesecke*); sogneprest i Klim-Torup-Vust i Thy 5. september 1814, † 11. februar 1815. Deres søn var

a) *Sønnich Eskildsen Bram*, f. marts 1804, var i 30-erne 3 aar tømrer i Ritenbenk, men rejste atter hjem. Han døde i New York.

2. *Anna Kristine* (el. Chrestina) *Dalager*, f. januar 1761 i Ritenbenk, † 14. februar 1832 i Jakobshavn. Gift 22. novbr. 1801 med baadsmand og sejlmager i Jakobshavn *Niels Rasmussen Ravnholdt*, f. 1768, ansat i Grønland 1788 (1° g. maj 1797 med Grønlænderinden *Dorothea Nielsdatter*), pensioneret 30. juni 1830, † 5. januar 1840 i Jakobshavn³⁾. Af dette ægteskab var der 2 døtre. — Før sit ægteskab havde Anna Kristine Dalager datteren

- a) *Pouline Irgens*⁴⁾, f. december 1786 paa Arveprinsens Eiland, † 11. juni 1865 ved udstedet Agto syd for Egedesminde. Gift 14. september 1804 med ovennævnte missionær *E. S. Bram*, med hvem hun havde 4 børn, 3 sønner og 1 datter. Efter mandens død vendte hun 1818 tilbage til Jakobshavn, hvor missionær *Löchte* († 9. februar 1857 som spr. i Ingstrup-Hjermitslev-Alstrup i Vendsyssel) tog sig af børnenes opdragelse og undervisning. De 4 af dem sendtes i 1821 til Danmark og anbragtes paa Vajsenhuset, hvor det femte ligeledes kom ved *Löchtes* hjemrejse

¹⁾ Dette var almindelig skik dengang, da det var vanskeligt at opnaa ægteskabstilladelse. Forøvrigt søgte *Motzfeldt* tilladelse til at ægte hende, men omstændighederne lagde hindringer i vejen derfor.

²⁾ Ikke *Sørensen Braëm*, som *Wiberg* har II, 222.

³⁾ »Han fandtes død foran bagerovnen, som han skulde hede«.

⁴⁾ Faderen var *Henning Irgens*, assistent i Grønland 1782—86 (se nedenfor).

1823. Kun en af dem, datteren *Maren Bram*, f. marts 1806, † v. Agto 8. juli 1856, kom tilbage til Grønland¹).
3. *Jens Jacob Dalager*, f. 1763 i Ritenbenk, 26. september 1782 formand ved hvalfangsten paa Arveprinsens Eiland, † 21. december 1825 ved Klokkerhuk. Gift 1° 1788 med blandingen *Abigael Dorf*²), † 1793. Her 1 datter. Gift 2° 1794 med blandingen *Marie*, † 27. oktober 1812. Her 1 søn og 1 datter. Gift 3° 1815 med blandingen, enken *Mette*, med hvem han havde 2 sønner.
 4. Søn, f. juli 1765 i Ritenbenk, døbt i september, † som lille.
 5. *Christopher Carl Dalager*, f. 23. december 1766 i Ritenbenk, døbt smstds. 9. marts 1767, konf. 27. april 1783 i Jakobshavn. 1. november 1786 harpunér ved hvalfangsten paa Arveprinsens Eiland, 19. oktober 1795 formand for hvalfangsten paa Hunde Eiland, 1817 underassistent og bestyrer af anlæget Agto i Egedesminde distrikt, † 26. juni 1842 ved Agto. Skiftet i hans bo sluttedes først 16. marts 1850. Gift 1° 6. november 1793 med sin ældste broderkones halvsøster *Pouline*, f. »omkr.« 1771, døbt som voksen 22. maj 1791, † 14. oktober 1839 ved Agto. Gift 2° med blandingen *Karen Gjertrud Kathrine*. Ingen børn.
 6. *Mathias Ferslev Dalager*, f. 1769 i Ritenbenk, † før 1848 i Norge. Blev sommeren 1782 sendt til Danmark, hvor han opholdt sig i sin onkel, generalkonsul *Isak Glørfeldts* hus »à Elseneur«. Da han viste kunstneriske anlæg, uddannedes han især i tegning og maling. 1794 tilbød handelsdirektionen ham efter faderens gentagne ansøgning og Nordgrønlands inspektørs »i hans faueur gjorde intercedens« plads som haandskriver hos inspektøren, for at han der kunde »præparere sig« til en stilling i Grønland, men han frabad sig det, fordi der havde

¹) Sønneme hed *Carl Christopher*, *Peter Jacobs* og *Jess*. De var særdeles godt underviste og udmærkede sig ved optagelsesprøven paa Vajsenhuset. *Jess* døde ung. *Peter Jacobs* døde ligesom stedbroderen i New York. *Carl Christopher*, sejl-, flag- og kompassmager i Helsingør, døde i maj 1866, 56 aar gl.

²) Datter af assistent ved hvalfangsten og handelen *Carl Dorf*, f. 1748 i Jakobshavn (søn af dansk kateket, senere købmand i Egedesminde *Johannes Pedersen Dorf*, † 4. Januar 1787), ansat i handelens tjeneste 1773, † 7. marts 1815 i Ritenbenk, og hustru *Juliane* — Ass. *Dorf* figurerer i de officielle mandtalslister fra 1790-erne med: ægte kone, 1ste uægte kone og 2den uægte kone, og har børn med dem alle. Senere anføres de som hans tjenestepiger. — Da dette unægtelig noget ejendommelige leben vakte forargelse, og der klagedes til handelsdirektionen derover, havde denne ikke andet at bemærke dertil, end at den bad inspektøren om med lempe at søge at faa *Dorf* til at ændre dette forhold, »uden at paastaae, at han skal skille sig ved« medhustruerne. Han maa have været uundværlig!

»aabnet sig bedre udsigter til at kunne ernære sig ved sin konst«. Direktionen vil derfor indstille ham til at »nyde nogen understøttelse af handelen, som man ikke tvivler om at ville blive ham forundt, og hvorved man paa begge sider efter vor formeening er meget bedre tient«¹⁾. Ved faderens død var han tegnemester ved realskolen i Trondhjem. 1820 var han stads-kapitain og chef for 2. Trondhjemske borger-kompagni. Gift med *Martha Antonette Reinerl*, 1 datter.

a) *Margrethe Uttel Bergine Dalager*, døbt i Trondhjem 3. september 1802, som i 1848 var g. m. skomagervend *Ruud* i København.

7. *Jacob Dalager*, f. 1772 i Jakobshavn, 1795 harpunér ved hvalfangsten paa Arveprinsens Eiland, † 12. august 1805 ved Klokkerhuk (om hans død se nedenfor)²⁾. Gift 6. september 1796 i Christianshaab med *Cathrine Thorning*³⁾, f. 3. november 1776 i Egedesminde, konfirmeret 6. septbr. 1796 i Christianshaab, var 1831 jordemoder i Jakobshavn, † 19. oktober 1848 ved Agto.

I dette ægteskab var der 2 sønner, hvoraf den ældste, *Andreas Lauritz Thorning Dalager*, f. 9. september 1797, d. 30. oktober 1818, blev kateket ved Agto. Hans sønnesøn, *Andreas Nørregaard Jørgen Emil Dalager*, f. 9. oktober 1858, nu overkateket i Christianshaab, var g. m. *Malene Kathrine Louise Birgithe Berthelsen*, f. 25. maj 1850 i Godthaab, † 21. december 1902 i Christianshaab, datter af ovennævnte overkateket og seminarielærer *R. S. J. B. Berthelsen*. Deres eneste søn, *Adam Peter Rasmus Isak Dalager*, f. 23. august 1888 i Christianshaab, er ansat som kontorist paa den grønlandske styrelses kontor i København og vil antagelig komme til at indtage den stilling som tolk og haandskriver ved inspektoratet i Nordgrønland, som hans slægtning *Mathias Ferslev Dalager* ikke modtog i 1794.

Købmand *C. C. Dalager* var en dygtig og driftig mand. Kammerraad *Schwabe*⁴⁾ giver ham det vidnesbyrd, at han er »retsindig og nidkiær, retskaffen og patriotisk«. Det er ovenfor bemærket, at han derfor ogsaa ofte blev benyttet af de skiftende handels-

¹⁾ Direktionens skrivelse til Nordgrønlands inspektorat af 3. maj 1794.

²⁾ Skiftet i hans bo sluttedes 13. oktober 1807; boet opgjordes til 215 rd.

³⁾ Dt. af »oberassistent« *Adam Chr. Thorning*, f. 1726, ansat i Grønland 1758, entlediget 1792, † 4. maj 1807 paa Kronprinsens Eiland, og hustru, blandingen *Maria*, f. 1742, † 11. august 1824 i Christianshaab. Alle deres andre 5 døtre blev gift med danske, deraf 3 med kolonibestyrere.

⁴⁾ *Johan Frederik Schwabe* var Nordgrønlands første inspektør 1782—86. Senere blev han laugmand over Hedemarken og Oplandene i Aggershus stift.

styrelser i vanskeligere hverv. Og at direktionen satte pris paa ham, viste den ligeledes ved at lønne ham godt og sørge for hans familie. Medens saaledes den sædvanlige pengeløn for en købmand sjælden naaede 150 rd. aarlig, havde Dalager de sidste tyve aar af sin tjenestetid 200 rd. i løn, foruden »kostdeputat« og 1 portion »specerier«¹⁾, samt procenter af indhandlede varer efter den pris, de udbragtes til i danmark. At dette gav en efter tidsforholdene god indtægt, kan ses af, at der f. ex. kunde udbetales hans kommissionær i København 565 rd. netto overskud af handelsaaret 1781—82.

Men det kan paa den anden side ikke nægtes, at han undertiden var lidt for »nidkiær« eller lidt for meget »om sig«, som naar han f. ex. stadig brugte at lade sine fartøjer gaa paa handelstogt ind i andre kolonidistrikter. Allerede 1766 klagede købmanden i Jakobshavn herover, men fik til svar af direktionen, at da han selv intet gjorde for at indhandle produkterne ved de paagældende steder, var det jo godt, at en anden gjorde det, saa de dog kom handelen til gode. Men *tempora mutantur*; senere fik visen en anden lyd. Da klagerne over Dalagers »røvertogter« vedblev at lyde, maatte inspektør Schultz²⁾ tilsidst skride ind, og i 1792 udtalte han til Jakobshavns købmand, at han nu kunde være »forvisset om en fuldstændig afgjørende foranstaltning« fra inspektoratets side, saa Dalager lærte at holde sig indenfor sine egne grænser.

Det kan heller ikke nægtes, at Dalagers »retskaffenhed« var ret relativ og i hvert fald i høj grad maa ses i lyset af hvad der var gængs handelsmoral i Grønland i hine tider. Naar det f. ex. ved en forretning, som inspektøren i 1783 holdt ved Jakobshavn »for at undersøge adskilligt angaaende handelens og hvalfangstens bestyrelse ved bemeldte sted« bl. a. viste sig, at Dalager ikke kunde gøre rede for 140 hvalbarder, som fandtes i hans lager, men ikke i hans bøger, og at han af 113½ ballie indhandlet spæk havde beregnet sig 68¹/₁₆ ballie som eget overskud — hvilken beregningsmaade han altsaa aabenbart har brugt tidligere før inspektoratets oprettelse — saa kan dette egentlig ikke retfærdiggøre udtrykket »retskaffen« i vor tids øjne. Og saa kan man i grunden ikke fortænke handelsdirektionen i, at den 1785 advarer ham mod selv den mindste uærlighed, og at den 1787 er noget betænkelig ved at vide anlæget Arveprinsens Eiland overladt alene til kbmd. Dalager og hans søn, formand J. J. Dalager, hvorfor inspektøren opfordres til »altid

¹⁾ Kostdeputatet bestod af brød, gryn, ærter, smør, salt flæsk og kød, tørfisk, malt og humle efter en fast skala. En gift »officer« (0: købmænd og assistenter) fik $\frac{1}{2}$ gang mere end en ugift. — En portion specerier bestod af urtekram, vin og spirituosa efter fast skala eller frit valg til et beløb af 50 rd.

²⁾ Exam. jur. *Borge Johan Schultz* var den 3die inspektør i Nordgrønland, 1790—97. Han blev senere foged i norge.

at have et vaagent øje med omgangsmaaderne med denne plads, og paa bedste maade faa misligheder forebyggede¹⁾.

Men da inspektøren selv attesterer hans »retskaffenhed«, maa vi vel alligevel tro ham paa hans ord, især da en mand som missionær *Egede Saabye* satte megen pris paa Dalager og regnede ham blandt sine venner. Det taler jo ogsaa til gunst for ham, at han i en ikke ringe grad støttede missionen, ja en tid selv tog sig af den, medens han boede ved Ritenbenk, hvor der var langt til præsten²⁾. Han stod ogsaa bestandig — modsat sin broder Lars — i et ret godt forhold til missionærerne og hjalp dem til rette, mens de var nye og ukendte med landet og sproget, hvori Dalager havde opnaaet en temmelig stor færdighed. Det skyldes ligeledes hans anstrængelser, at missionær *Christen Fabricius*³⁾ blev placeret ved Ritenbenk 1759. —

Dalager var utvivlsomt en personlighed, men med et ejendommeligt særpræg. Han var intelligent, havde solide kundskaber paa flere omraader og mange interesser⁴⁾, besad et varmt hjerte for Grønlænderne, hjalp dem meget, naar de var i nød, og var ikke hange for at træde i skranken for det, han mente kunde være til gavn og fremgang for dem. Paa den anden side fandt han sig heller ikke i, at de var efterladende og ingenting bestilte. Han holdt dem til ilden med fangst og fiskeri og ansprede dem til nye erhvervsmaader, f. ex. at drive hvalfangst paa evropæisk vis med slupper og harpunkenoner. Det skyldes i første række ham, at hvalfangsten fra Diskobugtens kolonier og anlæg i slutningen af aarhundredet opnaaede ellers ukendte resultater og for en stor del dreves af Grønlænderne selv til lige saa megen fordel for dem som for handelen. — Men ved siden heraf var Dalager en stejl og paastaaelig karakter og ligesom broderen ikke saa lidt selvraadig og herskesyg — egenskaber, som kun har alt for god lejlighed til at udvikles i Grønland og havde det endnu mere dengang. Han kunde derfor ikke ret vel finde sig i de nye forhold og ordninger, der efterhaanden etableredes i Grønland. Allerede oprettelsen af et provsteembede i Nordgrønland

¹⁾ Direktionens skriv. til insp. af 31. marts 1787.

²⁾ Fønger: Hans Egede og den grønl. mission, s. 305 og 311.

³⁾ *C. Fabricius*, f. 1736, miss. Ritenbenk 1759—60, Jakobshavn 60—63, † 5. august 1786 som spr. i Sejrskov-Jordrup i Ribe stift. Ældre broder til den berømte *Otto Fabricius*.

⁴⁾ Han efterlod sig et bibliotek paa over 70 bind foruden nogle tidsskrifter, deriblandt »engelske Mussen« i 6 bind. Blandt bøgerne indtog rejsebeskrivelser en dominerende stilling, han ejede saaledes samtlige beskrivelser af Cooks rejser. Af andre ting fandtes f. ex. Gellerts samlede skrifter, the vicar of Wakefield, Charl. Biehls fortællinger, »Siegward«, en klosterhistorie, Holbergs kirkehistorie, Chr. V. danske lov. Omtrent halvdelen af bøgerne var paa tysk. Bøgerne var i særdeles god stand, adskillige af dem smukt indbundne.

1773 faldt ham for brystet og æggede ham til bestandig at kritisere og ofte endog modarbejde provst *Sverdrup*¹⁾, med hvem han dog ellers stod paa en god fod, saa de endog til tider førte husholdning sammen. Men især faldt det ham vanskelig^t at underkaste sig den nye ordning, der indtraadte med etableringen af en øvrighed i selve landet ved inspektoraternes oprettelse i 1782. Ved meddelelsen herom rejste han straks til Christianshaab til sin kollega og ven, gamle købmand *Svanenhielm*, for med ham at ruste sig til at møde fjenden. Og ved inspektørens ankomst dertil i juli maaned mødte d'hr. straks op med en række motiverede indsigelser og ændringsforslag til de nye bestemmelser, og søgte at »retlede« den nyankomne overherre og »anslaa tonen« for ham. Det blev dog dem, der maatte neje sig, hver paa sin vis. *Svanenhielm* tog sin afsked, og Dalager søgte bort fra Jakobshavn; hans forslag til oprettelsen af en ny station paa Arveprinsens Eiland var en direkte følge af den nye ordning, idet han mente at faa friere hænder ved et saadant nyanlæg end ved den gamle koloni. Ogsaa heri tog han dog fejl. Han forsøgte at ordne tingene deroppe paa egen haand og disponere over udsendte materialier osv. efter eget tykke, som han før havde plejet, og før^t bagefter indberette det til inspektøren. Hⁿ »havde aldrig før haft en autoriseret protokoll under hænder«, og vilde derfor ikke bruge de nyudsendte, som de skulde bruges. Han »var ikke vandt til en saa stor accuratesse i regnskabssager« og forsøgte derfor stadig at gennemføre sin egen regnskabsmetode og holde sine egne regnskabsterminer ved først at indsende regnskaber og besvarelse paa antegnelser, naar det passede ham. Men inspektoratet *maatte* sejre i denne kamp. Inspektørerne var ligesaa stejle som han og stærkere, fordi de var autoriteten. Derfor følte hans sidste aar noget bitre, men skylden var udelukkende hans egen. Han mente sig tilsidesat og forurettet, og troede at se ydmygelser og krænkelser i alt hvad inspektøren og direktionen forordnede. Medens sandheden dog var den, at der blev taget det smukkeste hensyn fra de overordnede side. Inspektørerne stillede sig i et overordentlig venligt og imødekommende forhold til ham; deres skrivelser og henvendelser er holdt i den elskværdigste og hensynsfuldeste form og tone, deres hele optræden overfor ham viser ærbødighed for hans alder og lange erfaring i grønlandske forhold. Og fra direktionens side vises det samme hensyn. Skønt han saaledes i 1794 endnu ikke havde besvaret antegnelserne til regnskabet for aaret 1782—83, vil man dog

¹⁾ *Jørgen Jørgensen Sverdrup*, f. 16. december 1732 i Nordland, 1764—88 missionær i Jakobshavn, † 22. april 1810 som præp. hon. og pastor emeritus i Avoldsnæs i Christianssands stift. Gift 26. oktober 1767 i Claushavn med blandingen *Marianna* (enke efter dansk bødker Michel Vilhelm Gratie c1. Grätzic), † 9. maj 1785 i Jakobshavn.

ikke »i betragtning af mandens alder og da han paa eengang modtog antegnelser til besvarelse for en deel aar, hvoraf han dog immer har raadet nogle fra sig, lade denne udeblivelse bevirke mulct for ham«, skønt der ellers var bleven fastsat høje mulkter, eventuelt bestillingsfortabelse, for efterladenhed i regnskabssager. Og først i 1799 besluttede direktionen sig til at føre ham antegnelserne paa regning, dog stadig uden a^t mulktere ham¹⁾. Og da inspektør Schultz omsider havde maattet melde, at Dalager nu næsten ikke mere var istand til at forestaa sin kolonis bestyrelse, udtalte direktionen, at hans »høye alder og lang^e tjeneste ved handelen fortienner saa megen consideration, at man nødig vil andrage paa, imod hans villie at sætte ham ud af bestyrelsen af det ham anbetroede etablissement«, saalænge han i det hele taget kan bestride det uden altfor kendelig skade for handelen. Men paa den anden side ønsker man, at inspektøren ved lempelig og hensynsfuld forhandling med Dalager kunde faa ham til selv at tage sin afsked, i hvilket tilfælde man vil bevilge ham fuld løn, kost og specier — et saa favorabelt tilbud, som endnu ikke var stillet nogen handelsbetjent. Men i saa fald maatte det dog tillige ordnes saaledes, at han flyttede til et andet sted, »da ellers den superioritet, han har over de indfødte, stedse vilde gjøre stedets tilkommende foresatte afhængig af ham, og hans personlige nærværelse mueligen blive til hinder ved een og anden indførende forbedring«²⁾. Om Inspektøren *har* forhandlet med ham derom, eller ikke har fundet lejlighed dertil, er ikke til at sige, men Dalager vedblev, som alt omtalt, at bestyre stedet til sin død. Inspektøren greb da til det middel, at give ham en dygtig og bestemt, men tillige hensynsfuld mand, den senere inspektør *Motzfeldt*, til assistent.

Købmand Dalagers lange ophold i Grønland og den ensformige kost og tarvelige levemaade, der ofte blev endnu mere spartansk ved skibenes udeblivelse eller proviantsorternes fordærvede tilstand³⁾, kunde ikke undlade at svække hans helbred. Den sidste snes aar af sit liv var han en syg mand. Allerede i 1782 skulde chirurgus *Schwindt*, der var et aarstid i Grønland som læge paa et hvalfangerskib, ved sin hjemkomst »for en erfaren medicus« forklare Dalagers sygdoms art og beskaffenhed, for at direktionen kunde opsende medikamenter til ham næste aar, men det lykkedes ikke direktionen at faa fat paa kirurgen, fordi denne straks efter hjem-

¹⁾ Direkt.'s skriv. til insp. af 3. maj 1794, 15. april 1795 og 18. marts 1799. Forøvrigt har antegnelsernes beløb i sig selv mulkt nok, idet det drejede sig om ikke mindre end 258 rd. 42 sk.

²⁾ Direkt.'s skriv. til insp. af 5. april 1796.

³⁾ Næsten alle Evropæere i Grønland i de tider blev mere eller mindre medtaget heraf. Nogle døde. Mange kunde kun holde ud en kort aarrække.

komsten fra Grønland var »udgaaet til kysten af Guinea«. 1783 meddeler Dalager inspektøren, at han hele vinteren har været plaget af smertelig gigt og rosen, saa at han til tider kun har kunnet bevæge sig ved stok. Fra nytaar til midt i februar 1788 var han ligeledes meget syg; de medikamenter, han havde, duede ikke, heller ikke de, han fik fra nabokoloniernes beholdninger. Men saa sendte provst *Sverdrup* ham af eget forraad alt hvad han ejede, og de var endelig gode og friske og hjalp ham. Han siger om sin tilstand: »dette er en haard skiæbne for en gammel, der fra sin første ungdom har troelig arbejdet i dette fatale land, udsadt fra alle livets fornøyerelser«. Forøvrigt var han selv et stykke af en »chirurgus«, dygtig til at behandle bylder og saar, og en lang tid den eneste i Diskobugten, der kunde aarelade. Derfor blev han ogsaa søgt viden omkring fra¹⁾.

Ovenstaaende citat af Dalager giver et lille begreb om hans ejendommelige udtryksmaade. Nogle eksempler vil yderligere illustrere denne. — I anledning af, at provst *Sverdrup* i 1776 gentagne gange havde forlangt gavlen paa sit hus tætnet, skriver Dalager i sin journal bl. a.: »jeg troer tilforladelig, at der er skrevet meere om dette missions-huus end om noget pallatz i verden, ja ikke engang saa meget om Babels taarn! dog skal hr. prousten gjerne faae rettet sine sprekker, naar hand kuns vil passe en bequem tiid«. — Hans svage helbred giver ham d. 7. aug. 1788 anledning til følgende salve til inspektøren: han haaber, at der i tilfælde af hans død vil blive sørget godt for hans efterladte, thi »mange, der ikkun gjøre et kort besøg i landet, NB. ikke for at tiene landet, men dem selv, nyde employ og levebrød« ved hjemkomsten; han venter derfor, at hans lange tjeneste vil »blive betragted i denne materie, saavel som iblandt alle andre moraliserede nationer. Medmindre min skiæbne skulde ganske stæmme over eet med tømmermændene, der vare med at opbygge Noe ark, thi de kom ikke selv derind«. — Da Jakobshavns missionær havde henvendt sig til ham som ældst i landet angaaende oplysning om en forhenværende kateket, svarer han 18. februar 1796 saaledes: »forommeldte maae formodentlig være N. N., som tiende fra barndommen op ved missionerne: Christianshaab, Claushavn, Jacobshavn, Arveprindsens Eiland, men blev afsadt fordie han forlod sin arrige kone og tog en fredeligere. Han er en Melchisedech. Det er! uden slegtregister.« — Eksemplerne kunde suppleres i det uendelige, men dette faar være nok.

Købmand Dalager opdrog sine børn godt. Han kunde ikke med sin store familie og sine tjenestefolk faa plads nok i de to smaa værelser, der var indrømmet købmanden til bolig i Jakobshavns

¹⁾ Egede Saabye: brudstykker af en dagbog, pag. 41 flg.

kolonihus. Han maatte derfor bygge sit eget hus ved siden af, hvor familien boede¹⁾. Men alligevel tog han sig omhyggelig af børnene. Han underviste dem først selv. Senere lærte de yngre af dem hos provst *Sverdrup*. De talte og kunde til dels skrive flydende dansk, og deres almenkundskaber var saadanne, at de kunde omgaas paa lige fod med de i landet værende Evropæere. Mineralogen *Giesecke* havde saaledes stort udbytte og gavn baade af assistenten ved Jakobshavn og af formanden paa Hunde Eiland. Fra den første fik han mange gode oplysninger, og den sidste var ham en værdifuld ledsager og tolk paa rejsen til Sydgrønland 1808. — Alle sønnerne lærte tidlig hvalfangerprofessionen og blev meget dristige og dygtige hvalfangere. Sønnen *Jens Jacob* fik saaledes allerede 1783, den første vinter, han deltog i fangsten som selvstændig slupfører, ikke mindre end 8 hvaler. Og den yngste søn *Jacob* havde i en alder af kun 18 aar saaledes udmærket sig, at direktionen skænkede ham et søvlommeur som opmuntringspræmie. Disse jagter efter den tumlende og flyende Grønlandshval, ved vinter- og foraarstide, i et hav, der røg af frost og var opfyldt med isfjælde og drivis, var altid forbunden med livsfare. En fejl manøvre, et ryk i en aare i utide, et eneste forkert slag med roret kunde blive skæbnsvangert for sluppen og dens hele besætning. Hertil kom vejrets ustadighed og uberegnelighed. Dog kom de for det meste utrolig godt fra togterne. Enkelte Gange var dog faren overhængende. I foraaet 1787 kom saaledes assistent *Andreas Dalager* i lag med »en desparat hval, som slog hans sluppe i splinter under hans fødder og slyngede ham langt bort paa søen, hvor han arbejdede imod døden saa længe kræfterne tillod det, men tilsidst ikke kunde mere. I det sidste dessiderende øyeblik kom dog en sluppe til rædning, og da hans haar endnu kunde naaes i vandet, fattede mand det, og opdrog ham, uden at han var sig selv bevidst. Man bragte ham til land, og om en tiimes forløb begav han sig ud igjen for at bierge hvallen, som han frygtede Grøndlænderne skulde forlade, og bragte den lykkelig ind, tillige med vragede af den i støkker slagne sluppe«. En anden gang, 7. februar 1788, da isen gik itu, gik slupperne straks ud fra Klokkerhuk paa »brandvagt«. Pludselig opkom der en vældig storm ud fra land, og alle slupperne fik travlt med at trække paa aarerne. De kom ogsaa alle iland undtagen *Carl Dalagers* slup, som drev til søs, saa alle troede dem forulykkede og sørgede over dem. De udstod meget dagen igennem, fik baaden fuld af vand, mistede klæder og alt, men sad tilsidst fast i drivis. Vinden gik nu om til sydvest og drev dem ind til land en milsvej syd for Ritenbank.

¹⁾ Dette hus brændte 1781. Direktionen gik ind paa at erstatte ham hans tab med 60 rd.

Her trak de baaden paa land og gik derefter i de bare underklæder, forfrosne og forkomne som de var, til Ritenbenk, hvor de kom langt ud paa natten »som levende og bevægelige iis-billeder«. Temperaturen har vel været omkring de $\div 20^{\circ}$ r. — og saa tilmed storm! Trods dette liv blev de fleste af dem gamle mænd. Det maa have været en stærk race med et jærnhelbred.

Handelsdirektionen paaskønnede i høj grad Dalagers sønner og tog dem tidlig i tjeneste. Det kan dog heller ikke nægtes, at faderen var »om sig« i saa henseende, somme tider i lidt for høj grad, saa direktionen 1788 fandt sig beføjet til at bebrejde ham, at han havde henvendt sig til baade inspektør og direktion hver især om en og samme ting til bedste for en af sine sønner, og derved »tilvendt denne en dobbelt fordel«. Men de naaede da ogsaa efterhaanden saadanne kaar, som selv en dansk mand ofte havde ondt ved at naa dengang. Den ældste søn havde højest mulige assistents-gage allerede fra 1789. Den næstældste kaldtes vel kun formand for hvalfangsten, men fra 1. juli 1789 havde han assistentskaar med »officersdeputat«, fulde specerier, kost til sin kone, procenter af hvalfangsten osv. Sønnen Christopher Carl skulde i 1788 have været til Danmark ligesom sin yngre broder »for at see hans vilkaar bedrede«, og naar han ikke kom der, var det, fordi han selv ikke vilde, og ikke direktionens skyld.

En anden side af sagen var det, at den megen »medbør«, Dalagers sønner havde, reagerede i et vist overmod hos nogle af dem i deres yngre aar. Saaledes beskyldtes Carl Dalager for i 1796 at have »beskæmmet det haab,« som direktionen nærede om ham, viist selvraadighed og »modtvillig lagt hindringer i vejen for hvalfangsten¹⁾. Denne klage viste sig dog at være uberettiget, idet det indskrænkede sig til, at Dalager med sin større erfaring havde villet retlede hvalfangerassistenten, hvorfor inspektøren ogsaa tilbageholdt den tiltænkte røffel. Men rimeligvis har der alligevel været noget om det; i hvert fald er hans retledning sikkert fremtraadt i en temmelig overmodig og selvbevidst form. Der lød nemlig ogsaa fra anden side klager over, at Dalagerne søgte at hindre andre i at fange hvaler. Da assistenten i Ritenbenk var paa brandvagt 17. marts 1798, og ogsaa saa hvaler udenfor Klokkerhuk, kom nogle af Dalagers sønner til og gjorde saadan en støj, at dyrene blev skræmt og flyede. — Det hændte ogsaa, at folk ved Klokkerhuk flyttede andensteds hen, fordi de ikke kunde finde sig i sønnernes overmod. — Og det var en almindelig erfaring, direktionen mente at have gjort netop i den tid, at blandingerne som regel var tilbøjelige til selvraadighed. Hertil kom for Dalageres vedkommende, at faderen

¹⁾ Direkt.'s skriv. til formand Carl Dalager, Hunde Eiland, af 13. maj 1797.

styrkede denne tilbøjelighed ved at blande sig i deres forhold, naar de var ansat ved en anden plads, optræde med fordringer paa deres vegne og træde i skranken for dem i tide og utide. Saaledes forlangte han, at sønnen Andreas i Jakobshavn udenfor spørgsmaal vedrørende hvalfangsten ikke skulde staa under kolonibestyreren eller være pligtig til at yde assistance ved koloniens handel og bestyrelse. Her blev han selvfølgelig vist tilbage af inspektøren og direktionen. Det var da heller ikke sønnens ærinde, han gik, thi denne var af alle agtet og anset som en dygtig, flittig, samvittighedsfuld, paalidelig og til det yderste tjenstvillig mand, der intet hellere vilde, end tage fat, hvor der var brug for ham. Ved hans død udtrykte direktionen da ogsaa dette i sin beklagelse over at have mistet en saa god og redelig kraft. Men man kan efter det ovenfor berettede forstaa, at direktionen i 1796 føler sig beføjet til at udtale, at den »troer det at være got, at Dalagers familier noget adspredes«. — Efter faderens død forstummer klagerne over Dalagerens overmod aldeles. —

Fra 18. juli til 28. november 1783 havde købmand Dalager i mangel af medhjælper »laant« Ritenbenks assistent, hr. *Henning Irgens*¹⁾). Herved lærte denne Dalagers datter at kende. De blev trolovede, og da Irgens i 1785 blev ansat i Jakobshavn, var hun i huset sammesteds hos sin broder, hvalfangerassistenten. 23. august 1786 indgiver Irgens ansøgning til inspektoratet om tilladelse til at indgaa ægteskab med »dydzirede jfr. Ane Chrestina Dalager, kbmd. C. C. Dalagers dotter«. Tilladelsen fik han, men havde imidlertid betænkt sig, thi under paaskud af, at uopholdelige familieaffærer kaldte ham hjem, fik han permissionstilladelse. 19. september rejste han til Christianshaab for at hjemgaa derfra med skibet »Anne & Margrethe« og lod sin forlovede, hvem han havde besvangret, sidde tilbage med skammen og barnet. Hendes forældre, især hendes gamle fader, tog sig det meget nær, og vilde i deres krænkelser ikke høre tale om at modtage bidrag fra faderen til barnets underhold.

I slutningen af juli 1805 blev Dalagers yngste søn, harpunér paa Arveprinsens Eiland *Jacob Dalager*, meget syg. Sygdommen optraadte med afvekslende hede og kulde, mathed, sting og hovedpine, saa han tilsidst maatte blive liggende. I august blev det værre med ham. Han havde hallucinationer og var til tider aldeles desperat.

¹⁾ Hans fætter, købmand *Niels Fogh Irgens* i Christianshaab, f. 1750, † 5. juni 1787, var g. m. købmand *Johs. Pedersen Dorfs* datter *Ane Dorf*, der døde 14. oktober 1827 i Egedesminde, som enke 2den gang efter ass. *Johan Friderich Lammersen*, f. 14. juli 1763, † 1826 i Jakobshavn.

Han mente at se og tale med mange forlængst afdøde personer og saa hekse og koglerier overalt rundt omkring sig. Han paastod, at en gammel mand kom til ham og sagde, at han var forhekset og nu skulde dø. Hvis han ikke lod sig skyde ihjel, skulde han dræbe hele sin familie og opæde sine børn. Begyndelsen vilde ske med, at han opaad sin egen tunge.

Hans familie — konen, moderen og broderen Jens Jacob — blev efterhaanden ganske ude af sig selv af bedrøvelse, angst og forfærdelse over hans tilstand. De øvrige Grønlændere var med kateketen i spidsen flygtet fra stedet, da sygdommen tog den farlige vending, og uheldet vilde, at hele den danske besætning var ved Ritenbenk for at losse og lade skibet. Der var derfor kun en eneste dansk mand, bødker *Søren Johansen Jespe*, tilbage ved stedet. I deres forskrækkelse forsøgte familien omsider paa gammel grønlandsk, hedensk vis at fordrive sygdommen ved at skyde efter de onde aander, som var skyld deri. Men da mandens tilstand stadig blev værre, og de til deres forfærdelse d. 12. august opdagede, at han virkelig havde begyndt at opæde sin egen tunge — hvad bødker Jespe vidnede selv at have set — vidste de tilslut ikke deres levende raad. Han vedblev at forlange at blive skudt, men da de vægrede sig derved, sagde han, at de skulde lukke ham ind i et 4-tøndes-fad, for at han ikke skulde mishandle og dræbe dem. Det besluttede de sig saa til at gøre for at undgaa at dræbe ham, og han gik selv hen til et saadant fad. Da han kom derhen, betænkte han sig imidlertid og gik tilbage til sommerteltet. Her forlangte han stedse heftigere og under bestandige konvulsioner, at de skulde skyde ham. De forsøgte at holde ham fast ved at tilkalde den danske bødker. Han kom ogsaa og holdt patientens ene haand, medens broderen Jens Jacob holdt den anden; de maatte anvende al deres kraft, uagtet de begge var store og stærke mænd. Patienten forlangte nu, at bødkeren skulde skyde ham, »thi det sagde hans broder til mig paa dansk, saa svarte jeg: det gjør jeg ikke«. Imidlertid kom moderen, den gamle *Juliane Marie Dalager*, ind med en bøsse, hvis piibe den syge straks holdt op til sit bryst. Moderen heldte nu ogsaa krudt paa fænghullet, og »saa gaaer geværet af, thi jeg veed ikke om hun, i det samme hun lagde krudt paa fænghullet, trak det af med det samme — det veed jeg ikke, thi det lagde paa mit skiød. Jeg havde mindst tænkt, at det var ladt, thi jeg tænkte at det var for at føye det syge menneske«. Saa sprang imidlertid bødkeren ud af teltet, »thi jeg havde nær faaet ondt, thi jeg saae det syn«, og ned til stranden, hvor en af de tilstedeværende piger maatte tage sig af ham og overøse ham med vand. Den syge døde ikke af det første skud; bøszen blev da ladet

paany og manden skudt gennem hjertet, saa han straks døde. Ogsaa denne gang indstillede han selv bøssepiiben.

19. september 1805 blev der optaget forklaring over den sørgelige begivenhed. Moderen indrømmede da, at det var hende, der havde ladet bøssen anden gang og afskudt det sidste skud, hvormed hendes søn, som hun udtrykte sig, »endte sine lidelser og efter Guds raad og villie gik ind i en bedre verden«.

Hvem der afskød det første skud — ved hvilket forøvrigt den afdødes kone sprang ud af teltet og flygtede rædselsslagen bort — fremgaar ikke klart af forhøret, men rimeligvis er bødkeren ved den syges voldsomme bevægelser kommen til at røre ved aftrækkeren, da bøssen jo laa paa hans skød. Den stakkels mand, der saadan ganske uforvarende kom op i denne frygtelige affære, siger i sit — som det fremgaar af ovenstaaende citater meget forvirrede — skriftlige vidnesbyrd, at det var »en mærkværdig tildragelse, hvilken jeg glemmer aldrig, saa længe jeg lever« — og det er saare forstaaeligt. —

Sagen berettedes hjem til kancelliet, som under 17. december 1808 afgav følgende resolution:

»Vi bifalde allernaadigst i betragtning af de særdeles »omstændigheder, at undersøgelse og tiltale i denne sag maae »bortfalde, hvorhos det dog bliver at tilkiendegive moderen, »som har forøvet denne ugjerning, samt de øvrige paagjeldende, »at vi blot i betragtning af deres sørgelige forfatning og beklagelige vankundighed have af naade eftergivet dem den forliente »tiltale og straf for en udaad, som vi ansee med allerhøjeste »mishag«. —

Andet var der jo heller ikke at sige dertil. Men godt var det dog, at den gamle Dalager blev sparet for at opleve denne frygtelige familie-tragedie, hvis sørgelige udgang han i sin svagelige tilstand næppe vilde kunne have afværget.

Nogle Oplysninger om tre islandske Adelslægter.

Af **Guðbrandur Jónsson.**

Selv om Adelen nu til Dags nærmest maa betragtes som en unyttig Levning af en Institution, der forhen har haft sin store Betydning, kan man dog ikke, som forskellige Folk ønsker, fuldstændigt ignorere den. Det maaske bedst talende Bevis herfor er, at mange Videnskabsmænd, udenfor selve Standen, dyrker dens Historie med megen Energi. Her i Danmark er der nogle Gange gjort Forsøg paa at udarbejde Fortegnelser over de Slægter, der tilhøre den danske Adel, og dette er meget rimeligt, da Adelen i dette Land har spillet en meget betydelig Rolle i de foregaaende Aarhundreder. Paa Island stiller Sagerne sig helt anderledes; der har Adel, skønt den har existeret, aldrig som saadan spillet nogen Rolle. Derfor har islandske Historikere ikke heller givet den nogen Specialbehandling. Saa ubetydelig var Adelen Rolle paa Island, at det ganske sikkert er de færreste Islændere, der har nogen Anelse om, at den har existeret, og for mange, der nedstammer fra selve de adelige Slægter, turde Adelskabet være en fuldstændig Overraskelse.

Islandsk Adel vil bedst kunne inddeles paa følgende Maade:

- a) Slægter, der i umindelige Tider ere blevne ansete for Adelslægter (Høvdingeslægter), Slægter, som ved Navnet »Ridder« og ved anden Titulatur af sin Samtid angives som Adel, og Slægter, hvis Brug af Hjelm og Skjold gjør det antageligt, at de have været adelige.
- b) Slægter, som det ved kgl. Breve og Patenter er forundt at føre Skjold og Hjelm samt nyde adelig Frihed for sig og Efterkommere.

Forsaavidt angaar Slægterne under b, gør Islands og Danmarks lange Forbundstid det rimeligt, at de Adelspatenter, der ere udstedte til Islændere, hovedsagelig maa være udstedte af de danske Konger, og der kendes virkelig ingen Adelspatenter for Islændere udstedte af andre Suveræner. De islandske Slægter, der har erhvervet Adelskab ved saadanne Breve, kan derfor med Rette kaldes danske Adelslægter, og ere med Rette opførte i danske Adelsfortegnelser, saaledes i: »Lexicon over adelige Familier i Danmark, Norge og Hertugdømmerne. København 1732—1787«, og i: »Nyt dansk Adelslexicon ved Thiset og Wittrup. København 1904«. I førstnævnte Værk er de islandske Familier ikke nemme at hitte Rede i, da de for det meste er opførte baade

under deres rette islandske Navn og desforuden under Daniseringen af samme, uden at det fremgaar, at Forfatteren ved, at det er én og samme Familie, ja endog uden at Beskrivelserne af Vaabenet stemmer indbyrdes overens. Disse Fejl ere rettede i Thisets og Wittrups Værk. I dette Lexicon ere medtagne de tre Adelslægter, der have erholdt Patenter. At en fjerde Slægt, der menes at have erholdt Patent, og som vil blive omtalt i det følgende, ikke er medtaget, beror vel paa, at der hersker nogen rimelig Tvivl om, hvorvidt Adelsfrihed i dette Tilfælde er erhvervet, da Patentet er af en noget ualmindelig og tvetydig Ordlyd. Derimod maatte man, efter at have læst Fortalen til Lexiconet og S. V i samme sét Værkets Rammer optrukne, gøre Regning paa, at forskellige islandske Slægter, der falder ind under Kategorien a, vare optagne. Men disse Slægter savner man, og de ere mange (Haukur Erlendssons Slægt, Ivar Hólms Slægt, Loptur Guttormssons Slægt o. fl.). Man savner dem saa meget mere, som de efter den danske Opfattelse af Islands Stilling i den danske Stat maa henregnes til dansk Adel og desforuden opfylder de Betingelser, der stilledes for Adelskab før 1536.

De nedenfor givne Stamtavler omfatter kun Mandslinierne, og derved er man blevet fritaget for at give nogen Stamtavle for Ridder Torfi Arasons Slægt, der er en af de tre, som er medtagne i: »Nyt dansk Adelslexicon«, idet Mandslinien uddør med hans to eneste Børn og Døttre. Det tør dog alligevel anses for noget tvivlsomt, hvorvidt det er rigtigt saaledes at have forbigaaet Spindesiden, da der er mangt og meget, der taler for, at Adelsværdigheden er gaaet i Arv baade paa Mands- og paa Spindesiden, ja endog for at Værdigheden er gaaet i Arv til Slægtens uægte Afkom. Et slaende Bevis herpaa er Sysselmanden Jón Magnússon's Ansøgning om, at Björn Þorleifsson's Adel maatte blive stadfæstet for ham og hans Afkom; han ansøgte derom, tiltrods for, at han kun nedstammede fra Björns kvindelig og uægte Afkom. Det uægte Afkom burde derfor maaske ogsaa være taget med. Spørgsmaalet om Arvereglerne er selvfølgelig for omfattende til, at det kan gøres til Genstand for den nødvendige Behandling her, og forudsætter desforuden meget indgaaende Kendskab til Islands gamle Arve- og Familieret. Det maa blot bemærkes, at de Regler, der med Hensyn til Adelskabs Arv og Bevaring overholdtes i Danmark, var umulige at overholde paa Island. Dette maa baade de benaadede Herrer og den benaadende Konge have vidst, og derfor vilde Brevene, hvis Reglerne havde været ufravigelige, kun have været personlige Adelsbreve, idet det vilde have været uheldigt at stille Afkommet en Værdighed i Udsigt paa Betingelser, man forud vidste, at det ikke kunde opfylde.

Alt taler derfor for, at Meningen har været, at man saa vidt Patenternes Ordlyd tillod det, vilde behandle Arveligheden af Adelskab paa Island i Analogi med de der gældende Regler om anden Arv, da Loven (Jónsbók) jo ikke omtaler Adel paa Island; ligeledes med Hensyn til Adelskabs Fortabelse. Men hvad Resultatet end vilde blive af Undersøgelsen af disse Spørgsmaal, er den ægte Mandslinies Ret i hvert Fald upaatvivlelig.

Før jeg gaar over til Stamtavlerne, vil jeg forudskikke nogle Bemærkninger om de tre Slægter (Björn Þorleifssons, Eggert Eggertsons og Jón Magnussons) i Almindelighed, medens de nødvendige Bemærkninger om Slægternes enkelte Medlemmer findes i Stamtavlerne, ligeledes vil jeg give en lille Oversigt over de vigtigste Enkeltheder i Torfi Arasons og hans Døttres Liv.

Torfi Arason var Søn af en fuldstændig ukendt Mand, om hvem man intet ved, uden at han som Tilnavn bar Navnet »stóri«; hans Moder var af god Familie. Torfi's Fødselsaar er ubekendt. Han rejste udenlands og traadte i Kong Kristian d. I.s Tjeneste. 1448 blev han Hirdstjóri paa Island. D. 29. Nov. 1450 blev han optaget i Adelsstanden¹⁾. Han var forlenet med Vestmannaøerne og flere andre Sysseler paa Island. Hirdstjóraembedet opgav han 1457 og rejste Aaret efter til Norge, hvor han døde 1459. Hans Testamente er opbevaret²⁾. Gift med Kristín Þorsteinsdóttir. Deres Døttre og eneste Born:

1. Málmfriður Torfadóttir, gift med Lovmanden Finnbogi Jónsson (død 1517).
2. Guðrún Torfadóttir, Abbed Einar Ísleifsson til Múnkaþverás Konkubine³⁾.

Om Björn Þorleifssons Slægt i Almindelighed er der meget lidt at bemærke, kun er det urigtigt, naar Thiset og Wittrup i »Nyt dansk Adelslexicon« regner Slægten for uddød, thi Mandslinien lever endnu for ikke at tale om Spindelinen. Ligeledes er det mindre rigtigt, naar der siges, at Björns Adelsbrev af 16. Maj

¹⁾ Brevet trykt Dipl. Isl. V Nr. 57.

²⁾ Dipl. Isl. VI Nr. 175.

³⁾ Ifølge: »Nyt dansk Adelslexicon« skal Þormóður Torfason, der var kgl. Historiograph, have præsenteret Torfi Arasons Patent i danske Cancelli 25. Oktober 1682, formodentlig for at faa Stadfæstelsesbrev paa det, da han nedstammede fra ham paa Spindesiden. Det ønskede har P. T. vel neppe opnaaet.

1457 blev stadfæstet for en yngre Björn Þorleifsson 15. Januar 1620, thi dette Brev er det omtalte Brev, som Jón Magnússon fik paa Björns Adel. Alene Aarstallet 1620 udelukker Muligheden af, at det kan være for en »yngre« Björn Þorleifsson, thi den eneste af Slægten med det Navn, der kunde være Tale om, døde 1539, altsaa næsten 100 Aar før Brevets Udstedelse. Endelig gælder det om Björn Þorleifssons Stamtavle saavel som om de to andre, at de ikke gør Krav paa at være udtømmende, hvilket den Slags Ting overhovedet sjældent er eller kan være, og Tavlerne er da i Virkeligheden ogsaa kun beregnede paa at vise, at Mandslinien i de betræffende Slægter lever. Meget er dog næppe udeladt, og hvad der er medtaget, er i alt væsentligt fuldstændig paalideligt, selv om maaske et og andet Aarstal kan være tvivlsomt.

Ved at gennemgaa Eggert Eggertsson Stamtavle vil man lægge Mærke til, hvor almindeligt det er, at Medlemmerne dør pludseligt eller ved Ulykkestilfælde, særlig Drukning. Tavlen omfatter 106 Personer, af disse er 12 døde en saadan Død, altsaa c. 11⁰/₁₀₀, hvilket maa siges at være ualmindelig meget. Endvidere findes i Stamtavlen en Mand, der blev Fader til 31 Børn, hvilket man maaske tør kalde enestaaende. Som man ser af Tavlen, forekommer det ret jævnlig, særlig i de første Generationer, at Medlemmerne forlader Island for stedse og bosætter sig udenlands, særlig i Hamborg. Forklaringen maa vel søges deri, at Slægten, der ikke er af islandsk Oprindelse, (Stamfaderen Eggert Eggertsson var Nordmand,) ikke har følt sig rigtig hjemme paa Island, delvis ogsaa i den nøje Handelsforbindelse, Slægten stod i med Hamborg. I Forbindelse hermed maa det paapeges, at der er nogen Sandsynlighed for, at den tyske Slægt Eggers paa en eller anden Maade nedstammer fra Eggert Eggertsson, thi man ved, at Jón Eggertsson Murtis Søner Árni og Eggert var født i Hamborg og henlevede hele deres Liv der, og gennem dem er det muligt, at Slægten Eggers nedstammer fra Eggert Eggertsson. Sandsynligheden heraf beror paa mere end en Navnelighed (Eggers—Eggertsson), idet den saakaldte Schweriner-Linie af Slægten paa Vaabenhjelm har en hvid Enhjørning¹⁾, der ogsaa var Eggert Eggertssons Skjold- og Vaabenmærke. Denne Form af Vaabenet for Schweriner-Linien er ganske vist fremkommet ved en Ændring af Vaabenet foretaget 1780²⁾. Det er dog noget usandsynligt, at Vaabenet selv i sin

¹⁾ Se H. K. Eggers: Die Geschichte des Geschlechtes Eggers II, Harburg a. d. Elbe 1887 Side 22.

²⁾ Se før citeret Sted.

forandrede Form ikke har en eller anden historisk Baggrund, og saalænge ingen bedre Forklaring er fundet, er det rimeligst at antage, at Enhjørningen er taget fra Eggert Eggertssons Vaaben, fra hvem Familien Eggers paa en eller anden Maade maa nedstamme. Naar derfor Slægtens Historieskriver H. K. Eggers i første Bind af Slægtens Historie¹⁾ Side 178 erklærer Eggert Eggertsson som for Slægten uvedkommende, er denne Paastand nogen Tvivl underkastet, særlig da hans Stamtavle for Slægten Eggers, for de ældste Leds Vedkommende, ser ret usandsynlig, for ikke at sige fabelagtig ud, og da den Oplysning, han giver om Eggert Eggertsson, at han 1488 er blevet optaget i den »jydske Adel«(!), og at han er den første og forøvrigt ogsaa den eneste Bærer af Navnet Norbølge, da han er død uden Afkom, er urigtig, som det vil fremgaa af Stamtavlerne.

Jón Magnussons Adel er som omtalt af en noget usikker Karakter, og da dette har sin Grund i hans Adelsbrevs usædvanlige Ordlyd, har jeg anset det for rettest at aftrykke det her. Det findes i Rigsarkivet i: »Norske Registre« IV 1617—1630 S. 96 b—97 og lyder saaledes:

Confirmation paa it Adelig frihedts bref af Iislandt.
Christianus Qvartus.

Giøre vitterlig, at vij hafve seet och leest et hoilofflig ihukommelse konning Christian den förstis adelig frihedts bref, en vedt nafn Biörn Tollesen gifvet, liu[dendes] ordt fra ordt, som efterfølger.

Vii²⁾ Christian, medt Gudts Naade Danmarkis, Norgis, Vendis och Gotta(!) koning, Grefve ij Olldenborg och Delmenhorst, giór alle mand vitterligt, at faar troshaf och villige tieniste, som denne brefvisere Biörn Tollesen hafver [giort] och hand och hans Echtebørn och afkomme Os och vore rette arfvinger och efterkommere konge[r] i Norge her efter troligen giøre och bevise shulle, saa lenge de lefve, daa hafve vii undt och gifvet och unde och gifve medt dette vort aabne bref fornefnte Biörn Tollesen och hans rette børn och afkomme Friihedt och frelse som andre Riddere och svenne hafve i vort Rige Norge, medt schioldt och Hielm til Evg tid, som er en hvidt Biörn i it blaaf fieldt ij schiolden, och en hvidt Biörn paa Hielmen, eftersom her for neden malet staar, vor och Chronens Rettighedt uforkrencket i alle maade. Thi forbijude vii alle, ij huor de helst ere, och besynderlig vores Lensmend och

¹⁾ H. K. Eggers: Die Geschichte des Geschlechtes Eggers I—III Ploen, Harburg a. d. Elbe, Lübeck 1879—1907.

²⁾ Dette Brev er i en gammel islandsk Oversættelse trykt i Dipl. Isl. V Nr. 147.

Ombodtsmendt fornefnte Biörn Tollesen och hans rette Echtebórn och afkomme herudi at hindre eller hindre laade, móde eller uforette ij nogen maade, under vor kongelig Hefn och vrede. Datum in castro nostro Hafniensis(!). Feria secunda proxima post Dominica(!), qua cantatur Cantate, nostro sub secreto. Anno Domini Millesimo Qvadringentesimo Qvinquagesimo septimo.

Hvilket fornevnte adelig frihedts bref vii af vor synderlig gunst och naade hafve fuldbyurdt, stadtfest och confirmeret och nu med dette vort aabne bref fuldbyurde, confirmere och stadfeste udi alle sine ordt, puncter och artichler. Forbyudendis alle och hver naagen forhindring eller forfang her emodt at giore udi naagen maade, eller och os elsche[lig] Joen Mog[en]sen noget emodt Is-lensk loug at molestere eller forurette under vor hylleste och naade. Gifvet paa vort Slot Nyborg 15. Januarij 1620.

Man maa gaa ud fra, at den Ansøgning Jón Magnússon har indgivet til Kongen om Stadfæstelse af Björn Þorleifssons Adel, var for ham selv, da det ikke er let at indse, hvilken Interesse han kan have haft i at udvirke en Stadfæstelse for andre; af hans Opfattelse af Brevet fremgaar dette forøvrigt ogsaa. Jón, der var en Sønnensøns Dattersøn af Eggert Eggertsson og en uægte Datters Søns Dattersøns Dattersøn af Björn Þorleifsson, opfattede det som en virkelig Stadfæstelse for sig og formodentlig ogsaa for sit Afkom paa Björn Þorleifssons Adel. At han, som paa denne Maade stammer fra Björn Þorleifsson, har ment at have Krav paa Adelskab, er ret betegnende for, hvorledes man paa Island opfattede Arveligheden af Adelskabet, men det forekommer dog noget underligt, at han ikke for sit Vedkommende hellere ansøgte om Stadfæstelse af Eggert Eggertssons Adel, fra hvem han dog baade nedstammede gennem færre Led og paa en mere regelret Maade. Hvad derimod Udstederen angaar, saa synes det paa den ene Side, som om han med Brevet har villet faa Jón Magnússon til at tro, at hans Andragende var taget til Følge, uden at dette dog i Virkeligheden var sket eller skulde ske, og at Brevet i den Hensigt var holdt i saa forsigtige Vendinger, medens en saadan Fremgangsmaade paa den anden Side ikke synes rigtig forenelig med den kongelige Værdighed. Og Brevet maa opfattes enten som et virkeligt Adelsbrev for Jón eller som et Brev, hvorved der bildes ham ind, at Brevet er et Adelsbrev, uden at det derfor er det; nogen tredje Mening synes det umuligt at faa ind i det. Baade Jón selv og senere hans Biograf¹⁾ opfatter Brevet som Adelsbrev, og Thiset og Wittrup opfatter det²⁾ paa samme Maade, dog ikke for ham,

¹⁾ Bogi Benediktsson i *Sýslumannaæfir*.

²⁾ I *«Nyt dansk Adelslexicon»* S. 35.

men for »den yngre« Björn Þorleifsson, hvilket dog som før paavist ikke kan passe, og da Jón Magnússon er den eneste Person foruden den gamle Björn Þorleifsson (d. 1467), der omtales i Brevet, kan det næppe tænkes at gælde nogen anden. Da det som sagt ikke er foreneligt med den kongelig Værdighed, at Brevet kun er Fixfaxeri, er der kun tilbage at antage, at Jón Magnússon virkelig den 15. Januar 1620 er bleven optagen i den danske Adelsstand.

Tilbage staar nu kun at give en Oversigt over de Værker, der er benyttede til Udarbeidelsen af det foreliggende, nemlig følgende:

Diplomatarium Islandicum (Dipl. Isl.) I—X². Kbh. & Rvík. 1857—1911.

Jón Þorkelsson: Obituaria islandica I—II. Kbh. 1893—96.

Sveinn Nielsson: Prestatal og prófasta á Íslandi. Kbh. 1869.

Bogi Benediktsson: Sýslumannaæfir I—IV. Rvík. 1881—1913.

Hannes Þorsteinsson: Guðfræðingatal. Rvík. 1907—1910.

Biskupasögur I—II. Kbh. 1858—1862.

Safn til sögu Íslands I—II. Kbh. 1856—1886.

Endelig finder jeg mig forpligtet til at udtale min ærbødigste Tak til min Fader, Landsarkivar i Reykjavik Dr. phil. Jón Þorkelsson, der har ydet mig mange forskellige vigtige Oplysninger, som det var mig umuligt at skaffe her i København, og til Arkivar i Rigsarkivets 2. Afdeling, L. Laursen, der ogsaa har ydet mig forskellig Hjælp ved Arbejdet.

I.

I. Björn Þorleifsson, født c. 1408 af gammel Hovdingeæt; om hans Ungdomsaar vides intet, uden at han blev opdraget paa Gaarden Vatnsfjörður, hvor han ogsaa var født. C. 1428 blev han gift med Ólöf Loptsdóttir, Datter af Ridder Loptur Guttormsson, kaldet den rige. Hans Hustru er vel nok ligesaa om ikke mere kendt end han selv. Ved Giftermaalet overlod Loptur Svigersønnen et af Landets største Godser Skarð paa Skarðsströnd. Under en Stolvacance besatte Björn i Aaret 1450 Bispegaarden Skálholt og opgav den ikke, før Erkebiskop Henrik Kalteisen befalede Biskop Gottskalk til Hólar at jage ham bort, hvilket skete i Aaret 1453. 1457 rejste Björn udenlands med sin Hustru og maatte undervejs søge Læ ved Shetlandsøerne paa Grund af Storm; der blev deres Skibe plyndrede af skotske Sørøvere og de selv tagne til Fange og i Fangenskab bragte til Skotland. Af dette Fangenskab løskøbte

Kong Kristian I. dem¹⁾, hvorpaa de fortsatte Rejsen til København. Under Opholdet i København blev Björn slaaet til Ridder og optaget i Adelsstanden den 16. Mai 1457 (Patentet se her foran S. 32). Samme Aar blev han Hirdstjøre paa Island, hvilken Stilling han beklædte til sin Død. I den Tid foretog engelske Sørovere ofte Strandhug paa Island og gjorde Indbyggerne Skade paa forskellig Maade. Mod dette Uvæsen skred Björn kraftigt ind, konfiskerede flere Gange de røvede Koster og holdt i den Hensigt til Stadighed mange væbnede Folk. Paa en saadan Expedition i Aaret 1467 kom det til en Træfning mellem ham og de engelske ved Rif, hvor han selv og flere af hans Folk faldt, hans Søn Þorleifur toges til Fange, og maatte udløses for en stor Sum. Røverne parterede Björns Lig og afleverede det i den Tilstand. Dette Drab førte til forskellige Forviklinger mellem den engelske og danske Regering. Björn var en af de rigeste Mænd, der nogen Sinde har levet paa Island. I Jordegods efterlod han sig 100 Hundreder²⁾, desforuden 1200 Kvilder og 80 Hundreder i andre Ejendele, og i det Hele er hans Formue bleven beregnet til 889,727 Kr. i Nutidspenge.³⁾ Hans Hustru Ólöf, der var født c. 1400, er som før omtalt blevet bekendt baade for sin Rigdom, sin Haardførhed og sin Deltagelse i offentlige Sager, men vel ikke mindst for sit mindre sædelige Liv, særlig før sit Giftermaal, idet hun da var bleven Moder til to Børn. Ligeledes er hun bleven meget bekendt paa Grund af det Skriftemaal, hun aflagde, da hun laa paa sit Dødsleje; Skriftemaalet blev trods Kirkelovens Forskrifter nedskrevet af Præsten, formodentlig for senere at presse Penge af de Efterladte med det. Skriftemaalet er opbevaret⁴⁾ og er af en særlig utiltalende intim Art. Ólöf døde 1479⁵⁾. Björn og Ólöfs Børn:

II, 1. Þorleifur Björnsson, født mellem 1430 og 1440. 1467 blev han taget til Fange i en Træfning med engelske Røvere, men hurtigt løskøbt. I Aarene 1467—1470 forestod han den Jagt, der i Isafjörður blev gjort paa de engelske Røvere; i samme Tidsrum var han tillige Hirdstjøre paa Island. Han holdt forskellige Syssele og beklædte nogle Gange Hirdstjøreembedet, indtil han i Aaret 1480 indtraadte som Broder i Klostret Munklif i Bergen. Denne hans Klosterindtræden synes dog at have været af en ret ualmindelig Karakter, thi han beklæder sine Embeder ligeaa vel efter som før Indtrædelsen, og tager om muligt endnu

¹⁾ Se Dipl. Isl. V. nr. 136.

²⁾ Gammel islandsk Værdibetegnelse (c. 150 Kr.), endnu bibeholdt i Kapitelstaksterne.

³⁾ Sunnanfari I, S. 42. Kbh. 1891.

⁴⁾ Trykt i Dipl. Isl. VI Nr. 233.

⁵⁾ Ikke 1484, som af nogle antaget, se: Dipl. Isl. VI, S. 238.

mere Del i al Slags verdslige Sager. I en længere Tid havde Þorleifur og hans Broder ligget i Strid med nogle af deres Frænder om noget Arvegods og havde beslaglagt det omstridte Gods. Deres Modparter, der ved dette følte sig forurettede, erobrede Godset tilbage ved et Overfald, hvilket gav Stødet til en Fejde, der blev ført med megen Heftighed, enkelte Træfninger og betydeligt Mandefald paa begge Sider. Striden var netop endt til Þorleifurs Fordel, da han døde 1486. Han var gift med Ingveldur Helgadóttir, der var af gammel og god Familie. Deres Børn:

III, 1. Björn Þorleifsson, Sysselmand i Dalasyssel og Barðarstrandarsyssel. Det vides ikke med Bestemthed, naar han blev født, men meget gammel var han ikke, da Faderen døde (1486). I Anledning af nogle Arvestridigheder deltog han i Drabet paa sin Fasters Mand, den bekendte Bonde Páll Jónsson paa Skarð, i Aaret 1498, og gennem dette Drab udvikledes han i nye Arvestridigheder, som først bragtes til Ende ved Kong Hans' Dom af 1499, hvor Björns Krav erklæredes for gyldige. Denne Kongens Dom lykkedes det dog ikke uden videre at skaffe den nødvendige Agtelse, idet Björns Fætter, Björn Þorleifsson d. æ. Dattersón, Hannes Eggertsons senere Svigerfader (se II) Björn Guðnason (se nedenfor) gjorde Indvendinger mod denne og modsatte sig dens Udførelse med Vaabenmagt. Björn Þorleifsson søgte nu Hjælp hos Biskoppen i Skálholt, Stephán Jónsson, der tog ham under sin Beskyttelse og lod 12 Gejstlige ved Dom stadfæste Kongens Dom, der ogsaa noget før var bleven stadfæstet af Lovmanden Finnbogi Jónsson. Da denne gejstlige Dom heller ikke blev respekteret af Björn Guðnason, var dermed Stødet givet til den saa bekendte lange og stærke Strid mellem Biskop Stephán og Björn Guðnason, hvis Enkeltheder her ikke kan berettes trods deres store Betydning. Dette skete i Aaret 1503, og Striden med Björn Guðnason fortsattes uafbrudt med større eller mindre Voldsomhed til 1518. Da døde Björn Guðnason, men Striden fortsattes af hans Arvinger, Sønnen Torfi og Svigersønnen Hannes Eggertsson, og efter Biskop Stepháns Død fortsattes den for Kirkens Vedkommende af Biskop Ögmundur, hans Efterfølger paa Bispestolen. C. 1530 blussede Striden endnu engang rigtig kraftigt op, men da de omstridte Ejendomme delvis var blevet brugt til at fore Striden for og særlig, da Biskoppernes Hjælp langt fra havde været ydet uden Vederlag, idet de tværtimod havde taget dygtigt for sig af de bedste Godser, var Stridens Æble til sidst blevet saa ube-

tydeligt, at det ikke ansaas for Umagen værd at fortsætte Kævlet om det. Ved Hannes Eggertssons Død 1532 bortfaldt det derfor af sig selv, og Björn Þorleifsson beholdt Resterne af det omstridte. Denne Fejde er en af de bitreste, som Islands Historie kan opvise. Björn Þorleifsson døde omtrent 1539, med Sikkerhed vides det dog ikke. Gift 1501 med *Íngibjörg Pálsdóttir*. Deres Børn:

IV, 1. Þorleifur Björnsson, Præst til Reykhólar 1546—1577. Efter Reformationens Indførelse gik han over til Protestantismen og fortsatte sin præstelige Virksomhed. 1554 gift med *Ragnheiður Jónsdóttir*. Deres Børn:

V, 1. Páll Þorleifsson.

V, 2. Guðrún Þorleifsdóttir.

V, 3. Ingibjörg Þorleifsdóttir, gift med Magnús Sveinsson i Berufirði vestra.

V, 4. Greipur Þorleifsson¹⁾, Præst til Snæfjöll i c. 20 Aar. Død efter 1538. Gift med Datteren af sin Forgænger i Embedet, Halldór. Deres Børn:

VI, 1. Jón Greipson, Bonde paa Haugur, Billedskærer. Gift med Kristín Dagsdóttir.

VII, 1. Dagur Jónsson, meget fattig og uheldig. Levede som Landstryger paa Vestlandet. Hans Søn:

VIII, 1. Guðmundur Dagsson.

VII, 2. Markús Jónsson, Bonde i Skoreyjar.

VII, 3. Margrét Jónsdóttir, gift med Sigmundur Arnbjörnsson.

VII, 4. Greipur Jónsson, Bonde paa Gillastaðir. Gift med Þorgerður Andrésdóttir. Deres Barn:

VIII, 1. Þorgerður Greipsdóttir, gift med Snjólfur Oddsson, Bonde paa Krisból(?)

VII, 5. Kristín Jónsdóttir, gift med Einar Pétursson.

VII, 6. Gríma Jónsdóttir, gift med en Mand ved Navn Guðmundur.

VI, 2. Þorgerður Greipsdóttir, gift med Andrés Björnsson.

¹⁾ Nogle opregner to Børn til af Præsten Þorleifur, ved Navn *Jón* og *Olöf*, men da han begyndte som katolsk Præst og som saadan levede ugift før Reformationen, skønt med Konkubine, er der med Hensyn til disse saa megen Usikkerhed, at de ikke tør regnes med, medens de 4 ovenfor nævnte bestemt er Børn af ham og den Kvinde, han ægtede efter Reformationen.

- VI, 3. Jón Greipsson den yngre. Gift med Sigríður Eyólfsdóttir. Deres Søn:
- VII, 1. Oddur Jónsson, Bonde paa Tunga, gift med Guðrún Eyjólfsdóttir. Deres Børn:
- VIII, 1. Jón Oddsson.
- VIII, 2. Sigríður Oddsdóttir, gift med Bonden Sveinn Jónsson i Turga.
- VIII, 3. Valgerður Oddsdóttir.
- VIII, 4. Eyjólfur Oddsson.
- IV, 2. Jón Björnsson, Bonde i Flatey, død efter 1600. Gift med Kristín Finnsdóttir. Deres Børn:
- V, 1. Finnur Jónsson, Bonde i Flatey. Hans Sønner:
- VI, 1. Torfi Finnsen, Præst i Hvammur 162i—1638. Hans Søn:
- VII, 1. Jón Torfason, Bonde i Flatey, død 1661. Gift med Guðríður Magnúsdóttir af Jón Magnússons Slægt (se III). Deres Børn:
- VIII, 1. Torfi Jónsson, Sysselmand i Barðastrandasyssel Død c. 1700. Gift 1. Gang 1688 med Ragnheiður Jónsdóttir, 2. Gang med Ingibjörg Brandsdóttir. Hans Børn:
- IX, 1. Jón Torfason. Døde bosat i Danmark 1711. Gift med en dansk Kvinde ved Navn Bente. Havde Børn, men deres Navn og Afkom har det ikke været muligt at efterspore.
- IX, 2. Guðríður Torfadóttir, gift med Præsten Gunnar Pálsson til Stafholt. Hun døde 1707.
- IX, 3. Arnfríður Torfadóttir, gift med Bonden Jakob Hallgrímsson.
- IX, 4. Brandur Torfason, Bonde i Fjörður og Flatey. Gift med Guðrún Einarsdóttir. Deres Børn:
- X, 1. Halldóra Brandsdóttir, gift med Bonden Þorsteinn Einarsson á Sviðnum.
- X, 2. Kristín Brandsdóttir, gift med Bonden Guðmundur Jónsson i Múla.
- X, 3. Ingibjörg Brandsdóttir, ugift.
- VIII, 2. Páll Jónsson, døde ugift 1681.

- VIII, 3. Eggert Jónsson, gift med Þuríður Sæmundsdóttir. Barnlæs.
- VIII, 4. Ingibjörg Jónsdóttir.
- VIII, 5. Ástríður Jónsdóttir, gift med Præsten Snorri Jónsson til Eyri.
- VIII, 6. Arnfríður Jónsdóttir, ugift.
- VIII, 7. Rannveig Jónsdóttir, gift med Bonden Einar Gunnlaugsson paa Heggstaðir.
- VI, 2. Jón Finnsson. Hans Sønner:
- VII, 1. Tómas Jónsson.
- VII, 2. Loptur Jónsson.
- V, 2. Björn Jónsson.
- V, 3. Árni Jónsson, Præst i Flatey, født 1560, død 1655. Hans Søn:
- VI, 1. Sveinbjörn Árnason, Bonde paa Látur. Hans Søn:
- VII, 1. Gísli Sveinbjarnarson, Bonde paa Látur. Hans Søn:
- VIII, 1. Sveinbjörn Gíslason, Bonde paa Látur. Hans Søn:
- IX, 1. Einar Sveinbjarnarson, Bonde i Svefneyjar, født 1725, død 7. Aug. 1814. Hans Søn:
- X, 1. Eyólfur Einarsson, Bonde i Svefneyjar, Dannebrogsmænd. Født 1784, død 26. Okt. 1865. Gift med Guðrún Johannesdóttir. Hans Børn:
- XI, 1. Jón Eyólfsson, Bonde paa Akrar, født 1820, død 1879. Hans Søn:
- XII, 1. Helgi Jónsson, Bogholder i Islands Landsbank, død 1903. Gift med en Dame af Familien Briem. Har nulevende mandligt Afkom.
- XI, 2. Hafliði Eyólfsson, Bonde i Svefneyjar, Dannebrogsmænd. Født 28. Aug. 1821, død 1894. Gift med

Ólína Friðriksdóttir. Har nulevende mandligt Afkom, f. Eks.

XII, 1. Pétur Haflíðason. Død 1911. Gift med Svensína Sveinsdóttir. Deres Søn:

XIII, 1. Pétur Kúld Pétursson. Gift med Hallfríður Aradóttir. Deres Søn:

XIV, 1. Ingólfur Petursson. Født 1903.

IV, 3. Margrét Björnsdóttir, gift med Bonden Jón Einarsson paa Melgraseyri.

IV, 4. Ólöf Björnsdóttir, gift med Bonden Bjarni Guðmundsson paa Dunkur, Broder til Bonden Dað i Guðmundsson í Snóksdalur.

IV, 5. Andres Björns son, gift 1537 med Guðlaug Jónsdóttir.

III, 2. Helga Þorleifsdóttir, gift med Eyolfur mækollur d. y. Gíslason.

III, 3. Jarþrúður Þorleifsdóttir, gift med Bonden Guðmundur Andrésson.

III, 4. Guðný Þorleifsdóttir, gift med Lovmanden Grímur Jónsson.

III, 5. Kristín Þorleifsdóttir, gift med Eiríkur Halldórsson, Søn af Abbed Halldór i Helgafellskloster.

III, 6. Þorsteinn Þorleifsson. Hans Sønner:

IV, 1. Jón Þorsteinsson.

IV, 2. Eyvindur Þorsteinsson.

II, 2. Solveig Björnsdóttir, gift med Bonden Páll Jónsson paa Skarði, der blev dræbt 1498 (se herom under Björn Þorleifsson d. y.) og med hans Drab fik Arvestridighederne indenfor Björn Þorleifssons Slægt først ret Vind i Sejlene.

II, 3. Einar Björns son deltog ivrig i Arvestriden og døde efter nogle Æventyr i Udlandet 1499 eller 1500.

II, 4. Árni Björns son faldt i Kong Kristian d. I.s Følge i Slaget paa Brunkebjerg ved Stockholm 1471. Ugift og uden Afkom.

II, 5. Þóra Björnsdóttir, Björn Þorleifssons Datter uden for hans Ægteskab, gift med Sysselmanden Guðni Jónsson, død 1507. Deres Søn:

III, 1. Björn Guðnason, Sysselmand, død 1518. Hans Datter:

IV, 1. Guðrún Björnsdóttir, gift med Hannes Eggertsson, (se II). Deres Søn:

V, 1. Eggert Hannesson Nordbagge. Død 1585. Hans Datter:

VI, 1. Ragnheiður Eggertsdóttir, gift med Syssemanden Magnús Jónsson, død 1591. Deres Søn:

VII, 1. Jón Magnússon, Syssemand, død 1641, der 1620 fik et Slags Stadfæstelsesbrev paa Björn Þorleifssons Adelsbrev af 1457 (se videre III).

II.

I. Eggert Eggertsson, Lensmand og Lovmand i Vigen i Norge. Blev som Anerkendelse for udvist Tapperhed mod Svenskerne slaet til Ridder og fik Adelsfrihed for sig og sine Efterkommere ved Patent, udstedt i Nyborg d. 9. August 1488¹⁾. Hans Søn:

II, 1. Hannes Eggertsson, Hirdstjóri paa Island 1515—1524; i Aarene 1518—1522 delte han Magten med en Mand ved Navn Tyle, som han i sidstnævnte Aar lod dræbe for forskellige Røverier. Han var gift med Guðrún Björnsdóttir af Ridder Björn Þorleifssons Slægt (se Tavle I). Af nogle berettes, at han pludselig skal være død paa Privetet paa Hirdstjóraarden Bessa-staðir i Aaret 1530, andre derimod mener, at han i dette Aar tillige med sin Hustru og nogle af sine Børn er rejst til Hamborg, hvor han saa skal være død i Aaret 1532, hvilken sidste Beretning sandsynligvis er den rigtige. Efter Mandens Død vendte Gudrun hjem og døde 1563, 74 Aar gammel.

III, 1. Eggert Hannesson, Lovmand paa Island. Den første og eneste Bærer af Navnet Norbagge. Født c. 1518. Gift, 1. Gang 1551 med Sigríður Þorleifsdóttir. Med hende havde han nogle Børn, der alle døde spæde. Selv døde hun 1554; 2. Gang 1564 med Sesselja Jónsdóttir, til hvem han forøvrigt før deres Giftermaal havde staaet i Forhold, hvorfor de Aaret 1556 stod offentlige Skrifte; hun døde kort efter Giftermaalet; 3. Gang gift med Steinunn Jónsdóttir, der før havde været Præsten Björn Jónssons²⁾ Frille; de havde ingen Børn

¹⁾ Dipl. Isl. VI, Nr. 563.

²⁾ Denne Björn Jónsson var en Søn af den sidste katholske Biskop i Island Jón Arason, og blev tillige med ham henrettet paa ulovlig Vis den 7. November 1550.

og lod sig skille. Eggert var Sysselmand i flere forskellige Sysseleer og blev 1553 Lovmand for Sønden og Vesten, 1556 for Norden og Østen. Der er ogsaa Sandsynlighed for, at han har været Hovedsmand og Kongens Foged paa Island i nogen Tid (c. 1552). Da han var en meget stridbar Herre, laa han til Stadighed i Processer, hvilket var medvirkende til, at han 1569 maatte opgive Lovmands-embedet, som han dog beklædte en kort Tid endnu samtidig med, at han blev Provst i Vestfjordene. I Anledning af nogle Stridigheder om Eggerts Herresæde Bær slog hans Søn Jón en Mand ihjel, hvorfor han blev erklæret fredløs, men da det mentes, at Eggert var den egentlige Ophavsmand til Drabet, indstævntes han i den Anledning 1571 til at give Møde for Kongen, men indfandt sig dog ikke før efter fornyet Stævning 1578, hvor han mod Forventning klarede sig saa godt, at han 1579 vendte tilbage som Sysselmand i Barðastrandasyssel og med Tilladelse til at besejle to Havne paa Island som Købmand, men samme Aar blev han taget til Fange af nogle Røvere fra Stade. Herover beklagede han sig for Kongen, der lod Røverne paagribe og hænge. Eggert havde udpræget Købmands- og Finanstalent, og da han 1580 forlod Island, besad han større Rigdomme end nogen Islænder før ham og staaer endnu uovertruffen i den Henseende. Det siges ogsaa, at hans Formue i Hamborg var dobbelt saa stor som den paa Island. Efter sin Bortrejse bosatte han sig i Hamborg hos sin fredløse Søn Jón. Der døde han pludselig 1585. Der haves forskellige mere eller mindre sandsynlige Beretninger om hans Død, en melder f. Eks., at han skal være død af Trolddom.

Alle Eggerts Børn, der kom til Skels Aar og Alder, ere af andet Ægteskab:

IV, 1. Björn Eggertsson døde udenfor Island for sin egen Haand ved ét Vaadeskud 1571. Han beklædte Lovmands-embede. Hans Søn:

V, 1. Ólafur Björnsson, gift med Ingveldur Þorlákadóttir. Hans Børn:

VI, 1. Ólafur Ólafsson. Hans Børn:

VII, 1. Ólöf Ólafsdóttir.

VII, 2. Þórólfur Ólafsson.

VI, 2. Gunnhildur Ólafsdóttir, gift med Jón Gottskalksson.

VI, 3. Jarþrúður Ólafsdóttir, gift med Þorvaldur Björnsson, der var bekendt som Sanger.

IV, 2. Þorleifur Eggertsson, døde som ung. Paa en Udenlandsrejse tog han med et Skib, der aldrig siden kom for Dagen.

IV, 3. Jón Eggertsson, kaldet »Murti«, paa Grund af det

Drab, han som ovenfor nævnt begik i Aaret 1570, hvorfor han erklæredes fredløs. Han forlod derfor Landet og bosatte sig i Hamborg. Han havde som sin Fader Handelstalent og maa antages at have handlet med Islandsfisk, hvis ellers Sagnet, der siger, at han døde pludselig, mens han stod og talte Fisk, har Ret. Der siges, at Jón giftede sig i Hamborg og fik to Sønner. Før han forlod Island, havde han en Søn:

V, 1. Björn Jónsson. Hans Søn:

VI, 1. Jón Björnsson, gift med Þórunn Ólafsdóttir af Eggert Eggertssons Slægt. Deres Datter:

VII, 1. Ástríður Jónsdóttir.

V, 2. Árni Jónsson, født i Hamborg, i hvilken By han henlevede sit Liv.

V, 3. Eggert Jónsson, født i Hamborg, i hvilken By han henlevede sit Liv.

IV, 4. Ragnheiður Eggertsdóttir, født 1548, død 1642, gift med Sysselmanden Magnus Jónsson, en af sin Tids bekendteste Mænd i Island.

V, 1. Jón Magnússon. (Se om ham i III).

III, 2. Björn Hannesson, Sysselmand, gift med Þórunn Daðadóttir, Datter af Sysselmanden Daði Guðmundsson, der er bekendt, blandt andet fordi det lykkedes ham at tage Landets sidste katholske Biskop, Jón Arason, til Fange. Björn og hans Kone druknede sammen paa en Sørejse Aaret 1554¹⁾.

IV, 1. Hannes Björnsson, født 1547, blev efter sine Forældres Død opdraget hos sin Farbroder Eggert. Han blev i Aaret 1567 gift med Guðrún Ólafsdóttir, en Datter af Farbroderens 3dje Hustru, Steinunn Jónsdóttir, og hendes 2. Mand, Ólafur, Bonde paa Geitaskarð. Denne Guðrún var fra Fødselen af aandssvag og døde i denne mentale Tilstand 1648, 95 Aar gammel (nogle mener 96 Aar). Hannes levede som Bonde paa sin Morfaders Gaard Snóksdalur. Han druknede 1617 i Kumbaravogur. Hans Børn:

V, 1. Eggert Hannesson, gift 1609 med Halldóra Hákonardóttir. Deres Børn:

¹⁾ Andre mener 1557, hvilket næppe er rigtigt.

- VI, 1. Jón Eggertsson d. Æ., døde ugift.
- VI, 2. Jón Eggertsson d. Y., Bonde paa Hofstaðir, gift med Margrét Steindórsdóttir (født 1614, død 1644). Jón blev spedalsk og døde 1648. Deres Børn:
- VII, 1. Guðmundur Jónsson med Tilnavn meinlaus. Faldt gennem Isen paa Álptafjörður og druknede.
- VII, 2. Hákon Jónsson, Medlem af Lovretten.
- VII, 3. Steinunn Jónsdóttir.
- VII, 4. Þórunn Jónsdóttir.
- VI, 3. Hannes Eggertsson, Medlem af Lovretten, Bonde i Snóksdal, gift med Jórunn Jónsdóttir, Datter af Syssemand Jón Magnusson. (Se nærmere i III). Hun er født 1603 og død 1666. Hannes døde 1655. Deres Børn:
- VII, 1. Þórður Hannesson, Bonde i Snóksdal. 1664 gift med Karitas Jónsdóttir.
- VIII, 1. Hannes Þórðarson, Bonde i Arnarbæli, gift 1. Gang med Þorbjörg Pálsdóttir, 2. Gang med Guðlaug Bjarnadóttir. Datter af 2. Ægteskab:
- IX, 1. Þorbjörg Hannesdatter, Moder til den bekendte islandske Genealog Ólafur Guðmundsson Snógðalín.
- VIII, 2. Halldóra Þórðardóttir, gift med Præsten Vigfús Eiríksson til Middalaping 1695—1707.
- VIII, 3. Guðrún Þórðardóttir, gift to Gange. 1. Gang med Hallgrímur Sigurðsson, 2. Gang med Jón Arnórsson.
- VII, 2. Jón Hannesson, Præst i Snóksdal 1673—1686. Gift 1671 med Guðbjörg Jónsdóttir. Død 1686. Deres Børn:
- VIII, 1. Magnús Jónsson, Bonde i Snóksdal. Død 1752. Gift med Ingibjörg Ólafsdóttir Mehe. Deres Børn:
- IX, 1. Jón Magnússon d. æ., Bonde i Snóksdal. Gift med Sesselja Björnsdóttir. Deres Datter:
- X, 1. Sesselja Jónsdóttir, gift med Sveinn Hannesson, Bonde i Snóksdal.
- IX, 2. Árni Magnússon, Bonde paa Geitastekki. Flakkede Verden rundt og døde udenfor Island 1795. Har skrevet en Rejsebeskrivelse. Var gift. Hans Søn:
- X, 1. Þorleifur Árnason, Garver i Reykjavík. Død barnløs 7. April 1802.

- IX, 3. Jón Magnússon d. y., Bonde paa Reykhólar. Gift med Guðrún Teitsdóttir. Deres Søn:
- X, 1. Jón Jónsson, Købmand paa Ísafjörður. Gift 1. Gang med Kristín Jónsdóttir Hjaltalin, 2. Gang med Guðbjörg Jónsdóttir Hjaltalin. Død 1827. Deres Børn:
- XI, 1. Albert Jónsson, Guldsmed. Død ugift og barnløs.
- XI, 2. Hermannius Elias Jónsson, født 17. Dec. 1825. Student fra Reykjavik 1849, cand. jur. 1856. Overretssagfører. 1861 Sysselmand i Rangárvalla sýsla. Afsked 1890. Død 2. April 1894. Gift med Ingunn Halldórsdóttir, født 11. Juni 1843. Deres Børn:
- XII, 1. Guðrún Hermannsdóttir, født 18. Marts 1866. Gift med Præsten Eggert Pálsson til Breiðabolsstaður.
- XII, 2. Guðbjörg Hermannsdóttir, født 27. Okt. 1867. Gift med Præsten Jón Thorsteinsson til Þingvellir.
- XII, 3. Jón Hermannsson, cand. jur., Kontorchef i Islands Ministerium. Født 23. Mai 1873. Gift med Ástríður Thorsteinsson. Deres Børn:
- XIII, 1. Gyða Jónsdóttir, født 16. Juli 1908.
- XIII, 2. Hermann Jónsson, født 23. Dec. 1912.
- XII, 4. Kristín Hermannsdóttir, født 2. August 1875. Gift med Præsten Halldór Jónsson til Reynivellir.
- XII, 5. Halldór Hermannsson, cand. phil. Født 6. Januar 1878. Bibliothekar ved den islandske Afdeling af Cornelluniversitetsbibliotheket Ithaca, Illinois. U. S. A. Forfatter til flere bibliographiske Værker af nogen Betydning. Ugift.
- XII, 6. Oddur Hermannsson, cand. jur. Født 23. Juni 1884. Byfogedfuldmægtig i Reykjavik og Assistent i Islands Ministeriums 2. Kontor. Gift med Þóra Guðmundsdóttir Magnússon (1913).
- X, 2. Ingibjörg Jónsdóttir, gift med Samúel Egilsson.
- X, 3. Jón Jónsson d. y.

- X, 4. Magnús Jónsson.
 X, 5. Ingibjörg Jónsdóttir d. y.
 IX, 4. Ólafur Magnússon, gift med
 Iðun Sigurðardóttir.
 IX, 5. Ingibjörg Magnúsdóttir.
 IX, 6. Þorbjörg Magnúsdóttir, gift
 med Illugi Þorbergsson.
 IX, 7. Anna Magnúsdóttir, gift med
 Þorsteinn Björnsson.
- VIII, 2. Jón Jónsson, død 1707. Gift med
 Kristín Símonardóttir. Deres Søn:
 IX, 1. Jón Jónsson, Præst til Helgastaðir,
 født 15. Juli 1705, død 1784, gift 1. Gang med
 Halldóra Einarsdóttir, 2. Gang
 med Hólmfríður Björnsdóttir.
 Hans Datter:
 X, 1. Hólmfríður Jónsdóttir,
 gift med Bonden Þorsteinn Jónsson,
 kaldet den rige, til Reykjahlíð, fra hvem
 den saakaldte Reykjahlíðarslægt ned-
 stammer.
- VII, 3. Ástríður Hannesdóttir.
 VII, 4. Guðríður Hannesdóttir¹⁾, død 21. Apr.
 1680, 61 Aar gammel.
- VI, 4. Ragnheiður Eggertsdóttir, gift 1. Gang
 med Præsten Sigurður Ólafsson, 2. Gang med Pálmi Hin-
 riksson.
- V, 2. Steinunn Hannesdóttir, født 1593, død 1658. Gift
 med Bonden Árni Gíslason til Innri-Hólmur.
- V, 3. Þórunn Hannesdóttir, død 1646. Gift med Gísl
 Björnsson.
- V, 4. Ragnheiður Hannesdóttir, død 1632. Gift med
 Sysselmanden Jón Sigurðsson.
- V, 5. Ólafur Hannesson, Bonde i Snóksdal. Rig Mand,
 ejede foruden Gaarden Snóksdalur 21 større og mindre
 Gaarde. Gift 1. Gang med Halldóra Gísladóttir,
 2. Gang med Steinunn Björnsdóttir. Han blev

¹⁾ Ob. isl. S. 201, 195. Findes ikke andre Steder omtalt, og kendes kun herfra, hun tør derfor ikke med fuld Sikkerhed henføres til Slægten, men dog med nogen Sandsynlighed, idet det Obituarium, hvorfra Navnet haves, er forfattet af en Præst, der, skønt kun paa Kvindesiden, nedstammer fra Slægten (Hannes Björnsson, Sønneson af Þórunn Hannesdóttir, Datterdatter af Björn Hannesson, Eggert Eggertsons Sønneson).

Fader til 31 Børn, hvoraf mange døde i Ungdommen. Børn, hvis Navn er kendt:

- VI, 1. Gísli Ólafsson, Bonde paa Bær i Miðdölum.
 Gift 1. Gang med Kristín Sigurðardóttir, 2. Gang med Sigríður Sigurðardóttir og 3. Gang med Halldóra Halldórsdóttir. Blandt hans Børn kendes kun Navnet paa:
- VII, 1. Sigurður Gíslason, kaldet »Dalaskáld« paa Grund af sin digteriske Begavelse. Der ere af ham bevarede en hel Del saakaldte »lausavísur«, firliniede Epigrammer, som virkelig bære Vidne om et smukt Talent. Gift med Kristín Guðmundsdóttir. Han druknede 1688. Hans Søn:
- VIII, 1. Jón Sigurðsson, Sysselmand i DalasysseL. Druknet 1720 ved Overgangen over en Flod. Førte et meget uregelmæssigt Liv og blev afsat paa Grund af Drukkenskab. Højt begavet som Digter. Forfatter til et poetisk Værk »Tímaríma«; mange af hans udmærkede firliniede Viser lever endnu i Folkemunde. Døde ugift.
- VI, 2. Þórður Ólafsson, Bonde paa Lambeyri, gift med Dýrfinna Bjarnadóttir. Deres Børn:
- VII, 1. Sigríður Þórðardóttir.
 VII, 2. Jón Þórðarson.
 VII, 3. Ólafur Þórðarson.
 VII, 4. Þorlákur Þórðarson.
- VI, 3. Jón Ólafsson, Bonde paa Viðilækur, bekendt som god Skytte, men forøvrigt en noget uheldig Person. Gift med Valgerður Þorvaldsdóttir. Deres Børn:
- VII, 1. Oddný Jónsdóttir, gift med Hinrik Philipusson.
 VII, 2. Guðný Jónsdóttir.
 VII, 3. Kristín Jónsdóttir.
 VII, 4. Halldóra Jónsdóttir.
 VII, 5. Ólafur Jónsson.
 VII, 6. Valgerður Jónsdóttir.
 VII, 7. Helga Jónsdóttir.
- VI, 4. Hannes Ólafsson, gift med Margrét Hafliðadóttir. Deres Børn:
- VII, 1. Jón Hannesson.
 VII, 2. Halldóra Hannesdóttir.
 VII, 3. Guðmundur Hannesson.
- VI, 5. Guðríður Ólafsdóttir, gift med Ögmundur Sigurðsson, Bonde i Akureyjar.

- VI, 6. Guðrún Ólafsdóttir, gift med Præsten Ögmundur Torfason til Otrardalur (1647—1672).
- VI, 7. Þórunn Ólafsdóttir, gift 1. Gang med Ívar Jónsson, 2. Gang med Bonden Jón Þorðarson og 3. Gang med Jón Björnsson, Sønnesøn af Jón Eggertsson, kaldet »murti«, der igen var Søn af Eggert Hannesson. (Se der).
- VI, 8. Magnús Ólafsson.
- VI, 9. Andrés Ólafsson.
- VI, 10. Anna Ólafsdóttir.
- VI, 11. Jón Ólafsson d. æ.
- VI, 12. Jón Ólafsson d. y.
- VI, 13. Guðríður Ólafsdóttir.
- VI, 14. Halldóra Ólafsdóttir.
- IV, 2. Hallbjörg Björnsdóttir, gift med Bonden Þorleifur Jónsson paa Skálmarnes.
- IV, 3. Anna Björnsdóttir, født 1552, død 1642. Gift med Árni Björnsson, Søn af Præsten Björn Jónsson, der med sin Fader, Biskop Jón Arason, blev henrettet paa ulovlig Vis d. 7. Nov. 1551.
- III, 3. Hannes Hannesson.
- III, 4. Katrin Hannesdóttir.
- III, 5. Margrét Hannesdóttir.
- III, 6. Guðrún Hannesdóttir, gift med Sysselmanden Þorlákur Einarsson.

III.

- I. Jón Magnússon var Eggert Eggertssons Sønnesøns Dattersøn (se II) og Björn Þorleifssons Dattersøns Dattersøns Dattersøn (se I) og nedstammer saaledes fra begge disse adelige Slægter omend kun paa Spindesiden. 15. Januar 1620 faar han et Stadfæstelsesbrev paa Björn Þorleifssons Adel under Omstændigheder, som nærmere er udviklede her foran. Født 1564. 1594 Sysselmand i Dalasyssel, hvilket Embede han beklædte til sin Død. 1607—1613 tillige Sysselmand i Snæfellsnessyssel. Død 15. November 1641. Var en hovedrig Mand. Gift med Ástriður Gísladóttir († 1641). Deres Børn:
- II, 1. Magnús Jónsson, Sysselmand i Barðarstrandarsyssel. Død 1675. Gift med Þórunn Þorleifsdóttir. Deres Børn:
- III, 1. Þorleifur Magnússon, Bonde i Haga, 1550 gift med Sigríður Eggertsdóttir. Deres Barn:
- IV, 1. Ástriður Þorleifsdóttir, født 1652, død 1734, gift med Sysselmanden Ari Þorkelsson.

- III, 2. Magnús Magnússon, født 1631, rejste i Aaret 1648 til København for sine Studiers Skyld; der stod han i 3 Aar i Borgermester Hans Nansens Tjeneste. 1652 blev han Sysselmand i Ísafjarðarsyssel. Suspenderet i Tidsrummet 1663—1664. Død 1704. Forfatter til nogle Annaler og historiske Smaating. Gift 1653 med Ólöf Guðmundsdóttir. Deres Børn:
- IV, 1. Jón Magnússon, gift med Ingibjörg Pálsdóttir. Deres Børn:
- V, 1. Magnús Jónsson, Bonde paa Eyri, gift med Guðrún Hjaltadóttir. Uden Afkom.
- V, 2. Ólöf Jónsdóttir, født 1686. Gift 1. Gang med Hákon Guðbrandsson, 2. Gang med Sysselmanden Sigurður Jónsson. Hun døde 1778.
- IV, 2. Ingibjörg Magnúsdóttir, gift med Præsten Halldór Pálsson i Selárdal 1679—1733.
- III, 3. Guðriður Magnúsdóttir, død 1661, gift med Bonden Jón Torfason i Flatey, der paa Mandssiden nedstammede fra Björn Þorleifsson. Deres Afkom findes i Tavle I.
- III, 4. Elín Magnúsdóttir, gift 1651 med Bonden Sigurður Árnason til Leirárgarðar († 1690).
- II, 2. Eggert Jónsson, født 1603, Medlem af Lovretten, Bonde paa Akrar. Var højt begavet, men ilde lidt paa Grund af sin hvasse Tunge. Drukne d. 27. Aug. 1653. Gift med Steinunn Þorvaldsdóttir († 1669). Deres Børn:
- III, 1. Jón Eggertsson, Bonde paa Akrar, født 1643. Gift med Sigríður Magnúsdóttir, kaldet »stór-ráða«.
- IV, 1. Eggert Jónsson, Bonde paa Akrar, født 1670, død 1719. Gift med Ragnhildur Eriksdóttir. Deres Søn:
- V, 1. Jón Eggertsson, Bonde paa Akrar, gift med Ingibjörg Skaptadóttir. Med ham uddøde Mandslinien fra Jón Magnússon. Deres Datter:
- VI, 1. Guðrún Jónsdóttir, gift med Páll Sveinsson, Bonde paa Steinsstaðir.
- III, 2. Ragnheiður Eggertsdóttir, boede paa Gaarden Reykir og døde der ugift 1695.
- III, 3. Þórður Eggertsson, ugift og uden Afkom.
- II, 3. Guðmundur Jónsson, Medlem af Lovretten, død 1657. Gift med Málmfríður Árnadóttir, en Sønnens Datterdatter af Biskop Jón Arason, der blev henrettet d. 7. Nov. 1551 paa ulovlig Vis. Deres Børn:

- III, 1. Árni Guðmundsson, Bonde i Bildudal, gift med Þóra Pálsdóttir. Deres Børn:
 IV, 1. Helga Árnadóttir, blev efter at have faaet nogle Børn gift med Bonden Einar Einarsson paa Hóll.
 IV, 2. Steinunn Árnadóttir, levede ugift og havde lignende Uheld som Søsteren.
- II, 4. Sigurður Jónsson, Bonde i Rauðsdal, gift med Herdís Ásgeirsdóttir. Deres Børn:
 III, 1. Ásgeir Sigurðsson, Bonde paa Ós, gift med Helga Árnadóttir. Deres Børn:
 IV, 1. Hallbjörg Ásgeirsdóttir.
 IV, 2. Steinunn Ásgeirsdóttir.
 III, 2. Þorbjörg Sigurðardóttir, gift med Bonden Torfi Magnússon til Kúla, Medlem af Lovretten.
 III, 3. Sesselja Sigurðardóttir, gift med Snjólfur Magnússon.
 III, 4. Jón Sigurðsson, Bonde, gift med Ingveldur Jónsdóttir. Uden Afkom.
 III, 5. Guðmundur Sigurðsson. Død uden Afkom.
 III, 6. Ástríður Sigurðardóttir. Ugift.
- II, 5. Gísli Jónsson, Bonde i Reykjarfjörður, Medlem af Lovretten. Gift 1652¹⁾ med Guðný Jónsdóttir. Var et Par Gange konstitueret som Sysselmand i Ísafjarðarsyssel. Begge døde 1679. Uden Afkom.
- II, 6. Ingibjörg Jónsdóttir, gift 1. Gang med Gunnar Andrésson, 2. Gang med Jón Halldórsson og 3. Gang (1652) med Lovmanden Þorleifur Kortsson.
- II, 7. Halldóra Jónsdóttir, gift med Præsten Jón Jónsson til Holt.
- II, 8. Jórunn Jónsdóttir, født 1603, død 1666. Gift med Hannes Eggertsson af Eggert Eggertssons Slægt. Deres Afkom findes i Tavle II.
- II, 9. Steinunn Jónsdóttir, gift med Jón Marteinsson.
- II, 10. Þórður Jónsson, døde ugift og barnløs.

¹⁾ Nogle mener 1642, hvilket vel er mindre rigtigt.

Optegnelser om Familien Dajon i Danmark.

Af H. P. F. Barfod.

Familien Dajon har levet her i Landet ialfald 240 Aar (1624—1864), men er, som Navnet viser, af udenlandsk Afstamning. Den første her nævnte af Familien skriver sig selv Johan Dajon; men han skrives af andre Jan Dajon, og Sønnen skriver sig Jean Daion. Desuden skrives Efternavnet Dajong, Dason og Da Zong; men da disse Skrivemaader savner Begrundelse, er der her ikke taget Hensyn til dem. 1864 er Familien formentlig uddød i Danmark; men af Forespørgselen her i Tidsskriftets 4. Bind 1. Hefte, der har givet Anledning til, at disse Optegnelser ere samlede, synes det at fremgaa, at den endnu lever i Norge.

A. *Johan Dajon* blev 14. November 1624 af Christian IV. ansat som Boldmester i Kjøbenhavn med 40 Rdl. curant aarlig Løn. Men allerede 29. Januar 1628 klager han over, at han ikke har nydt det frie Bord, som var lovet ham hos Prinsen, fordi denne er rejst bort, og han ansøger derfor om Plads ved Soro Kloster eller en anden god Plads, hvor han kan blive og have sit Udkomme. Han faar imidlertid ikke nogen anden Plads, men forbliver, hvor han er, til 1668, i hvilket Aar han formentlig er død. Den 31. December 1659 udsteder Frederik III. et Opraab til sine Hofbetjente om at vedblive med at yde Bidrag til Garnisonen, »eftersom os daglig dags berettes den store Nød og mangel, som vores egen Garnison her udi Staden lider for Underholdning og vores Middel nu ikke ere saaledes ved Haanden, at Garnisonen deraf tilbørligen kunde forplejes«, og deri nævnes, at Boldmester Jan Dajon har hidtil betalt 2 Rdl. maanedlig. Han havde 2 Børn (B. 1—2).

B. 1. *Marie Dajon* maa antages at være hans Datter, da »en Pige Marie Dajon holder Christenhuen ved Johan Dajons (C. 1.) Daab 30. Marts 1679.

B. 2. *Jean Dajon* ansøger den 20. April 1670 om at maatte faa den Plads som Boldmester, som hans Fader har haft i 44 Aar »først 25 Aar under Christian IV. og derefter 19 Aar under Frederik III.«, hvilken sidste har lovet ham Pladsen efter Faderens Død. Han beder nu »at Eders Majestæt af medfødt Naade og Mildhed naadigst vilde behage samme allerhøjstbemeldte sin Hr. Faders Løfte imod mig at konfirmere og mig bemeldte Boldhus at lade nyde, som min Fader det før mig haft haver, paa det min

Moder paa hendes Alderdom tillige med os efterladte Børn ikke derfra forskydes skulde«. Ved Bestalling af 10. Juni 1670 faar han Pladsen med 33 Rdl. 2 $\frac{1}{2}$ aarlig Løn. Hans Hustru, Gertrud Nielsdatter, var rimeligvis Datter af Prokurator Niels Michelsen og Anna Mathisdatter. De havde 7 Børn (C. 1—7).

- C. 1. *Johan Dajon* døbt den 30. Marts 1679 i Frue Kirke i Kjøbenhavn; men mere vides ikke om ham.
- C. 2. *Nicolaj Dajon* formentlig døbt efter 1680 og før 1687 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn; men dennes Kirkebog haves ikke før 1694, da hans yngste Søster (C. 7.) er døbt. Ved Bestalling af 14. Maj 1704, der er konfirmeret 17. December 1733 og 24. Oktober 1746 blev han Bygningsskriver i Kjøbenhavn og senere fik han Bestalling som Materialforvalter sammesteds. Den 26. Februar 1707 modtager han 5 Rdl. 2 $\frac{1}{2}$ 2 β til Udbetaling til Arbejdsfolk, der har bragt de store Billeder fra den gamle Christianshavns Kirke over i den nye (Frelserens Kirke) og 1719 bevidner han, at Reparationen paa en Kobberrende mellem Kollegiebygningen og Provianthuset, der var beskadiget »formedelst den ulykkelige Ildebrand«, er tilendebragt. Han døde den 22. Maj 1754 Kl. 5 Em. og ved Skiftet efter ham meldte sig kun de 4 Sønner 1) Johan, Sognepræst til Hyllested og Rosmus 2) Frederik, Kabinets- og Hof-Kleinsmed, 3) Frantz, Materialforvalter og 4) Nicolaj, Ejer af Asmindrup Kirke samt 5) 1 Søn og 3 Døttre af den afdøde Datter, Sophia Amalia i Ægteskab med den ligeledes afdøde Bogholder Lars Bentzen. Broderlodderne blev 422 Rdl. 1 $\frac{1}{2}$ $\frac{67}{9}$ β og Søsterloddet 211 Rdl. $\frac{117}{18}$ β . Han var gift første Gang med Malene Elisabeth Fersleff, der blev begravet den 6. Oktober 1727 Kl. 5 slet Aften i en af de smaa Urtegaarde ved Frue Kirkes nordre Side med Ligvogn og 2 Timers Sangværk. Med hende havde han 10 Børn (D. 1—10). Den 8. September 1728 Kl. 5 slet Em. blev han viet hjemme i sit Hus til Marie Ulrichsdatter Eggers, salig Johan Poulsen Bryggers. Efter Branden den 20. —23. Oktober 1728 bor hos ham paa Materialgaarden Guldsmid Detlef Brasschover »hans Hustrus Fader« og Brygger Nikolaj Finche »hans Hustrus Søn«; men hvorledes det forholder sig, vides ikke.
- D. 1. *Gertrud Sophia Dajon*, døbt den 29. April 1706 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn.
- D. 2. *Anne Cathrine Dajon*, døbt den 7. Januar 1708 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn.
- D. 3. *Johanne Birgitte Dajon*, døbt den 16. April 1709 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn.
- D. 4. *Johan Dajon*, døbt den 21. April 1711 i Nikolaj Kirke

- i Kjøbenhavn. Han er født den 18. April 1711, Student fra Slangerup 1729, var saa 2 Aar Huslærer i Christiania hos Anthon Müller, Cand. theol. ved Kjøbenhavns Universitet den 7. Juli 1736 med *haud illaudabilis*, var derefter 2 Aar Huslærer i Sorø hos Justitsraad og Landsdommer over Sjælland og Møen, Peter Bentzon Mylius, blev 16. September 1739 Sognepræst i Kornerup og Svogerslev i Sjællands Stift, 14. April 1747 til Hyllested og Rosmus i Aarhus Stift og blev begravet i Hyllested den 21. November 1788. Han var gift med Helene Aare, der blev begravet i Skjødstrup i Aarhus Stift den 28. Juni 1790, 79 Aar gammel. De havde 8 Børn (E. 1—8).
- E. 1. *Marie Magdalene Elisabeth Dajon*, døbt den 8. November 1740 i Kornerup Kirke i Sjællands Stift og død i Christiania den 7. September 1803. Hun blev den 8. Juni 1762 gift i Oslo med Christoffer Henriksen Calmeyer, Forvalter ved Birid Glasværk i Faaberg i Norge, med hvem hun havde en Datter, Helene Margrethe*), født i Birid 1764, død paa en Rejse i Kjøbenhavn 1830.
- E. 2. *Nikolaj Dajon*, døbt den 9. Marts 1742 i Kornerup Kirke, Student privat fra Aarhus 1760, tog Filosofikum den 2. Juni 1761 med *laudabilis* og juridisk Eksamen 5. September 1769 med »Ey Ubekvem—Tømmelig Vel«.
- E. 3. *Halvor Dajon*, døbt den 24. Maj 1743 i Kornerup Kirke, og begravet sammesteds den 13. Februar 1744.
- E. 4. *Helene Margrethe Dajon*, døbt den 9. Juli 1744 i Kornerup Kirke, død den 16. August 1778. Hun var gift med Præsten Andreas Broch i Faaberg i Norge, født den 6. Juli 1746, død den 25. April 1818.
- E. 5. *Halvor Dajon*, døbt den 8. Juli 1745 i Kornerup Kirke, blev 1789 Fuldmægtig hos sin Fætter, Bygningskommissær Claus Dajon (G. 3.) og ved dennes Død den 2. Oktober 1813 konstitueret Bygningskommissær og Materialforvalter i Kjøbenhavn indtil den 9. September 1815, og ved Reskript af 16. Januar 1816 fik han overladt et lille Hus ved Materialgaarden som Bolig for Livstid. Han døde den 11te Maj 1827 og blev begravet den 16. Maj ved Frue Kirke.
- E. 6. *Frederica Lovisa Dajon*, døbt den 4. April 1747 i Kornerup Kirke, død ugift den 13. Juni 1822 i Aarhus.
- E. 7. *Gertrud Sophie Dajon*, døbt den 28. Juli 1748 i Hyllested Kirke og begravet sammesteds den 6. Juni 1749.
- E. 8. *Anna Sophie Dajon*, døbt den 3. Marts 1751 i Hyllested Kirke, død ugift den 10. Marts 1813 i Aarhus.

*) Hun blev i Januar 1787 gift med Løjtnant og Magasinforvalter Tycho Diderich Castberg, født 1755, død 21. Maj 1801, hvorved hun blev Stammoder til baade en norsk og en dansk Gren af Familien Castberg.

- D. 5. *Jens Dajon*, døbt den 9. Juli 1713 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn.
- D. 6. *Nicolaj Dajon*, døbt den 8. Marts 1715 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn og begravet sammesteds den 6. Juli 1716.
- D. 7. *Sophie Amalie Dajon*, døbt den 28. Januar 1716 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn og begravet den 20. Oktober 1752 ved Frue Kirke i Kjøbenhavn. Hun var gift med Bogholder i Rentekammeret Lars Bendtsen, begravet den 27. Marts 1754 ved Frue Kirke, 51 Aar gammel. De havde 4 Børn, Nicolaj, døbt i Nikolaj Kirke 9. September 1739, Annicke Marie, der i Skiftet efter Morfaderen angives at være 15 Aar, Magdalene Elisabeth, døbt i Frue Kirke 3. Februar 1745 og Frederica Lovisa, døbt i Frue Kirke 26. Juli 1748.
- D. 8. *Frederik Dajon*, døbt den 25. September 1717 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn. Han blev 1736 antaget som Lærling ved Brandvæsenet i Kjøbenhavn, fik Borgerskab som Kleinsmed sammesteds den 29. Marts 1747, blev ved Skjøde af 12. December 1752 sammen med sin Broder Nicolaj (D. 10) Ejer af Asminderup Kirke med Bøndergods i Ods Herred, blev ved kongelig Bestalling af 2. Maj 1755 ansat som »Anden Vicebranddirektør ved Brand-Verket« i Kjøbenhavn; men allerede i en Ansøgning af 6. Juli 1758 fra Cay Friderick Mentz om Embedet som første Vicebranddirektør skriver denne som Støtte for sin Adkomst dertil, at han »siden forrige Anden Vice-Brand-Directeur Dajons absence ved alle forefaldene ulykkelige Ildsvaader upaaklagelig allerunderdanigst har forrettet saavel sidstmeldtes som den mig Allernaadigst anfortroede Tredie Vice-Brand-Directeur-Tjeneste«, hvoraf synes at fremgaa, at Dajon er forsvunden paa en irregulær Møde. Han blev 1750 (Copulationspenge betalt 16. Februar) gift med Malene Sophie Mørck, der døde i Marts 1803 i Drammen (formentlig hos sin Søn Johan (F. 2.) 78 Aar gammel. I Bureauchef W. Lassens efterladte Papirer i det norske Rigsarkiv kaldes hun »en ædel og virksom Kone«. De havde 3 Børn (F. 1—3).
- F. 1. *Nicolaj Dajon*, døbt den 18. Februar 1751 i Bremerholms Kirke i Kjøbenhavn.
- F. 2. *Johan Dajon*, døbt den 8. December 1752 i Bremerholms Kirke i Kjøbenhavn. Han er født den 5. December 1752, blev 1790 Tolder og Consumtionskasserer i Frederikshald, 1797 Told- og Consumtions-Inspektør i Drammen, 1807 Kammerraad, opholdt sig som Pensionist dels i Birkerød, dels i Kongens Lyngby paa Sjælland, hvor han døde den 20. April 1843. Han stiftede 1831 et Legat paa 10,000 Rdl. for værdige, trængende ugifte

Fruentimmer først af hans og hans Hustrus Familie, dernæst for Døttre efter civile Embedsmænd, fortrinsvis Fuldmægtige, Kancellister og Kopister i de kongelige Kollegier; ogsaa Enker af de to Familier kunne komme i Betragtning. Han var gift med Ingeborg Christine Westerholdt, døbt den 2. Oktober 1757, død den 10. Juni 1829, Datter af Friderich Westerholdt og Johanne Thøgersen. I Anledning af hendes Død er i Berlingske Tidende for 19. Juni 1829 indrykket følgende Vers uden Underskrift:

Længe Støvet tragted' efter Hvile;
 Øjets Lys Du, ak! forlængst, berøvet var;
 Fredens Engel derfor vilde smile,
 Og paa lette Vinger Dig til Himlen bar.
 Der Du Lyset atter vil gjenfinde,
 Dobbelt klart det straale paa Din Himmelvej!
 Men med Æmhed Hjertet Dig vil minde,
 Vil Dig ofre mangel-mangel Glem mig ej!

- F. 3. *Sophie Elisabeth Dajon*, døbt den 21. Juni 1756 i Bremerholms Kirke i Kjøbenhavn.
- D. 9. *Frantz Dajon*, døbt den 21. Januar 1719 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn. Han blev ved Bestalling af 3. September 1744 beskikket til at være Bygningsskriver i Kjøbenhavn, »naar hans Fader ved Døden afaar og i midlertid at være ham formedelst hans Alderdom udi Tjenesten assisterlig«. 1754 blev han tillige Materialforvalter og 1765 Bygningskommissær. Ifølge Kontrakt af 24. September 1769 mellem Kongen og Wiedevelt om Udførelsen af Frederik V's Gravmonument i Roskilde skal han modtage og opmaale det hertil fra Italien kommende Marmor. En kort Tid var han »Forvalter over de fra Frederiks Stenbrud paa Bornholm kommende og sælgende Sten«, men blev efter Ansøgning løst fra denne Bestilling den 5. April 1773. Han døde den 10. Marts 1794, 75 Aar gammel »af Alderdom« og blev begravet den 14. Marts ved Nikolaj Kirke. Han blev gift i Vordingborg den 23. September 1746 med Agnete Plum, født i Veterslev 1718, død den 16. August 1787 af Brystsyege, begravet den 24. August ved Nikolaj Kirke, Datter af Sognepræst i Veterslev og Høm, Claus Johansen Plum, født i Kjøbenhavn 1669, død i Veterslev den 20. September 1739 og Hustru Agnete Danielsdatter Kellinghusen, født 1675, død 1736. De havde 3 Børn (G. 1—3).
- G. 1. *Nicolaj Dajon*, døbt den 26. Januar 1748 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn. Han er født den 21. Januar, var Billedhugger, Professor og Direktør for det konge-

lige Akademi for de skønne Kunster i Kjøbenhavn og døde som saadan ugift den 12. December 1823; men efterlod sig en Søn, der dog ikke bar hans Navn. I hans Dødsanmeldelse i Adresseavisen for 16. December 1823 hedder det: »Han var en lige saa ædel Menneskeven som ivrig og heldig Dyrker af sin Kunst og enhver, der kjendte ham, maa derfor sørge ved hans Bortgang«. Bl. andet skyldes Gravmælet i Holmens Kirke over Tordenskjold og en af Figurerne paa Frihedsstøtten ham.

- G. 2. *Agnete Dajon*, døbt den 23. Maj 1749, død den 24. Juli 1824. Hun var gift med Præsten Gregers Zimmer Henriksen Røder, der 5. Juni 1767 blev Sognepræst i Kirkehelsing og Drosselbjerg i Sjællands Stift, født den 15. August 1733 i Vennelev, død sammesteds den 24. Juni 1782, begravet i Kirkehelsing den 3. Juli. De havde 3 Sønner og 3 Døttre.
- G. 3. *Claus Dajon*, døbt den 7. April 1751 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn, Student fra Frederiksborg 1769, tog Filosofikum den 10. Maj 1770 med haud og juridisk Eksamen den 25. November 1774 med Bekvem. Den 1. August 1780 skriver Arveprins Frederik til Rentekammeret: »Dajons Søn kan gjerne blive hans Faders Eftermand«. Den 7. April 1781 indstiller Rentekammeret ham og den 18. April 1781 giver Kongen ham Bestalling som Bygnings-Skriver-Commissær- og Controleur »dog saaledes, at han, saalænge hans Fader Frantz Dajon lever og vedbliver disse Embeder, ikke nyder nogen Gage af vores Kasse«. Den 13. November 1782 anmoder Rentekammeret ham om at lade det hvide italienske Marmor til Dronning Louises Monument transportere fra Frederiks Kirkeplads til Materialgaarden, hvor Monumentet skal fuldføres. Han førte Tilsyn med Brokkensbod og stillede Beværtningen der til Auktion 1792 og bortforpagtede Huset 1793. Han døde den 2. Oktober 1813 af »Forstoppelse i Leveren« og blev begravet den 7. Oktober. Den 3. Oktober 1787 blev han gift med Marie Cathrine Terkelsen »salig Jakob Hagedorns Enke«, død den 16. Februar 1802 af Brystsyge, 51 Aar gammel, begravet den 20. Februar. Den 21. Maj 1806 blev han gift med Helene Birgitte Agerschow, som døde den 19. Februar 1846, 92 Aar gammel. Boet efter hende beløb sig til Netto 148 Rdl. 3 $\frac{1}{2}$, »hvilken Beholdning, da det til Arvingerne udstedte Proklama er udløbet, uden at nogen har meldt sig, bliver at indbetale i Finantskassen«. Zahlkassen kvitterer den 23. September 1847.

D. 10. *Nikolaj Dajon*, døbt den 16. Januar 1720 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn, var i 8—9 Aar Skriver i det kongelige Rentekammer »uden Employ«, hvilket vel vil sige uden Løn. Ved Skjøde af 12. December 1752 blev han sammen med sin Broder Frederik (D. 8) Ejer af Asminderup Kirke med Bøndergods i Ods Herred, hvilket han solgte ifølge Skjøde af 20. Juni 1770 for 2,400 Rdl. dansk courant »saaledes som det nu befindes og ved Mageskifte er forandret«. Den 11. Juli 1769 ansøger han om Embedet som Byskriver i Nykjøbing paa Sjælland og Birkeskriver i Draxholm Birk, da han er »i maadelige Omstændigheder ved Landvæsenets Brug«, og den 18. August s. A. bliver han beskikket til Embedet. Han døde i Nykjøbing den 2. Juni 1791. Den 6. April 1753 blev han i Enkeprovstinde Holsts Hus i Hyllested gift med Helle Christence Nielsdatter Holst, Datter af Præst i Hyllested og Rosmus, Provst Niels Jensen Holst og Hustru Anna Sophie Schacktafel. De havde en Søn (H. 1.). Den 14. April 1763 blev han i Lyngby paa Djursland i Aarhus Stift gift med Søster Johanne de Hemmer, døbt sammesteds den 5. April 1736, Datter af Præst i Lyngby og Albøge, Provst Hans Christoffersen de Hemmer, og Hustru Anna Sophie Østergaard. De havde en Søn (H. 2.).

H. 1. *Niels Holst Dajon* døde den 7. Oktober 1791 som Forvalter paa Antvorskov, 37 Aar gammel og er altsaa født omtrent 1754. Han var gift med Anna Catharina Ludvigsen, der 1778 opholdt sig paa Nøragergaard i Durup Sogn i Himmerland. De havde en Datter (I. 1.).

I. 1. *Anna Mathea Dajon*, hjemmedøbt den 2. Marts 1786 og fremstillet i Sct. Peders Kirke i Slagelse den 7. April s. A., døde den 29. Marts 1864 og blev begravet den 3. April paa Holmens Kirkegaard i Kjøbenhavn, i hvis Bøger hun fejlagtig er kaldt Mathea Dorthea. Hun blev gift den 28. Maj 1811 med Præsten Johan Rabe, født 1777 i Svendborg, blev den 17. Maj 1811 Sognepræst i Veggerslev og Villersø i Aarhus Stift, død den 27. Juli 1821 i Kallundborg paa en Rejse. De havde en Søn, Niels Sigvard Ditlev, døbt i Veggerslev den 17. Juli 1814. Hun blev anden Gang gift med Kaptajn Johan Henrik Lindberg, der den 21. November 1818 blev Told- og Consumtions-Kasserer i Skjelskjør, den 13. September 1826 forflyttedes til Slagelse og døde den

30. Oktober 1855, 77 Aar gammel. Han var første Gang gift i Horsens den 19. December 1808 med Kirstine Sophie Neuling, død sammesteds den 9. September 1815, 32 Aar gammel, Datter af Distriktskirurg N.

H. 2. *Hans Henrik Dajon*, døbt i Asminderup Kirke i Sjællands Stift den 16. Marts 1764 og begravet sammesteds 10 Dage efter.

- C. 3. *Giertrud Dajon*, gift med Mogens Petersen Herlov, død som Kaptajnløjtnant i Søetaten og begravet i Fjellerup i Djursland i Aarhus Stift den 22. April 1729. De havde en Søn, Petter Johan, døbt 11. September 1713 i Holmens Kirke i Kjøbenhavn, en Datter, Gertrud Marie, døbt i Nørager Sogn i Aarhus Stift, Sønderhald Herred 27. Januar 1721, en Datter, Anne Birgitte, døbt 15. Januar 1725, begravet 26. April 1730 sammesteds, en Søn, Michael Suhr, hjemmedøbt 26. Juni 1727 i Fjellerup.
- C. 4. *Anna Margrethe Dajon* levede ugift adskillige Aar i Rekkende Præstegaard hos sin Søster Dorthea Emerentze (C. 7.), der var gift med Præsten Hans Frits i Alleslev. Hun nævnes ofte som Fadder der og blev begravet der den 8. Januar 1745, 57 Aar gammel.
- C. 5. *Birgitte Dajon* angives hos Wiberg at være født omtrent 1689 og død 1747. Hun var gift med Præsten Erik Villadsen Lyche, født paa Bornholm i November 1685, Sognepræst til Sct. Jørgensbjerg og Sct. Ibs i Sjælland Stift den 29. Maj 1719, begravet i Sct. Jørgensbjerg Kirke den 26. Maj 1723, 37 Aar gammel. De havde 2 Døttre, Mette Sophie, døbt 15. Januar 1721 i Sct. Jørgensbjerg Kirke, og Ericka, døbt 28. Juni 1723 sammesteds.
- C. 6. *Kirstine Marie Dajon* er begravet den 28. Maj 1745 paa Sct. Jørgensbjerg Kirkegaard, 53 Aar gammel. Hun blev første Gang gift med Snedker Erik Frantzen Berg i Rosengaarden i Kjøbenhavn, der forinden havde været gift med Helvig , der blev begravet 27. Oktober 1711, 50 Aar gammel. Kirstine Marie og Erik Frantzen havde en Søn, Frantz, døbt 10. Februar 1713 i Frue Kirke i Kjøbenhavn, og deres $\frac{3}{4}$ Aar gamle Barn blev begravet 16. November 1722 ved Frue Kirke. Anden Gang blev hun gift med Peter Andersen Fischer, Forpagter paa Bidstrup Ladegaard ved Roskilde, med hvem hun havde en Søn, Jens, døbt 24. Maj 1731 i Sct. Jørgensbjerg Kirke. Fischer blev 1746 (Copulationspenge erlagt 23. Juli) gift med »Jomfru Jens-inne Æreboe Busch«. Han døde 15. Oktober 1757, begravet 21. Oktober paa Sct. Jørgensbjerg Kirkegaard 63 Aar gammel.

- C. 7. *Dorthee Emerentze Dajon*, døbt den 30. Oktober 1694 i Nikolaj Kirke i Kjøbenhavn. Hun var gift med Magister Hans Hansen Fritz, født i Helsingborg i Januar 1694, Rektor i Slangerup 1722, Sognepræst i Alleslev i Sjællands Stift 25. Juli 1729, hvor han blev begravet 27. August 1762. De havde 2 Døttre, Magdalene Elisabeth, døbt i Slangerup 19. Maj 1728, begravet i Alleslev 19 Maj 1758, og »Anne Gertrud, Præstens Datter«, der 17. November 1740 nævnes som Fadder i Alleslev Kirke, samt en Søn, Hans Frederik, døbt i Alleslev 16. Februar 1734. »Dorthea Emerentze, Magister Hans Fritz's Hustru« er nævnt som Fadder i Slangerup 1725 og altsaa gift for den Tid, og hun er død efter 16. Februar 1734.
-

Malte Sehested.
Af Thyra Sehested.

Malte Sehested, Søn af Claus Maltesen (Sehested) til Høiris og Fru Anna Lykke, blev født den 13. November 1596 paa Arnsborg Slot paa Øsel¹⁾, hvor hans Fader var Statholder. Sin Barn-dom tilbragte han i Hjemmet, hvor hans Forældre med al Omhu holdt ham til Guds frygt og Lærdom, indtil han ved Femtenaarsalderen sendtes ud i Verden.

Hans Fader var paa sine Reiser kommen i Forbindelse med den polske Feltherre, Jan Carol Chodkiewicz, som var Lithauens Storhetman og havde Overanførselen over Tropperne i Lifland i Kong Sigismund III.'s Krig med Sverrig, hvor han havde indlagt sig megen Berømmelse, især da han ved Kerchholmen seirede over en femdobbel Overmagt. Denne udmærkede Hærfører havde gjentagne Gange bedet Claus Maltesen, om han for gammelt Venskabs Skyld vilde betro ham en af sine Sønner. Malte Sehested havde Lyst til Krigsvæsenet, og Chodkiewicz vilde jo være en herlig Herre for ham at tjene, men han var Katholik og hans Land katholsk. Da imidlertid den polske Feltherre gav »høi Forsikkring« om, at Malte Sehested ikke blot maatte blive i sin Religion, men ogsaa skulde have Tilladelse til at reise bort to Gange om Aaret for at communicere*), besluttede hans Forældre at sende deres Søn til ham.

Fru Anna var meget bedrovet ved Tanken om, at han skulde drage til Polen, til et »overmodigt og andre Nationer fjendsk og gramt Folk«, hvis Art og Natur maatte være ham fremmed. Hendes unge Søn gav hende da ved Afskeden et Blad Papir, hvorpaa han havde skrevet disse Ord af David: »Befal Herren dine Veie, haabe paa ham, han skal vel gjøre det«. I Følge med to liflandske Herremænd, Caspar Stockelberg og Reinholt Anreep, reiste altsaa Malte Sehested, 1611, til Polen, indstillede sig hos Chodkiewicz og traadte i hans Tjeneste. Han deltog med sin Herre i Krigen i Lifland og var med i alle forefaldende Træfninger. Men i Efteraaret (1611) kaldtes Chodkiewicz til Krigsskuepladsen ved Moskau.

Kong Sigismund havde blandet sig i Ruslands Forhold, som vare komne i frygtelig Forvirring ved de Tronstridigheder, som

*) I Ligprædikenen over Malte Sehested, som beretter dette, tilføies: »Hvilket den salig Mand og gjorde, saa længe han var i Polen, naar han i Krigen ikke var forhindret i nødvendige Occasioner«.

opstode efter Zar Feodor Ivanovitschs Død, den Sidste af Ruriks Stamme. Ved at støtte de falske Tronprætendenter havde han vunden Fremgang²); efter at Zaren Schuiskoi var bleven afsat, vare Polakkerne rykkede ind i Moskau og havde besat Kreml, og Sigismunds Søn Wladislaw var bleven udnævnt til Zar. Men den polske Konge tøvede under forskellige Paaskud med at lade Sønnen komme til Rusland; navnlig sagde han, at først vilde han have Smolensk, som Polakkerne beleirede. Det syntes, som om han vilde betvinge Rusland — lægge Rusland ind under Polen. Han betalte sine Tilhængere af den zariske Skat, besatte Embeder o. s. v. Den 80aarige Patriark Hermogen kaldte da med stor Kraft Folket til Forsvar for Altre og Fædreland. Opraabet virkede, Folket reiste sig, og en Storm forsøgte mod Kreml. Men Polakkerne stak Moskau i Brand, kastede Patriarken i Fængsel og hævdede Kreml. Større og større blev Forvirringen i Rusland. I Novgorod vilde man have en svensk Prinds til Overhoved, andre Steder samlede man sig om de falske Tronprætendenter. I Juni 1611 vandt Kong Sigismund Smolensk. Men i Moskau, hvor Polakkerne regerede mere og mere hensynsløst, trængtes nu til Forstærkning mod de forbittede Russere, hvorfor Chodkiewicz kaldtes dertil fra Lifland med sin Hær.

Malte Sehested fulgte da med sin Herre til Moskau og var med ved det Livtag mellem Polen og Rusland, som nu fandt Sted.

Chodkiewicz besatte altsaa Kreml med nye Tropper. Uagtet han havde mange Bryderier med Soldaterne, som manglede Sold, foruroligede han bestandig Fjenden, truede ogsaa de omliggende Provindser. Hele Sommeren 1612 skaffede han Polakkerne i Kreml Proviant, som han førte ind midt igjennem Fjenderne. Han ventede blot paa Sigismund for at overlevere ham Moskau.

Men Sigismund tøvede for længe. Inden han kom, havde Zar-riget fundet sin Redningsmand. Kosma Minin, en Folkets Mand, en Slagter fra Nischnei Novgorod, klog og storsindet, kaldte sine Landsmænd til Vaaben. I flammende Ord tilraabte han dem, at det var høi Tid, at Alle, Hver og En, mødte frem til Kamp, ellers blev Sigismund Herre i Moskau. Bevæbnede Russere strømmede til i store Skarer. Alt lededes af Kosma Minin, »det hele moskovitiske Riges udvalgte Mand«, som han kaldte sig. Han vilde sætte en Zar paa Tronen, som hele Folket havde valgt. Til Anfører for Opbuddet udsaa han den for sin Dygtighed vel kjendte Fyrst Pozarsky. Man beredte sig paa at gaa til Hovedstaden.

Det var i Slutningen af August (1612). Chodkiewicz var, som han pleiede, draget ud for at fouragere³). Da han den 21. kom tilbage med fulde Vogne, stod Pozarsky med Russerhæren ved Moskau. En heftig Kamp begyndte; den varede tre Dage,

indtil Hetmanen den fjerde Dag overvældedes, og Russerne toge Vognene.

Endnu en Gang gik Chodkiewicz dybt ind i Landet for at skaffe Levnetsmidler. Men da han kom tilbage, havde Russerne trukket endnu flere Folk til, besat alle Skandser og fuldstændig lukket Byen inde. 100,000 Mand stod for Moskau. Da Hetmanen saa, at det var umuligt at skaffe Noget ind, gik han hurtigt med Hæren tilbage til Viasma. Polakkerne i Kreml holdt sig under Oberst Struss til det Yderste; i Oktober maatte de overgive sig. Ikke længe efter valgte Russerne Michael Feodorovitsch Romanov til Zar.

Medens Malte Sehested deltog i det store Drama, der her udspilledes, døde hans Fader i Foraaret 1612^d). Hans Moder vilde nu gjerne have ham hos sig og bad ham komme hjem, skrev ogsaa senere under hans Ophold i Polen flere Gange til ham derom; men det varede længe, inden han kunde efterkomme hendes Ønske, fordi han var saa hoit »engageret i dette Krigsvæsen« og han heller ikke »fra sin Herre maatte forloves«. 1614 blev han Ritmester ved Chodkiewicz' Livcompagni.

Russerne vilde nu have de erobrede Byer tilbage og beleirede Smolensk. Malte Sehested var med, da det lykkedes Chodkiewicz at skaffe Levnetsmidler ind i den af Hungersnød haardt plagede By.

Kong Sigismund, hvis Midler vare udtomte, kunde ikke mere med nogen Kraft føre Krigen. Stænderne i Polen havde hidtil betragtet den som Kongens Krig^a); men i Sommeren 1616 besluttede de endelig at fortsætte den med offentlige Midler. Hvad de bevilgede, blev dog kun Lidt. Den øverste Ledelse overdroges den unge Prinds Wladislaw, idet der medgaves ham Commissairer, et Raad af erfarne Mænd, og Chodkiewicz fik Overbefalingen over Hæren. I Foraaret 1617 drog da Malte Sehested igjen med Hetmanen i Felten mod Russerne.

Polakkerne indtog Drohobuiz og Viasma og trængte frem til Mozaisk. Men hvad der her kunde have været udrettet, da Fæstningen i dette Øieblik var uden Besætning, forstyrredes ved Mytteri blandt Tropperne for manglende Sold. Chodkiewicz slog Vinterleir i Viasma og gjorde herfra adskillige Udfald mod Russerne. Men Hæren led stor Mangel; kun med megen Vanskelighed kunde Bevillinger til Krigen opnaas hos de polske Stænder. Polakkerne søgte Underhandling med Fjenden, men Russerne vilde ikke høre om Fred.

I Forsommeren 1618 gik Wladislaw og Chodkiewicz atter ud med Hæren, en Hær næsten uden Sold og Proviant. Paa disse Tog gik Malte Sehested meget igjennem, udstod »med flere kække Soldater og Cavalerer mange vaagne Nætter med Hunger, Frost og Kuld«.

Man gik igjen mod Mozaisk. Denne Fæstning var nu sat i Forsvarsstand og havde faaet en stærk Besætning, og Zaren sendte den yderligere en anselig Troppstyrke til Hjælp. Chodkiewicz søgte forgæves at bevæge Fjenderne til et afgjørende Slag; de sad sikkert inden for Murene, hvor Hetmanen for manglende Beleiringsskyts ikke kunde gjøre dem synderlig Skade. Den polske Hær var blottet for Alt — den manglede baade Heste, Vaaben, Munition og Proviant. Mange forlode Hæren, Mange døde af Sult. Ved Begyndelsen af Oktober var Hæren svunden ind til 1000 Ryttere, foruden de paa Fouragering udsendte Afdelinger. Commissairerne foresloge nu, at man skulde gaa mod Hovedstaden, fordi efter Kongens og Stændernes Forlangende Krigen skulde være endt inden Aarets Udgang, og et saadant Angreb vilde kunne gjøre et for Resultatet gavniligt Indtryk paa Fjenden. Som Sagerne stod, skulde dette dog synes en umulig Tanke. Men da meldte der sig uventet 20,000 saporogiske Kosakker til Tjeneste hos Wladislaw, og saaledes forstærket bestemte Chodkiewicz sig til at gaa mod Hovedstaden.

Natten mellem den 10. og 11. Oktober stormede han Moskau. Malte Sehested var i Kampen »idelig og i al farlig Occasioner« hos Hetmanen⁶⁾. Da Chodkiewicz' Hest blev skudt under ham, gav han ham sin og erobrede sig selv en anden. Han fik i dette Slag et Saar i Benet, som hans Liv igjennem til Tider voldte ham Men. Stormen blev tilbageslaaet, men Hensigten var naaet; dette Angreb havde gjort Russerne betænkelige og tilbøielige til Fred. Kort efter sluttedes samme Aar (1618) en Vaabenstilstand paa 14 Aar i Divilina; Polakkerne beholdt Smolensk.

Men Malte Sehesteds Krigerfærd i Polen var ikke hermed forbi. Han skulde endnu kæmpe mod Tyrken, Europas frygtelige Fjende. Samtidig med den russiske Krig havde der været Stridigheder ved den moldauiske Grændse med Tartarer og Tyrker. 1620 udbrød Krig⁷⁾. De i Antal langt underlegne Polakker led to store Nederlag den 20. September og den 9. Oktober. Anføreren, den gamle ansete Kronfeltherre, Zolkiewski, faldt. Den tyrkiske Sultan Osman beredte sig nu til at gaa mod Polen med hele sin Magt.

Forfærdelse greb det truede Land. Rigsdagen indkaldtes, og det besluttedes at opbringe og besolde en Hær paa 30,000 Mand og kalde et Antal Kosakker til Hjælp. Kongen vilde selv have taget den øverste Ledelse, men Prinds Wladislaw kom i hans Sted. Tyskland sendte et Hjelpekorps. 20,000 Kosakker kom til. Chodkiewicz valgtes med alle Stemmer til Høistbefalende over Hæren.

I Sommeren 1621 drog han i Felten⁸⁾, gik i August over Dniester og slog Leir ved Hotin ved den moldauiske Grændse i en udmærket Forskandsning, hvor han med stor Bravour holdt en Tyrkerhær

paa c. 300,000 Mand Stangen. Malte Sehested var med i denne Krig og tog med egen Haand en Standart fra Tyrkerne. Chodkiewicz døde under Beleiringen den 24. September. Den 9. Oktober (1621) sluttedes en foreløbig Fred; Tyrkerne maatte gaa bort fra den polske Grændse. Samme Aar vendte Malte Sehested tilbage til Danmark hjemførende den tyrkiske Standart*). Chodkiewicz skal have elsket ham som en Søn⁹).

I Foraaret d. A. har han været hjemme paa et Besøg. Hans Moder skiftede med sine Born i April 1621, og han var tilstede ved denne Leilighed¹⁰).

Efter de ti Aars Krigstjeneste i Polen blev Malte Sehested dog ikke længe i sit Hjemland. Med sin to Aar yngre Broder Mogens reiste han til Frankrig¹¹), hvor Krig syntes at ville bryde ud med Spanien; der vilde han være med. Det kom dog ikke til Krig. Han blev da en Tid med Broderen i Frankrig for at lære Landet at kjende og tilegne sig Sproget. Under dette Ophold kom hans Fætter, Christen Thomesen (Sehested) paa sin Gesandtskabsreise til Nederlandene, Frankrig og Spanien til Paris. Her traf Brødrene sammen med ham, sluttede sig til ham og fulgte ham som Cavalerer til Spanien, hvor de bleve i c. tre Maaneder, indtil Gesandten havde bragt Sagerne til Afslutning og skulde reise hjem. Malte Sehested havde nu til Hensigt at drage til Malta for igjen at slaas med Tyrken. Men da hørte han, at det trak op til Krig mellem Kong Christian og Keiseren. Han opgav da sin Plan og reiste til Danmark, hvor han »udmunderede sig« med 12 Heste og stillede sig til Kongens Tjeneste.

Han var med i Slaget ved Lutter. Og han var der ikke for Intet. Da, efterat Slaget var tabt, paa Veien til Wolfenbüttel Kongen styrtede med Hesten¹²), vendte Malte Sehested sig med de faa Tilstedeværende mod de forfølgende Fjender og sloges med dem, indtil Kongen havde faaet Wenzel Rothkirchs Hest og var frelst. Siden kom han til Kongen i Wolfenbüttel.

Tilly oversvømmede nu næsten hele Brunsvig og Verden. Kong Christian samlede og mønstrede sin medtagne Hær i Wolfenbüttel og gjorde sit Yderste for at bringe Sagerne paa Fode. I Oktober

*) Ligprædiken over Malte Sehested.

Idet Chodkiewicz' Kampe mod Tyrkerne omtales, siges her: »Og i samme Bataille haver den salig Mand med egen Haand selv erobret fra de Tyrker denne Standart, som nu for hans salig Lig idag er ført«.

En Meddelelse i Ligprædikenen, at Malte Sehested meldte sig til Tjeneste hos den danske Konge med 12 Heste i de schauenborgske Stridigheder, maa da bero paa en Feiltagelse, idet disse Stridigheder endte i Slutningen af Juni 1621, og han jo var i polsk Tjeneste endnu i August dette Aar, eftersom Chodkiewicz' Tog mod Tyrkerne, som Ligprædikenens Forfatter synes at henføre til et tidligere Tidspunkt, først foretoges i August 1621.

tog han Vinterkvarter i Bremen og lod Stade befæste. En overordentlig Skat maatte udskrives. Paa et Møde i Odense i Februar 1627 erklærede Adelen sig villig til at bidrage til Landets Forsvar¹³⁾ og forpligtede sig til at give Femteparten af sin Indkomst af Landgilde, samt 2 p. c. af sine Rentepenge, endvidere af hver Læst Hartkorn en Tønde Hartkorn halv Rug og halv Byg, Sædegaardene undtagne. Malte Sehesteds Bidrag af Korn var c. 19 Tønder Rug og c. 19 Tønder Malt.

Ved denne Tid lod han bede om Sophie Pedersdatter Brahe (f. 1580), Enke efter Rigsmarsk Peder Munk til Estvadgaard (f. 1534)¹⁴⁾. Hun blev ham tilsagt 1627 i Aalborg, hvor da Brylluppet stod den 22. April s. A. Sophie Brahe havde 24 Aar gammel ægtet den 46 Aar ældre Rigsmarsk, med hvem hun var gift i 19 Aar; fire Aar efter hans Død ægtede hun, altsaa nu 47 Aar gammel, den 16 Aar yngre Malte Sehested. En Datter, hun havde af Ægteskabet med Peder Munk, var død for tre Aar siden. Hun bragte sin Husbond Sæbygaard*) i Nørrejyland, og her toge Ægtefællerne Ophold. Samme Sommer i August kom Maltes lille fireaarige Søstersøn, Peder Juel, i Huset hos dem; han var Søn af Erik Juel til Hundsbæk og hans Hustru, Sophie Sehested, Maltes ældste Søster.

Men snart fordreves de Nygifte fra Hus og Hjem. De Keiserlige vare gaaede over Elben — 70,000 Mand. Kongens tyske hvervede Ryttere flygtede op i Jylland, og Wallensteins Skarer oversvømmede Halvøen brændende og plyndrende. Og de kongelige Hvervede vare ligesaa toilesløse og røveriske som Fjenden. Det blev umuligt at forsvare Jylland; Kongen kunde kun opbyde Alt for at hindre Fjenden i at gaa over til Øerne. Jylland maatte foreløbig opgives. Alle, som blot kunde, Adelsmænd, Geistlige, Borgere, flygtede for de vilde Banders Plyndringer og Mishandlinger; endel til Halland, endel til Øerne, Andre til Norge. Malte Sehested og hans Hustru med den lille Fostersøn toge til Halland.

I Forening med 14 andre jyske Adelsmænd, som vare gaaede til Halland, underskrev Malte Sehested en Henvendelse til Rigsraadet af Marstrand den 28. Oktober 1627¹⁵⁾, hvor de udtale, hvorledes de med Flere, først af H. K. M.'s egne Krigsfolk, Rytteri og Soldater, paa deres Huse, Gaarde, Tjenere og Formue ere blevne plyndrede, ilde trakterede og overfaldne; saa og desligeste strax derpaa blevne overilede af Fjenden, saa at de derover have maattet forlade Hus og Hjem med hvis mere Formue, de der havde, og begive sig med Hustruer og Børn i Landflygtighed, formedelst de, det Gud forbyde, ikke vilde falde fra deres rette Øvrighed, Herre

*) I Fortegnelsen paa det ved Odensemødet bevilgede Korn, som ydedes Philippi Jakobi Dag, nævnes Malte Sehested «til Sæbygaard».

og Konge saa at deres Jammer og Elendighed næsten er større (det Gud allermægtigste kjendt er) end de gide eller kunne skriftligen formelde«, og bede Raadet virke til, at Fædrelandet »af samme nye Herskabs Gevalt, som ellers allerede synderligen ud mod Søkanten sig fast gjør og befæster«, maa blive befriet enten ved en god Fred eller og »ved Magt at uddrive Fjenden, thi ellers synes det aldeles og plat at være ude med os«.

De jyske Adelsmænd, som vare gaaede til Sjælland, indgave ligeledes en Begæring til Raadet, hvor de navnlig klage over de kongelige tyske hvervede Rytteres Plyndringer og opvørende Ugjerninger og bede Raadet betænke, hvorledes Skaden kan erstattes, samt virke for, at der kan blive sluttet Fred. Ogsaa den skaanske og sjællandske Adel henvendte sig til Rigsraadet angaaende Landets store Nødstilstand.

Efter at have forhandlet med Kongen meddelte Raadet Adelen K. M.'s Beslutning¹⁶⁾, at alle tjenlige Midler skulde forsøges for at opnaa en tryk Fred. Og Raadet fik Ordre til at deliberere om, hvorledes de Skadelidte bedst kunde hjælpes. Kongen vilde gjerne hjælpe dem paa Fode; »endog Ingen«, siger han i et Brev til Rigsraad Jakob Ulfeldt, »haver større Aarsag til sig at undskildige end jeg, som haver mist tvende Fyrstendom og den største Del af dette Rige«. »Og meen jeg, at ingen Christianus bør sig at undskildige at gjøre sin Jævnchristen Hjælp, naar han trænger. Geistligheden er befalet at deliberere, hvorledes de Fordrevne af deres Orden kan hjælpes. Naar nu Sligt paa Eders Side ogsaa skeer, vil det give en stadtlig Harmoniam¹⁷⁾).

Men i halvandet Aar stod de Keiserlige i Jylland.

Den 7. Juli 1628 gav Kongen Malte Sehested Sæbygaard i Sjælland (Løveherred, Holbæk Amt) i Forvaltning for samme Afgift, som Ernst Normand havde svaret, der hidtil havde været forlenet med den¹⁸⁾. Kort efter kom Kongen i Tanker om, at Gaarden var bleven forpagtet til Ernst Normand paa fem Aar, som endnu ikke vare helt forløbne, hvorfor han ved Brev af 28. August¹⁹⁾ tilkjendegav Malte Sehested, at Bevillingen maatte forstaas saaledes, at han først maatte overtage Gaarden, naar de fem Aar, paa hvilke den var forpagtet til Ernst Normand, vare forløbne, som var til Philippi Jakobi 1629; indtil da skulde Avlen følge Ernst Normand, »med mindre han med ham derom kunde forenes«. Men »sin Værelse« paa Gaarden maatte Malte Sehested have ogsaa i denne Mellemtid.

Nogen Tid efter fik han den 28. September²⁰⁾ Bevilling paa 200 Læs Ved af Sæbygaards Skove og Tilladelse til at fiske til sit eget Bord i de tilliggende Søer.

Sæbygaard skal have tilhørt Esbern Snare, der, som det for-

tælles, dode der ved et Fald paa en Trappe. Det blev saa siden et kongeligt Len.

Da ved en lykkelig Vending af de politiske Forhold Freden i Lybæk var kommen istand i Mai 1629, maatte Malte dette Efteraar være med ved et Skifte — efter tre af sine Brødre²¹). De to vare faldne i Krigen; den ældste, Major Niels Sehested til Bækmark, blev skudt paa Elben 1627, den anden, Major Jens Sehested til Holmgaard, faldt den 12. Juli s. A. ved Lüdershausens Beleiring, den tredie, yngre Broder, Claus Sehested, døde under Krigen af Sygdom i Hamborg 1626. Der var tyndet ud mellem Brodrene! Og hans Broder Mogens havde faaet den høire Arm skudt af, da han var med Kongen ved Vismar i April 1629.

Hans Søster, Sophie, Erik Juels, som under Krigen havde opholdt sig i Norge med sine smaa Børn, var ved Pinsetid vendt tilbage til Jylland, efter i Opslo at have født den Søn, der fik Navnet Niels Juel. Den lille Peder Juel, som nu havde været to Aar hos sin Morbroder, kom da i September s. A. tilbage til Forældrene²²).

1631 gik Sæbygaard (det kongelige) over til Wenzel Rothkirch²³). Malte Sehested har da nu saameget mere kunnet tage sig af sit jydsk Gods efter den ødelæggende Krig. Et Mageskifte mellem ham og Kongen i dette Aar viser ham ifærd med at samle og afrunde. Han synes nu at have haft nogle rolige Aar med sin Hustru paa deres Gaard Sæbygaard i Jylland. Fru Sophie havde Hjerter for de Fattige, ligesom det ogsaa er sagt om Malte Sehested, at han havde »stor Medlidenhed med de Fattige og Nødtørftige og aldrig lukkede sin Haand til for dem²⁴). Med sin Husbonds Samtykke eftergav hun Volstrup Kirke, deres Sognekirke, en betydelig Gjæld.

I Efteraaret 1631 finde vi Malte Sehested ved Enkedronning Sophies Begravelse i Roskilde²⁵). Hans Hustru var ogsaa tilstede. »Og efterdi vi agte i Guds Navn høib.^{te} Vor kære salig Fru Moder at lade begrave i Roskilde Domkirke den 14. November nu førstkommende«, lyder det i Tilsigelsen, »da bede Vi Dig og naadigst begære, at Du vilde rette Dig efter at møde tilstede udenfor Vor Kjøbstad Roskilde om Løverdagen tilforn, da hendes Kærligheds Lig at undfange og indfølge, og om Mandagen med Din christelig Nærværelse høib.^{te} Vores kære salig Fru Moders Begravelse ære. Sammeledes bede Vi Dig og naadigst begære, at Du efter samme Tids Leilighed vilde tage Din Hustru og hendes Jomfruer med Dig, at hun og paa samme Tid kunde være tilstede og siden høib.^{te} Vores kære salig Fru Moders Lig til sin Begravelse følge. Dermed sker Os synderligen til Villie«.

Tre Aar senere træffe vi dem paa Kjøbenhavns Slot til Prinds Christians Bryllup med Prindsesse Magdalene Sybille af Sachsen den 5. Oktober 1634²⁶). Malte Sehested har med den øvrige Adel

været med i Processionen ved Prindsessens prægtige Indtog i Byen, hvor alle Gader, som hun skulde passere, vare besatte med bevæbnede Borgere. I den store Forsamling ved dette eventyrligt pragtfulde Bryllup mødtes han med sin Broder Mogens og hans Hustru Lisbet Gyldenstjerne, sin Søster Sophie og hendes Husbond Erik Juel, sin Søster Karen, Tyge Kruses unge Enke, som i tre Aar havde været Hovmesterinde for de yngre Børn af Kongens Ægteskab med Kirsten Munk, sin Fætter Rigskansler Christen Thomesen, som ved denne Leilighed blev Ridder; og sin Farbroder den tidligere Rigmarsk Steen Maltesens Enke, Anna Brahe. Samtidig feirede Kongen sin Datter Frøken Sophie Elisabeths Bryllup med Statholderen i Holsten, Grev Pentz.

I Aaret 1637 tilbyttede Malte sig Gaarden Boller i Borglum Herred fra Svogeren Erik Juel mod en Fjerdepart, han havde i Høiris²⁷).

Men samme Aar i Oktober blev hans Hustru syg; Svagheden tog til, og den 1. April 1638 døde hun paa Sæbygaard med inderlig Tak til sin bedrøvede Husbond for den Kærlighed og Omhu, han al Tid havde vist hende, ikke mindst under hendes langvarige Sygdom. Hun blev bisat den 23. April i Vor Frue Kirke i Aalborg, senere begravet i Volstrup. Ved hendes Død tilfaldt Sæbygaard hendes Broder, Otte Brahe.

I dette Aar afholdtes et Stændermøde i Odense for at skaffe Midler til Afhjælpning af Landets stadige Pengeød²⁸). Adelen bevilgede her 24 Skilling af hver Tønde Hartkorn samt to Procent af sine udestaaende Kapitaler og gik ind paa af hver 150 Tønde Hartkorn at stille en af sine Bønder til Soldat. I den herhen hørende Fortegnelse paa Hartkornet nævnes Malte Sehested »til Boller« med 393 Tønder.

1639 foretog han et Mageskifte med Kongen²⁹), hvorved han skulde have to Gaarde og et Bol i Aastrup Len, mod at han til Kongen afstod noget Gods, han havde i Skanderborg Len i Kongens Vildtbane; Gunde Lange og Erik Juel fik Befaling til at besigtige Gaardene; »ligne og lægge, saa begge Parter skete Skel og Fyldest«.

I Begyndelsen af 1640 lod Malte Sehested bede om Jomfru Margrete Reedtz hos hendes Fader, Rigsraad Frederik Reedtz til Tygestrup. Hun blev ham tilsagt i Viborg Snapsting den 2. Februar³⁰), og den 25. September gjorde Frederik Reedtz deres Bryllup i Viborg.

Malte Sehesteds første Ægteskab havde været barnløst; nu fik han den Lykke at se Børn blomstre op om sig. 1641 (?) fødtes Sønnen Claus, 1642 (?) Sønnen Frederik og 1643 Datteren Birgitte Sophie.

I November 1642 se vi ham med sin unge Hustru paa Kjø-

benhavns Slot til hans 13 Aar yngre Broder Hannibal Sehesteds Bryllup³¹) med Frøken Christiane, Kongens Datter af Ægteskabet med Kirsten Munk, og Ebbe Ulfeldts med Christianes Tvillingsøster Hedvig, som stod samme Dag. Meget prægtig var denne Bryllupsfest. Rigsraadet var indbudt og alle Sjællands Lensmænd. Hannibal Sehested havde ogsaa faaet Lov til at indbyde begge de kongelige Prindser. Malte mødtes her med sin Moder, sin Broder Mogens og hans Hustru, sin Søster Sophie og hendes Husbond og sin Søster Birgitte med hendes Husbond, Hans Lykke til Krabesholm.

Det følgende Aar, 1643, blev han Lieutenant ved Mogens Arenfeldts Compagni af den jydsk Rostjeneste.

Krigen kaldte nu igjen paa Malte Sehested. I dette Aar var det, at Torstenson uden Krigserklæring faldt ind i Danmark. Med hvad der i en Hast kunde samles af Ryttere i Jylland, c. 1500, skulde Oberstlieutenant Friedrich v. Buchwald søge at hindre Fjendens Fremrykken. Malte Sehested var her med³²). Paa Høiderne Nord for Kolding stødte Ryttercorpset den 9. Januar 1644 sammen med de Svenske. Efter en haard Kamp med stort Mandefald mod den langt overlegne Fjende trak 800—900 Mand, blandt hvilke Malte Sehested og hans faa tilbageværende Underhavende, sig ind i den forskandsede Leir ved Snoghøi, hvor Rigsmarsken, Anders Bille, var med 5—6000 Mand. De Svenske udtalte om denne Kamp, at de Danske havde værget sig meget tappert, men at de hindredes i Træfningen af deres tunge Kyradser og i Tilbægetoget af deres for fede Heste. Torstenson begyndte nu at beskyde Forskandsningen; men da denne ikke egnede sig til et længere Forsvar, trak Rigsmarsken sig med de Buchwaldske Ryttere og det bedste af sit Mandskab samt sine Kanoner og Faner over til Fyen. Nogle Dage senere overgaves Skandsen. Fjenden vilde nu strax gaa over paa Øerne, begyndte allerede at gjøre Forberedelser dertil. Men det hindredes af Kongen og Rigsmarsken.

Malte Sehested var under Krigen Ritmester, synes at være bleven det ved dens Begyndelse³³). Ved Brev af 6. Marts overdrog Kongen ham at føre Halvdelen af de sjællandske Ryttere. Ritmester Vincents Bille til Valbygaard skulde føre den anden Halvdel.

Rubeck Pors blev Malte Sehesteds Lieutenant, og Peder Grubbe blev Cornet under ham.

I Februar var Gustav Horn faldet ind i Skaane, hvor han hurtigt bemægtigede sig Helsingborg og Lund. Det gjaldt at hindre ham i at komme over til Sjælland. Naar den svenske Flaade kom i Søen, skulde den føre Torstensons Tropper over til Øerne. Planen var jo ingen ringere, end at Torstenson og Horn skulde mødes for Kjøbenhavn.

Saa var det at Kong Christian ved Listerdyb mødte den til Sverrig udrustede hollandske Hjelpeflaade, som af ham og siden af hans Admiraler blev saaledes tilredt, at den maatte gaa tilbage til Holland, og derefter paa Kolbergerheide den svenske, som maatte søge ind i Kielerfjord. Og medens den laa indestængt der, rykkede den keiserlige Hjelpehær under Gallas ind i Holsten, hvorved Torstenson nødtes til at trække sig ud af Jylland.

Da Kongen i August kom tilbage fra Sotoget, kunde han vende sig mod Gustav Horn, som havde det Meste af Skaane inde og stod for Malmø. Den 14. skrev han til Malte Sehested, at han den 24. skulde møde i Kjøbenhavn med sit Compagni, som han forinden skulde forsyne med en Marketender, »dog at Alting dermed tilgaar det stilleste, og uformærkt mest muligt er«³⁴). Et ligelydende Brev fik Vincents Bille. Den 20. skrev imidlertid Kongen til de to Ritmestre, at »efterdi anderledes siden var bleven forordnet,« skulde de indtil Videre blive stille liggende med deres Compagnier. Men ved Maanedens Slutning sendte Kongen Rigsmarsken med c. 6000 Mand af det sjællandske og fyenske Krigsfolk til Skaane³⁵). Blandt disse var da Malte Sehested. Den 5. September trak Marsken ud af Malmø med alt sit Rytteri for at lokke Fjenden til Slag; men Horn holdt sig klogelig tilbage. Nogle Dage efter kom Kongen selv til Skaane. Horn maatte trække sig bort fra Malmø. Baade Oberst Frederik Stenbock og Generalmajor Lars Kagge havde de Svenske maattet sende fra Skaane til Vestergötland for at beskytte dette Landskab mod Hannibal Sehested, som stadig foruroligede dem ved Indfald i deres eget Land. Horn trak sig mere og mere Nord paa, Kongen efter med en anselig Styrke. Alt tegnede godt — da kom den store Ulykke med Flaaden, da den hollandske Flaade, som var kommen tilbage, og den svenske, som var sluppen ud af Kielerfjord, forenede — 40 Skibe — tilføiede 17 danske Skibe Nederlaget ved Lolland. Kongen afbrød nu Felttoget i Skaane for at væрге Øerne. Krigsfolket, som han hurtigt vilde have bragt tilbage, overdrog han Malte Sehested at overføre³⁶). Paa samme Tid besatte de Svenske igjen Jylland. Stillingen var nu helt forandret. Kun fra Krigsskuepladsen i Norge kom gode Efterretninger. Men i Danmark vare Ulykkerne overvældende. Et Felttog mod Wrangel blev uden Resultat, vel nærmest paa Grund af Uoverensstemmelse mellem Rigsmarsken og Prinds Frederik, som førte de slesvigske og holstenske Tropper. Fredsunderhandlinger aabnedes da i Februar 1645.

I Juni fik Malte Sehested og Vincents Bille Befaling til at skrive til Adelen i Sjælland angaaende Ordenen med deres Rostjeneste³⁷). Da Freden var sluttet i Brömsebro, fik Wenzel Rothkirch den 3.

September Ordre til at gjøre Afregning med Malte Sehested »og alle hans underhavende geworbene Officerer«.

I Marts dette Aar mistede Malte sin Moder. Vi hørte hvorledes han trøstede hende, da han som Femtenaarig skulde drage til Polen — trøstede hende paa en Maade, der vidnede ikke blot om hans sønlige Følelse, men ogsaa om hans faste Tro. Denne Tro var altid levende hos ham, døvedes ikke af de mange Aars Krigstummel³⁸). Knud Poulsen Kolding, som 1647 blev hans Sognepræst, fortæller, hvorledes han, da han var bleven udset til Embedet, fremstillede sig for sin tilkommende Patron, og hvorledes Malte Sehested da paalagde ham disse Ord, som han vilde have siden med Ed bekræftet: »At har Gud Dig til min Sognepræst og Sjælesørger ordineret og beskikket, aldrig skal Du det med mig vide, aldrig skal Du det om mig høre, som Dit Kald tilhør og min Samvittighed paarør, Du mig jo derom skal advare og paamine. Hvis Du det gjør, enten jeg Dig adlyder eller ikke, skal Du være fri, hvis ikke, skal Du være tiltænkt det for Gud at svare«. Videre udtaler Knud Poulsen, som blev hans Præst til hans Død, at Alle, som have kjendt Malte Sehested, maa »give ham det Vidnesbyrd, at der aldrig hos ham var en hoffærdig Gnist eller Blodsdraabe; den ringeste Bonde eller Tjener«, han havde, »var han ligesaa villig at handle og tale, som den, der ham kunde være lig baade i Byrd og Blod«.

Efter sin Moder arvede Malte Rydhave. Hun havde kjøbt denne Gaard 1615 af Albert Rostrup³⁹). Det nærliggende Vinderup Hovgaard, som tidligere havde været en Hovedgaard, nævnt allerede 1274, men nu var en Bondegaard, oprettede Malte Sehested til Ladegaard for Rydhave.

Ved Begyndelsen af 1648 bestemte Kongen, at han skulde have Stavanger Len; Holger Rosenkrands til Frølinge, som hidtil havde havt dette Len, skulde have Island istedet. Den 10. Januar skrev Kongen til Statholderen Hannibal Sehested, at han til forestaaende Philippi Jakobi agtede at gjøre denne og to andre Forandringer med Lenene i Norge⁴⁰).

Det blev en af Kong Christians sidste Anordninger. Saaret fra Kolbergerheide og vel endnu mere Smerten over Krigens Udfald havde i disse Aar taget stærkt paa ham; i de sidste Maaneder havde han været syg, og den 28. Februar 1648 døde den gamle Konge.

Malte Sehested reiste altsaa til Stavanger og drog ind i den gamle Kongsgaard, nu Lensmændenes Residents. Den 24. August var han med de andre norske Hovedlensmænd tilstede ved Frederik III.'s Hylding i Christiania⁴¹).

Det følgende Aar, 1649, fødtes i Stavanger hans yngste Søn, Jens Sehested. Af ti Børn, som hans Hustru fødte ham, naaede

sex den voxne Alder: Claus, Frederik, som blev Officer, Jens, som ligeledes blev Officer, Birte Sophie, som ægtede Jørgen Grubbe Kaas til Rybjerggaard, Sophie, som ægtede Ulrik Sandberg til Bøgested, og Anne Cathrine, som ægtede Grægers Ulfstand Høg til Vang.

I August det sidstnævnte Aar var Malte Sehested i Kjøbenhavn til Herredagen og fik da Tilladelse til at blive Vinteren over i Danmark for at varetage nogle Sager, der vare ham magtpaa-liggende¹²).

I Efteraaret 1650 skaffede han Stavanger dets første Apothek, som haardt tiltrængtes. »Eftersom Os Elskl. Malte Sehested . . . paa menige Borgeres og Almues Vegne i Vor Kjøbstad Stavanger«, hedder det i det herhenhørende Kongebrev, »hos Os underdanigst lader andrage den store Mangel, som der i Byen skal være for et Apothek, eftersom hvad derpaa bør fal at holdes, saavel for Speceri og Gewürtz, formedelst den lange og besværlige Vei, som der til andre store Kjøbstæder skal være, uden stor Møie og Besværing ikke kan bekommes«, og derfor beder, at det maa bevilges en Mand, som har præsenteret sig dertil, at forhandle fornævnte Species der i Byen; »da efterdi Vi af fornævnte Malte Sehesteds Relation naadigst erfare, det ikke at kan komme Borgerskabet der sammesteds til nogen Skade paa deres Næring og Brug«, bevilges det be.¹³ Person, Michal Ouge, at holde et Apothek i Stavanger.

Imidlertid viste det sig, at Kongsgaarden, Lensmandens Bolig, var overmaade brøstfældig; han henvendte sig derom til Kongen, som da bevilgede 150 Rdl. til dens Reparation.

I de følgende Aar finde vi ham virksom for at skaffe Stavanger Postforbindelser. For faa Aar siden havde Hannibal Sehested begyndt paa Oprettelsen af et norsk Postvæsen, og 1650 vare offentlige Poster satte igang der i Landet; men Stavanger var endnu ikke kommen med. I Efteraaret 1651 androg nu Malte Sehested tilligemed Lensmanden i Bergen, Ove Bjelke, hos Kongen om, at der maatte indrettes Post mellem Stavanger og Bergen ligesom andetsteds i Norge, og begge Lensmændene fik da Befaling til at indsende Forslag om, hvorledes de forment, at denne Post »bedst kunde anstilles«.

Næste Aar fik Stavanger Postforbindelse med Christianssand. I Mai (1652) anordnede Kongen, at Henrik Morians efterladte Enke skulde »anrette« Posten mellem Christianssand og Stavanger, da det af Malte Sehesteds Erklæring ses, at det er høinødvendigt og »Bønderne til Forskaansel kunde geraade«.

Samme Sommer var Malte Sehested i Danmark for at se til sine egne Sager. Ved denne Leilighed eller ikke længe efter¹³) bad han Kongen om, at han maatte »forloves« fra Norge, da det faldt

ham svært at være saa langt fra sit Eget og fra alle gode Venner. Kong Frederik imødekom hans Ønske og gav ham ved Brev af 18. Marts 1653 Lofte paa Aastrup Len i Vendsyssel til Philippi Jakobi; den hidtidige Lensmand paa Aastrup, Henrik Belov, skulde da have Stavanger istedet.

Ved denne Tid ses han at have lovet Kongen Forstrækning til Flaadens Udrustning mod Pant i Jordegods⁴⁴). »Eftersom Os Elskelige Malte Sehested. . . . sig til Vores Flaades Udrustning paa Vores naad. Ansøgning godvilligen haver erbydet Os og Kronen i disse vanskelige og meget besværlige Tider nogen Udrustning at ville gjøre«, skriver Kongen den 11. Marts til Peder Reedtz, »hvorimod han til Pant underdanigst er begærende efterskrevne Vores og Kronens Jordegods liggende i Dit Len., da bede Vi Dig og naadigst ville, at Du Dig med forderligste mod Os erklærer om samme Gods Herlighed, Beskaffenhed, Beleilighed« etc.

Flaaden skulde udrustes i Anledning af det paa dette Tidspunkt stærkt spændte Forhold til England. Hertil forstrakte Adelen frivilligt Kongen med Midler til et Beløb af c. 170,000 Kr. mod Pant i Jordegods⁴⁵).

At Malte Sehested havde faaet det norske Len ombyttet med et, der laa i Nærheden af hans Gaarde, var saa meget mere heldigt, som ikke længe efter hans »Korsdage« med stor Svagthed begyndte, som skulde vare i syv Aar⁴⁶). Han var dog til Tider temmelig tilpas, og naar han var lidende, lod han sig ikke meget mærke dermed især for sin Hustrus Skyld, som altid tog sig det nær til Hjerte, naar han var uvel.

Noget af det Første, han fik at gjøre i sit nye Len, angik Forsvarsvæsenet, som Regeringen i disse Aar stadig arbejdede paa at forbedre⁴⁷). Han fik Brev om at skaffe Penge til Heste og Gevær i Sognene og hos Præsterne, saaledes som det var befalet hans Formand, og faa Besked om, hvad der af Formanden allerede var foretaget i Sagen, »paa det, det Fædrelandet til Tjeneste tilhørlig kunde blive værkstellig gjort«.

I Begyndelsen af næste Aar, 1654, besigtede han med Christen Lange Gods til Mageskifte mellem Kongen og Søren Munk. I Juli derefter foretog han selv et Mageskifte med Ribe Kapitel.

Den paafølgende Vinter døde hans Søster Birgitte, som var Enke efter Hans Lykke til Krabbesholm. Han fik da den 1. Februar 1655 Befaling til paa det forestaaende Skifte efter hende at være Værge for Døttrene Johanne og Karen. Siden skulde han overlevere Værgemaalet til »den rette Værge og Broder efter Loven«. Broderen Niels Lykke var paa denne Tid i Udlandet.

Angaaende Lenet bemærkes, at han samme Foraar indsendte Melding om, at to Broer i Jerslev og Børglum Herreder vare ganske

forfaldne, »saa at Ingen undertiden to eller tre Dage tillige uden stor Livsfare kunde komme over dem«, hvorefter det blev ham befaleet, at da den alfar Landevei faldt over samme Broer, skulde han handle med Bønderne i vedkommende Herreder om, at de udgave Noget til Broernes Opbyggelse, samt paa Kongens Vegne tilkjendegive Adelen sammesteds, at hvis den vilde bevilge, at dens Bønder maatte dertil udgive lige med Kronens, vilde Kongen lade Krongodsets Bønder give et — nærmere angivet — Beløb dertil af deres Gærde.

Imidlertid havde der »begivet sig nogen Irring og Tvistighed« mellem Malte Sehested og Mogens Rosenkrands til Landting angaaende et Kjær, hvilken Sag i nogen Tid havde været for i Retten og nu af Landsdommeren var bleven henvist til »gode Mænds« Besigtelse. Mogens Høg, Erik Juel, Otto Krag og Mogens Sehested fik da i Marts 1656 Befaling til at begive sig til det omtvistede Sted og efter Landsdommerens Dom »granske og grangivelig forfare al des Leilighed«, samt derefter afgive skriftlig Meddelelse om Resultatet til de Interesserede. Denne »Irring« gjorde dog intet Skaar i Venskabsforholdet mellem de to Naboer.

Men i dette Aar tog Malte Sehesteds Svaghed til⁴⁸). Dr. Creutz-haver i Viborg kom til ham; ogsaa Dr. Christen Ostenfeld tilkaldtes. Begge Lægerne fandt stor Vanskelighed ved Sygdommen; Fru Margrete ønskede da, at flere skulde raadspørges, og da hendes Husbond ikke var stærk nok til at reise til Kjøbenhavn, tog hun selv dertil og talte med Dr. Ole Vorn, Dr. Poul Moth og flere af de dygtigste Læger; de raadsløge med Dr. Christen Ostenfeld om Sygdommen og forordnede de bedste Midler. de kunde finde paa, som han da ogsaa brugte.

I Februar det næste Aar, 1657, mistede han sin Broder Mogens. Aaret efter døde hans Søster Sophie. Og den ulykkelige svenske Krig gik hen over Landet. Det var Alvorsaar. Paa det store Stændermøde 1660, som var indkaldt, for at man kunde forhandle om Midler til at hjælpe paa Landets store Nodstilstand, havde hans Svoger, Jørgen Reedtz, Fuldmagt for ham: Adelen Indlæg af 19. September om en Consumptionsskat er underskrevet af Jørgen Reedtz paa Malte Sehesteds, Steen Reedtz', og egne Vegne⁴⁹).

Samme Aar skulde Skifte holdes efter Mogens Sehested, og Malte fik Befaling til ved denne Leilighed at være Værge for tre af Døttrene, Karen, Sophie og Margrete.

1661 underskrev han Arveenevoldsakten af 10. Januar.

Saa reiste han i Juni med sin Hustru fra Rydhave til Aastrup for at varetage Sagerne i Lenet⁵⁰). Da Forretningerne her vare besorgede, tog han den 5. Juli til sin Gaard Boller, blev der nogle Dage og begav sig saa paa Hjenreisen. Da han kom til Aalborg, befandt han sig ilde; hans Hustru bad ham blive der nogle Dage,

for at det ikke skulde blive værre ved Reisen i den stærke Hede, men han længtes efter at komme hjem og reiste videre. Paa Veien tog han ind paa Noragergaard, hvor han traf sine Broderdøtre, Sophie og Margrete, og paa Krabbesholm til sin Svigerinde Karen Reedtz, Enke efter Jens Kaas. Den 13. Juli naaedes Rydhave. Da han var kommen ind i Stuen, omfavnede han sin Hustru og sagde: »Gud være tusindfold lovet, jeg er nu i mit eget Hus, og for alle Ting, at Gud har givet mig Dig, som jeg altid har havt saa stor Tjeneste og Omhyggelighed af i min Svaghed. Gud lønne Dig igjen, nu er jeg tilfreds, hvordan Gud vil have dette med mig«. Hans Hustru blev bedrovet: saa gjorde han sig stærk og lod det synes, som var det kun hans sædvanlige Svaghed og Træthed efter Reisen. Men da den næste Dag Lægen, Dr. Creutzhaver, kom, fandt han ham helt svag og lidende af et »meget heftigt Skørbugs Flod, der havde sat sig for hans Bryst«; der var kun ringe Haab om, at han kunde staa Sygdommen igjennem.

Slægtninge og Venner kom nu til ham: Niels Kaas til Bækmark, som havde været gift med en Datter af hans Broder Mogens, og hans nuværende Hustru, Sophie Helvig v. d. Wisch, Mogens Rosenkrands til Landting og hans Hustru, Sophie Bille, og Karen Galde til Kokkedal. Han trostede selv sin dybt bedrovede Hustru, som bestandig var hos ham. Inderligt glædede det ham, da den 18. hans Søster, Anna Sehested til Sindbjerggaard, kom; efter hende havde han længtes meget i alle disse Dage. Den næste Morgen modtog han med stor Andagt Sakramentet.

Samme Dag kom hans Svigersker og Flere til ham; ogsaa Mogens Rosenkrands, som gjentagne Gange havde besøgt ham i hans Sygdom, kom for »ydermere at besøge og trøste«. Medens Dagen heldede, førte han skon Tale med Præsten og de andre Omværende og dode om Morgenen den 20. Juli stille ved fuld Bevidsthed.

Den 20. August fandt Begravelsen Sted i Viborg. Foran Kisten førtes den Standard, han havde taget fra Tyrkerne.

I Aaret 1663 oprettede Fru Margrete en Familiebegravelse i Viborg Domkirke⁵¹), hvor hun lod opsætte et anseligt Epitaphium over sin Husbond. Ved Epitaphiet findes Billeder af Malte Sehested og Margrete Reedtz.

Litteraturhenvisninger.

1. Knud Poulsen Kolding, Ligprædiken over Malte Sehested S. 29—31. 86.
2. Hermann, Geschichte des russischen Staats. — Bernhards, Geschichte Ruslands.
3. Hermann. — Naruszewicz, Jan Karol Chodkiewicz' Levnet.

4. Ligprædiken over M. S.
5. Hermann. — Bernhardi. — Ligpr.
6. Ligprædiken over M. S.
7. Zinkeisen, Geschichte des osmannischen Reichs in Europa III. — Jorga, Geschichte des osmannischen Reichs III.
8. Lengnick, Geschichte der Lante Preussen. — Lengnick, Polnische Geschichte. — Naruszewicz, Chodkiewicz' Levnet.
9. Ligprædiken over M. S.
10. Sager fra Barritskov II. (1604—39). Rigsarkivet.
11. Ligprædiken over M. S.
12. Smstds. — Hist. Tidsskrift. 5. R. I. 691.
13. Danske Samlinger 2. R. III. 127—137.
14. Ligprædiken over M. S. — Danske Magasin 3. R. III. 27.
15. Danske Mag. 3. R. IV. 67.
16. Christian IV.'s egenhændige Breve ved Bricka og Fridericia II. 120.
17. Smstds. II. 130.
18. Sjællandske Registre.
19. Sjællandske Tegnelser.
20. Sjæll. Reg.
21. Jydske Reg.
22. Danske Mag. 3. R. III. 27.
23. Sjæll. Reg. — Jydske Reg.
24. Ligprædiken over Sophie Brahe. — Ligpr. over M. S.
25. Sjæll. Tegn.
26. Smstds.
27. Trap, Beskrivelse af Danmark, IV. 126. 100. — Ligprædiken over Sophie Brahe.
28. Danske Mag. 5. R. I. 161. 188.
29. Jydske Tegn.
30. Ligprædiken over M. S.
31. Sjæll. Tegn.
32. Ligprædiken over M. S. — Jydske Saml. 3. R. IV. — Militært Repertorium IV.
33. Sjæll. Tegn.
34. Smstds.
35. Slange S. 1257.
36. Ligprædiken over M. S.
37. Erslev, Rigsraadets og Stændermodernes Hist. i Chr. IV.'s Tid III. S. 111. — Sjæll. Tegnelser.
38. Ligprædiken over M. S. S. 190. 147.
39. Trap V. 539.
40. Norske Rigsregistrarer VIII.
41. Smstds. IX.
42. Smstds. IX. X.
43. Ligprædiken over M. S.
44. Jydske Tegnelser.
45. Fridericia, Adelsvældens sidste Dage S. 212.
46. Ligprædiken over M. S.
47. Jydske Tegn.
48. Ligprædiken over M. S.
49. Holbergs Danmarks Hist. III. S. 297.
50. Ligprædiken over M. S.
51. Marmora Danica II. 205. — Trap. IV. 591.

Slægteoptegnelser om Malthe Sehested og hans Efterslægt.
Meddelt af **Louis Bobé.**

1. Optegnelser af Generallieutenant Ove Ramel Sehested.

Min Faders Fader **M a l t h e S e h e s t e d** er født 13. Nov. 1596 paa Arensborg Slot. Var 2 Gange gift: Sophia Brahe Thyge Brahes Søster (22. Apr. 1627): ingen Børn. Hans 2den Frue Margrethe Reedtz (25. Sept. 1640).¹⁾

Børn:

1. **C l a u s M a l t h e s e n**, født paa Boller 30. Juli 1641, efterlod 2 Sønner, hvis Navn mig ubekjendt.²⁾
2. **S o p h i e**, født paa Boller 10. Aug. 1642.³⁾
3. **B i r g i t t e S o p h i e**, f. paa Wordingborg Slot 2. Martii 1644.⁴⁾
4. **F r i d e r i c h**, f. i Slagelse 20. Febr. 1645.⁵⁾
5. **A n n e C a t h r i n e**, f. paa Ryehave 22. Febr. 1647.⁶⁾
6. **S t e e n**, f. paa Ryehave 19. April 1648.⁷⁾
7. **S t e e n**, f. paa Stavangers Kongsgaard 27. April 1649.
8. **C h r i s t i n e**, f. paa Ryehave 9. Jun. 1650.
9. **J e n s M a l t h e s e n**, f. paa Stavangers Kongsgaard 22. Sept. 1651.⁸⁾
10. **L i s b e t h**, f. paa Ryehave 19. Oct. 1652.

2. Generallieutenant Jens Malthesen Sehesteds Optegnelser.

Anno 1672 kom jeg med de Keyserlige Auxiliair-Trouper under General-Feldt-Marechall Spurcks Commando som Lieutenant ved Obriste Grev Metternichs Cavallerie-Regimenté til Holland, hvor jeg paa 3die Aar forblev og imidlertid bivaanede alle Actioner, Beleiringer og Batailler, som forefaldt; i Særdeleshed var jeg og med i den Beleiring for Bonn saavel som i den store Bataille, som stod for Sennef Ao. 1674 d. 11. Augusti, efter hvis Overstand jeg

Ovenstaaende Optegnelser er fundne dels paa Løvenborg, dels paa Bækkeskov, og supplere hinanden.

¹⁾ Løvenborg Arkiv. Anf. Data stemmer med de i Danm. Adels Aarbog 1911. 453, anførte.

²⁾ levede endnu 1691. Om hans to illegitime Sønner ib. 478.

³⁾ † 1706 paa Rydhave, g. m. Ulrik Sandberg.

⁴⁾ til Ollufgaard † 1721, g. m. Jørgen Grubbe Kaas.

⁵⁾ † 1726, Major.

⁶⁾ g. m. Gregers Ulfstand.

⁷⁾ død lille.

⁸⁾ D. A. Aarb. XXVIII har 1649.

strax ved samme Regimente fra Lieutenant til Ritmester ved Liv-Compagniet avancerede.

Ao. 1675 om Høsten blev General-Vagt-Mester Kop af de Keyserlige med nogle 1000de Mand til Pommern som Auxiliair-Trouper Churfyrsten af Brandenburg tilsendt, hvoriblandt Grev Metternichs Regiment medfulgte, saa jeg og bivaanede adskillige Beleiringer og i Særdeleshed den Beleiring for Anclam, efter hvis Erobring, som skeede Ao. 1676 om Vaaren, jeg efter Deres Maytts. Christiani Quinti allernaadigste Ordre tog Afskeed fra den Keyserlige Armee og som Major ved Obrister Bülows Regimente til Hest blev constitueret, hvilken Charge jeg ved samme Regiment forestoed indtil Aar 1681 d. 15de Februarii, da Obrister Lieutenants Charge ved samme Regimente mig blev confereret, hvilken jeg iligemaade betiente indtil Aar 1689, da det Deres Maytt. behagede, mig med eet Regimente Cavallerie som Obrister til Engelland at beordre, hvor jeg tilligemed de andre udskikkede danske Auxiliair Troupper under Hertzogen af Würtembergs Commando forblev indtil Aar 1692 og imidlertid udi Irland bivaanede de 2de Batailler ved Drogeda og Algrim, saavel som og de paafølgende 6 Beleiringer og Erobringer for Korch, Kingsal, Athelone, Algrim, Lemmerich og Galowe; og som alting da udi Irland var bragt til Lydighed, fik jeg tilligemed de andre danske Trouper Ordre at marchere til Flandern, som skeede forbemeldte Aar 1692, hvor jeg bivaanede de 2de Batailler for Steenkirken og Narving, samt Beleiringer og Erobringer for Namur, Huy, Nuyport og flere andre Fæstninger af importance, indtil jeg Aar 1696 fik Ordre at forføye mig fra Braband hid til Norge for at antage det da vacante Obriste Richelieus Regimente til Hest, hvor jeg siden har været Obrist og Brigadier indtil Aar 1710 d. 11te October, da General Majors Charge ved Cavalleriet i Norge mig blev confereret.

Hans Bryllup med sin anden Hustru Margrethe Sophie Ramel stod paa Borreby 1. Oktober 1684. Han døde Christi Himmelfartsdag 1730 paa Ødemark i Sjælland.

3. *Generallieutenant Ove Ramel Schesteds Oplegninger.*¹⁾

Anno 1687 d. 13. Julij blefv ieg fød paa Katholm udj Julland udj Aarhus Stift og døbt i Aalsø Kircke d. 18te, baaren af min Salig Fader. Moder Frue Margrethe Reetz; min Mor-Moder Frue Mette Rosenkrantz, Frieherreinde Helle Trolle tillige med min Fader wahre Fadderne.²⁾

¹⁾ Egenhændig paa to sammenhængende Blade, kendelig udrevne af en Bog. Bækkeskov.

²⁾ General O. R. Schested † 1774.

Anno 1690 d. 11. Janu. er min salig Kone Anne Christine Stochfledt fød.

Anno 1717 alle Helgens Dag blev ieg med hender for loved, d. 18. Decemb. samme Aar stod wohris Brølup.

Anno 1719 d. 28. Novb. Klocken 9 om Aftenen blev Margrethe Sophie Sehestedt¹⁾ fød udi Jarlsbergs-Grevskab.

Anno 1721 d. 1. Augt. blefv Jens Maltha Sehestedt fød; d. 5. ditto døde hand Klocken 5 om morgenen.

D. 11. Decemb. 1722 Klocken 3 Qvarteer til 7 om Morgenen blefv Frans Wilhelm Sehestedt²⁾ fød, som wahr en Fredag, udj Jarlsbergs Grevschab; d. 18de blev hand døbt.

D. 16. Septb. 1724 blev Christian Trolle Sehestedt fød, d. 23. Decemb. 1725 døde hand.

D. 9. Septb. 1726 blev Annicken Huus Sehestedt fød, d. 3. Decemb. 1726 døde hun.

D. 30. Novb. 1727 en Søndag om Aftenen halfv elleve blev min Kone forløst med Eighard Sehestedt og døbt d. 4. Decemb. udj Thune Kircke.

D. 5. August 1730 er Else Ramel Sehestedt fød paa Borrebye udj Siælland og døbt d. 8te. Min Moster Else Ramel bahr hende, begge mine Søstre, Broder Erick Christian og Major Thillis wahre Faddere.

D. 15de Aug. 1730 døde min salig Kone paa Borrebye udj hendes 41 Aars Alder.

Anno 1711 d. 6. Februarij er min Kone Frederica Eickstedt om Aftenen halfv tolv fød udj Kiøbenhavn; d. 7de ditto Klocken 4 om Eftermiddagen døbt udj Slots Kircken af d. Kongl. Confes. Doctor Peter; hendes Faddere wahre: Deris Majt. Salig Kong Frederich d. 4de, som Hoff Marechalcken Platen stod for; 2. wohr itzige Konge Christian d. 6. i wis Stæd Marschalck Münch stod. 3. Printz Carl i wis Stæd Ober-Cammerherre Ples stod. Baronesse Edel Krag og hendis Moster Generalmajorinde Birgitte Christine Kaas.

D. 15. Novemb. 1731 blev ieg forloved med min Kone Frederica Eickstedt paa Raufnstrop udj Siælland.

D. 7. Martij 1732 stoed wohris Brøllup paa Raufnstrup.

D. 28. Januarij 1735, som wahr en Fredag, blev min Datter Ed del Christine Sehestedt fød paa Hollebye udj Thune Sogn Klocken 12 Formiddagen, d. 1. Februarij døbt, baaren af min Kones Moster Generalmaj: Huitfeldt,³⁾ min Syster Else Sehe-

¹⁾ G. m. Frederik Leegaard v. Schlanbusch.

²⁾ Død 1787 som Generalmajor.

³⁾ Birgitte Kirstine Kaas, g. m. General Henrik Jørgen Huitfeldt.

steds, Generalmajor Huitfeldt. Min Søster Else Sehestedt, Generalmajor Huitfeldt, min Svoger Major Crantzberg og ieg selv wahre Faddere.

D. 13. May 1736, som wahr en Søndag, blev min Kone forløst med en Søn Klocken 11ve om Afttenen paa Hollebye, døbt d. 18de dito udi Thune Kirke, og givet det Naufn Christian Iver Valentin Sehestedt, baaren af min Broder Knud Sehesteds Kone. Søster Amalia Tonsberg. Hr. Conferentz Raad Werenschildt, min Broder Obriste Knud Sehestedt og Hr. Obristleut. Peter Colbiörnsen wahre Faddere. D. 12. Augt. døde min Søn Christ. Iver Valentin og er begravet udj Thune Kirke.

Anno 1737 d. 17de Octobr. Klocken ungefær 10 om Aftten blev min Kone forlost med een Daatter, blev døbt d. 21de dito og kaldet Christiana Dorothea. Hendes Faddere var Madame Schlosser og Madame Gronwold tillige med begge deres Mænd.

Anno 1739 d. 11te January imellem 8 og 9 slet om Morgenen blev min Kone forløst med en Søn, som blev døbt d. 16de dito og kaldet Valentin — baaren af min Svigerinde paa Næs, de øvrige Faddere var Mad. Brakel, min Broder paa Næs og hans ældste Søn.

Samme Børn døde Ao. 1740 d. 9. May imod 9 Slet og ligger begravet i Thune Kircke oppe i Choret.

Anno 1741 d. 23de May Klocken imellem 2 og 3 om Eftermiddag blev min Kone forlost med een Daatter, som blev samme Dag hiemme døbt, formedelst hun var syg, og kaldet Anna Henrica Sehestedt. Hun døde d. 3die Juny samme Aar om Morgenen Klocken imod 3 og ligger begravet i Thune Kirke hos hendes andre Sødskende.

Anno 1746 d. 23. Decemb. døde min Søn Eickardt Sehestedt i sit Alders 20de Aar udj Kiøbenhavn.¹⁾

Anno 1748 d. 29. November døde min Datter Else Ramel Sehestedt paa Brotnow udj sit Alders 19 Aar og ligger begravet udj Onsøe Kircke.

Anno 1750 d. 29. Decemb. døde min Datter Christiana Dorothea Sehestedt udj hendes Alders 14de Aar her paa Brotnow. Hun staaer udj Onsøe Kirkes Begravelse hos hendes Søster.

Frantz Wilhelm Sehestedt, Oberste for det første Sondenfieldske Dragon Regiment og General Major af Cavalleriet, født i Norge den 11te Decbr. 1722, død i Kjøbenhavn den 30. Martii

¹⁾ Page, begr. fra Holmens Kirke.

1787. — Anna Barbara von Sehestedt, fød Lovenskiold, begyndte Livet 1736, 5. Septbr., indtraadte i Ægteskab 1755, den 23. October med Hr. General Major Frantz Wilhelm von Sehestedt, død 1774 d. 25. Febr. paa Gaarden Stoeremoen ved Drammen i sin Alders 37 Aar 5 Maaneder 20 Dage.¹⁾

4. *Oplegninger af Anna Barbara Lovenskiold, General Frantz Wilhelm Sehesteds Frue.*

D. 13. Marti 1757 er min Sond O v e e R a m e l fød om Morgenens Kloken 5.

D. 13. Juli 1758 er min Dater M a g r e t e fød om Morgenens Kloken 5.

D. 30. Septemder 1760 er min Sond H e r m a n fød, og død d. 30. October 1760, fød om Morgenens Kloken 5.

1729 d. 29. Septemder B a r t o l o m æ u s fød.²⁾

1732 d. 2. Septemder I n g e r fød.³⁾

1734 d. 18. Februari E l s e K i e s t i n e fød.⁴⁾

1736 d. 5. Septemder A n e B a r b a r a fød.⁵⁾

1739 d. 18. Juli H e r m a n fød.⁶⁾

1743 d. 20. Mai S o r e n fød.⁷⁾

5. *Oplegninger om Statsminister Ove Rammel Sehested.⁸⁾*

Planen 1784 vidste Sehestedt eet Aar i Forveyen med 2 Fruentimmer, dem han dog aldrig siden vilde nævne og som efter den første ouverture jævnlig underrettede ham om Sagens Fremgang, og erklærede sig en Maaned før for de Sammensvorne paa Løvenborg, som var Schack Rathlou, General Sehestedt, Numsen o. fl., som Schlaubusch havde underhandlet med og lagt Planen, da han endnu var hos Kron Prindsen, thi 1783 blev han fjernet fra Kron Prindsen, fordi Magthaverne frygtede for ham, da det erfores

¹⁾ Ovennævnte Data overensstemmende efter flere Afskrifter af Kistepladerne. Herefter maa de i andre Kilder meddelte Data for begge Ægtefæller berigtiges.

²⁾ Kancelliraad Bartholomæus Herman Lovenskiold til Borrestad † 1788.

³⁾ Inger Lovenskiold g. m. Oberst Carl Rudolf Schubart.

⁴⁾ Else Kirstine Lovenskiold g. m. Generalkrigskommissær Bartholomæus Rasch.

⁵⁾ D. A. Aarbog har 16. Juli 1735 som hendes Fødselsdag.

⁶⁾ Herman Lovenskiold til Fossum † 1799. D. A. Aarb. VI, 299, har 12. Juli.

⁷⁾ Severin Lovenskiold til Bolvig og Fossum. Samme Kilde har 20. Marts.

⁸⁾ Paa løse Sedler med ukendt Haand. Om Sehesteds Deltagelse i Bernstorffs Tilbagekaldelse se spredte Notitser i Regeringsskiftet 1784, 1888, S. 39, 41, 80, 99.

ved Comtesse Stolberg, at han havde været hos den disgracierte Bernstorff paa hans Gods 1782 for at aftale hvad der skulde skee; ved Schlanbusch' Afgang blev Bülow paa hans Forlangende indlemmet i Hemmeligheden. Guldbergs, Stemanns, Rosenkrantz's og G. Moltkes Afsked, Kongens Søns Indsættelse som nærmest Kongen, Bernstorffs Tilbagekaldelse, Rosenkrantz', Stampes og Huths Ansættelse etc. — alt dette forelagde Kron Prindsen til Kongens Underskrift, Numsen blev Oberhof-Marschal. Baade Kron Prindsen og Prins Frederik slæbde paa Kongen modstridende. Stemann vilde protestere, men hodes Taushed. Det var om Efterm. d. 14de Apr., saakaldt Statsraad, men blot Sagernes Fremlæggelse til Underskrift fra Formiddagen af 2 Gange ugentlig. Sehestedt spiiide d. 14de April til Middag hos Colbiornsen i et stort Selskab, hvor kun 1 foruden ham vidste, hvad der forestod. Han sad som paa Naale. Sehestedt blev tilbudt at være opvartende Kammerherre hos Kongen, men foretrak Embedsveyen og blev Deputeret, men uden Gage, efter et kgl. Lofte 1783. Men han stod imidlertid fra 1781 af som Committeret uden Gage. Stod i 3 Aar som Deputeret uden Gage. Collegii Chef Gr. Schimmelmann og 1te Deputeret Ludwig Reventlow havde villet skaffe ham Gage. Rev. proponerede ham engang 1000 rd., som var ringere end Committeret Gagen; dette Tilbud vilde han ikke modtage. Nogen Tiid efter tillod Reventlow sig at tilbyde 800 rd. Sehestedt blev da vred og gik til Kron Prindsen, som strax tillagde ham 1200 rd. Committeret Gage; det var 1787. Det er den eneste Gang, han har udbedet Noget for sig selv af Kongen. Nogle Aar efter forhøvedes Gagen til 1500.

1798 blev han Assessor i Høyeste Ret. Cortsen havde ønsket det og tilbuden ham at gaa ind. Han modtog Tilbudet. C. proponerede ham mundtlig for Cancelli Præsident Geheime Raad Brandt, og baade C. og S. og flere ansaae Sagen som afgjort, men S. tilsagdes ey til Rettens Aabning i Martii. S. gik til Cortsen, som retfærdiggjorde sig og skød Skylden paa Brandt. S. tilskrev da Brandt et skarpt Brev, ansaa sig compromitteret og forlangde Erklæring, om Kongen havde negtet det, eller B. havde tilsidesat ham af egen Drift. B. gjorde det nu mundtlig godt og foregav, at Sagen for Retten havde gjaldt en Sehestedt i Wiborg og at altsaa S. som Beslægtet ey kunde være tilstede. Men nu blev han da strax Assessor.

1786 Billardspillet med Jess Anker om 100 rd. Partiet til Kl. 1 om Morgenen istedenfor at gaa i Assemblee hos Schack Rathlou og gaaet hjem med 1000 rd. S. A. d. 3die Martii om Morgenen Kl. 3 Reise fra Minnislyst til Kbhvn. i 21 Graders Frost med en tynd Pels over Kjolen og Skindbuxer, men maatte gaa til Fods det meste af Veyen, den Nat lagde sig Isen over til Sverrig. 1787 d. 31. Martii

døde hans Fader i Kbhvn. i en Gaard ved gammel Strand i Nærheden af Lobels eller Gustmeyers Gaard, som brændte 1795. S. bragde hans Liig til Soroe. Siden boede han et Par Aar i Raadhuusstræde, som jeg endnu kan erindre, og kom siden, jeg troer 1789, til at boe i Gyldendals Gaard i Klareboderne Nr. 9 ligeoverfor Jøden Cohen, hvis smukke Kone man beskyldede ham for — —.

1790 d. 31te Julii ved Kron Prindsens Formæling blev han Kammerherre, tilligemed Grev Hans Bernstorff og Grev v. Dernath, eeneste 3. Hans Samtale forud med Schimmelmann, og Beslutning, hvis det ey skede, foranledigede det. Dr. Juliane Maries onde Luune ved Kouren, fordi Kron Prindsens Giftermaal ey behagede hende. Præsten Herr Aagaards underlige Gratulation paa Løvenborg: Jeg gratulerer naadig Herr Kammerherren, at Hans Majestæt har været saa naadig at gjøre naadig Herre Kammerherren til Kammerherre. I Aaret 1791 eller 1792 Geschichten med en avanturier, som kaldte sig Herr v. Walchendorff, hvorved han fulgte sin Farfaders ham medgivne sidste Formaning i Foraaret 1772: Farvel, min Søn, for Dig vel op, fornærm Ingen, men lad dig heller ikke fornærme, thi viid: at det første Slag er en Ducat værd. — Tilbagereisen fra Wognserup; til Fods fra Roeskilde Torv til Kjøbmager Gade i Kbhvn. 4¼ Miil, i 4 T. 10 Min., kom hjem Kl. 4 Morgen. Visite om Eftermiddagen derpaa af Oberst Krogh fra Norge, som han taledede med i Søvne, lagde sine Been op paa hans Skjød, og som endelig, ham uformodet, lagde hans Been ned, og gik bort.

1794 Christiansborgs Brand d. 26de Febr. Hoffets Frygt for Folket, foranlediget af Ober Hofmarchall Grev Ahlefeldt. Kongen spørger: »Soll ich nicht König seyn?«. Bernstorffs Svar. Huths Yttring for Branden. Sehestedts Tiltale om Natten. Aftalen mellem ham og Colbiørnsen paa Slotspladsen angaaende en Collect til Slottets Gjenopbyggelse. Taarnets Fald; Tømmersvendene paa Taget, deres Skjehne, Ilden saaes over til de Pommerske Kyster. Giver 1000 rd. til Slottet.

Sehestedt saae en Fredag Morgen først i Aug. 1807 i Morning Chronicle den Yttring, at den store Engelske Søemagt til Sundet var ey bestemt til det den gaves ud for, men gialdt en uskyldig Stat. Dette tydelige Vink meddelede han strax i Frederiksberg Forgemak til Joch. Bernstorff, Schimmelmann og Reventlow og lod dem læse det, men de smilede kun og forkastede Sehestedts Mening aldeeles. Mandag efter kom Kron Prindsen over Hals og Hoved til Kiøbenhavn. Tirsdag Morgen Kl. 4 vækkedes Sehestedt af Fr. Moltke, som meldede ham v. d. Maases Beretning, at Kongen og Kron Prindsen reiste og nu vare alt borte. Kl. 6 gik Sehestedt til Kaas, som stod rolig og barberede sig for at gaa til Referat, uvidende om alt dette. Paa Flugten fra Kiøbenhavn, i Nyborg

kom til Schimmelmann en Estafette fra Bernstorff, at alle Underhandlinger med Engelland vare afbrudte. Didelot sagde da: »Har jeg ikke i Juni, i May alt, advaret Eder? men I vilde ei troe mig.«

Da Lindholm kom til Napoleon, sagde denne: »Jeg har ofte forgivees ladet Eder advare, men I stod i Holsteen mod mig, som kunde have let opslugt Eder desuagtet, naar det havde været min Plan, og I vilde ikke troe mig! Da I havde Flaade, beilede Alle til Eder, nu ere I kun et Nuk.

Et lidet Bidrag til Sogneslægten Morgenstjernes Historie.

Ved **A. W. Rasch.**

Oberst Hartvig Munthe har i sin fortræffelige Bog »Efterretninger om Familien Munthe i ældre og nyere Tid« behandlet de ældste Led af den Sognske Slægt Morgenstjerne, som indgiftet i Slægten Munthe, idet »kgl. Majts. Foged« over Indre Sogn Christofer Gjertsson Morgenstjerne 1656 blev gift med Biskop Ludvig Munthes Datter Birgitte Ludvigsdatter Munthe, der saaledes blev Stammoder for den endnu levende Sognske Slægt Morgenstjerne og den nu florerende Slægt Munthe, der efter sin Moder antog dennes Familienavn. Foged Christofer Gjertsson Morgenstjernes Forældre kjendes ikke, men Sandsynligheden taler for, at han tilhører den i Bergen levende Borgerslægt af dette Navn, der nedstammer fra den ca. 1560 i Bergen optrædende indvandrede Tysker Christofer Morgenstjerne (Morgenstern).

Samtidig med Foged Christofer Gjertsson (Morgenstjerne) optræder ogsaa en anden Christofer Gjertsson, og Munthe antager da disse tvende for Brødre og kalder dem den ældre og yngre Christofer Gjertsson. Dette at to Brødre forer samme Fornavn synes jo noget ejendommeligt, og noget Bevis for at disse tvende Personer med Navnet Christofer ere Brødre, kan han ikke anfore, men de har senere været benævnt som Brødre af Personalhistorikerne. Hr. G. Heiberg henviser i sin »Slægten Heiberg«, 1907, S. 24 til Sogns Tingbog 1673 fol. 4 for at bevise at saa er Tilfældet, uden at han dog anfører, hvad der staar.

Imidlertid er det ikke vanskeligt at fremføre et afgørende Bevis for, at Munthes Antagelse er rigtig. Dette fremgaar med største Tydelighed af Indre Sogns Tingprotokol (Nr. 3) for Aarene 1654—55, hvor der fol. 43 b anfores:

»Anno 1654 den 1. December holtis ting paa Krogen hosverønde Erlig Acht och forstandig mand Christoffer Gjersen, Kong. Mayts. Fouget sammesteds *hans Broder* och fuldmechtig W (-unge—yngre) Christoffer Gersen samt Sorenschriffluer. — —«.

Fogden har altsaa haft sin yngre Broder i sin Tjeneste som Fuldmægtig, og hvor besynderlig det end ser ud, har altsaa 2 Brødre, den ældre og yngre, haft samme Fornavn, Christofer.

Men den samme Tingprotokol viser endnu mere, idet den ogsaa giver os Navn paa en 3die Broder.

I samme Protokol fo. 45 b finder man følgende:

»Anno 1655 den 10. Februarij holtis ting paa Høyem i Mari-fierd schibrede, offuerwerrendis Erlig acht och forstandig Mand Christoff Gersen Kon. Ma. Fouget sammesteds *hans kierre Broder* Thorger Gersen effter Fuldmacht — — —«.

Efter dette har der altsaa i Sogn samtidig levet 3 Brødre Morgenstjerne.

Fogden, den ældre Christofer Gjertssøns Efterkommere kjender man fra ovennævnte Oberst Munthes Slægtebog, da disse ere Cognater af Biskop Munthe, hvis Familienavn de har optaget, men Oberst Munthe har ogsaa paavist Efterkommerne af den yngre Christofer Gjertsson, hvilke vistnok endnu lever i Bonde-stand i Sogn. Den 3die Broder Thorger og hans Famlie har derimod hittil været ukjendt.

Sammenholder man, hvad der ovenfor er anført, samt hvad der i ovennævnte Munthes Slægtebog og »Slægten Heiberg« findes om den Sognske Slægt Morgenstjerne, kan man opstille følgende Tabel:

Gjert Morgenstjerne.

Christofer Gjertsen
den ældre,
f. c. 1619, † 1679,
Foged i Indre Sogn
1648—79.
g. 1) m. — — Heiberg,
1 Søn,
g. 2) m. Birgitte Ludvigs-
datter Munthe,
Stammoder for den yngre
Muntheslægt.

Wilken Christofersen,
nævnes 1669,
blev $\frac{3}{11}$ 1688 Vicelagmand
paa Hedemarken,
† 1689.

Maren Gjertsdatter,
f. c. 1630, † c. 1670,
g. m.
Anders Sørensen Heiberg,
Sørenskriver
i Indre Sogn.

Den yngre Slægt *Munthe*
(Morgenstjerne).

Christofer Gjertsen
den yngre,
f. c. 1635, † c. 1700,
Ejer af Gaarden Hovland
i Aardal,
g. m.
Øllegaard Jansdatter
Teiste,
eller rettere Tornekrans,
f. c. 1632, † c. 1712.
2 Sønner.

Søren Christofersen,
f. c. 1663,
kaldes 1701 Studiosus.

Christofer Morgenstjerne,
f. 1717, † ?
Hyttimester i Lier,
g. m. Karen Ørbech,
Datter af Hans Ørbech
paa Natvigen i Aardal
og Anna, Nagel.

Hans Ørbech Morgenstjerne,
f. i Lier 1757,
† paa Kongsberg 1823.

Torger Gjertsen,
levede 1655.

Jens Christofersen,
f. c. 1668, † paa Hovland
i Aardal 1718,
kaldes 1701 Studiosus,
g. m. Johanne Urdahl,
f. 1687, † 1741, Datter af
Hr. Hans Henriksen,
Sognepræst til Lyster.
2 Sønner, 3 Døtre.

Jens Morgenstjerne,
f. 1718, † 1792,
Gaardbruger paa Hundere
i Lærdal,
g. m. Jøran Lassedsdatter
Skjær.

Bønder i Lærdal.

HANS NUMMESENS EPITAFIUM

I HOLMENS KIRKE

Om Hans Nummesens andet Ægteskab og hans Epitafium i Holmens Kirke.

Ved **Adam Løvenskiöld.**

Ved at betragte Carel van Manders smukke Gruppebillede paa Epitafiet i Holmens Kirke vil det strax staa Beskueren klart, at man ikke udover Hans Nummesen selv kan bestemme Personerne efter de Oplysninger, som Inskriptionen under Billedet giver. Og vil man efterse de trykte Meddelelser, der hidtil foreligger om Hans Nummesen og hans nærmeste Slægt¹⁾, vil man snart opdage, at disse uden Undtagelse er hentet fra denne Inskription. Men da Inskriptionen lider af aabenbare Feil og Mangler, og da Hans Nummesen var Stamfader for en Slægt, der, selv om den var lille, dog har fostret Mænd af Betydning²⁾ og Kvinder, der har indgaaet anseelige Ægteskaber, har jeg troet, det vilde være af Interesse at faa ovennævnte Forhold nærmere belyst.

Under Billedet staar:

Gud til Ære. Guds Huus at zire haver Hans Numsen, kongelige Betjenter ved Skipsholmen, over hans salig Hustru, Inger Margreta S. Doctor Medelfart, Biskop udi Lund Datter, laded opsette denne Tafle, som døde in Martio 1648, hendis Alders 25 Aar i deres Ægteskabs 4de Aar, som Gud velsigned dem med 4 Sønner og en Datter. Faderen Hans Numsen sielf død in Martio 1652 i Alder 39 Aar. Hans første Sønn, Corfidz Numsen, Major ved kongelige Artillerie, døde in Augusti 1701 i Alder 56 Aar, Datteren Eleonora Christina, døde 1705 i Alder 58 Aar, de tvende Sønner Hans og Michael Numsen, Tvillinger, døde den første strax efter Moderen, den anden tre Aar efter Faderen, den anden nu lefvendis Søn, Hr. Mathias Numsen til Solte, Ridder, Geheime-Raad, Deputered i Land-General-Comissariatet, fød 1. Martio 1648, komen i Ægteskab med Maria Worms, Professor Olai Worm Datter 1680, hvori Gud har gived dem 5 Sønner og 2 Døttre i 35 Aar, hvoraf den ældste Søn Peter Numsen er død 1684 i Alder 3die Aar, Frue Maria Worm død in Martio 1715 i Alder 66 Aar, Faderen som nu lefver, laded legge sit og sin salig Frues Billeder paa denne Tafle, sampt og laded den renovere og paaschrive sine kiere Forældre til Almindelse og Ære som nu sit Gravsted, der døde 17[31]. Hviler saa dise alle under

¹⁾ F. Ex. Hofmans Danske Adelsmænd, III, 265, Stamt., Lunds Malede Portræter, IX, 7 fig. etc. ²⁾ Alle voxne Mænd af Slægten var uden Undtagelse blaa eller hvide Riddere.

denne Steen til en glædelig Forsamling og salig Opstandelse paa den yderste Dag. Wi ved vor Frelser lever, han vil os vel. Wi schal see hans Ansigt med Glæde.

Holmens Kirkebog udviser, at »Materialskriffer Hans Nummesøn og Inger Margrete Madtzdatter« havde følgende Born til Daaben i samme Kirke: 1. Corfitz, dbt. $\frac{20}{4}$ 1645, 2. Madtz, dbt. $\frac{22}{3}$ 1646³⁾, 3. Leonora Christina, dbt. $\frac{9}{4}$ 1647 samt Tvillingerne 4. Hans og 5. Michel, begge dbt. $\frac{20}{3}$ 1648.

Naar man sammenligner dette med Billedet, finder man, at den ene af de to staaende Dreng nærmest Faderen forestiller Madtz, den 1688 med Vaabenbrev benaadede Geheimeraad Mathias Numsen, der blev begr. $\frac{1}{5}$ 1731 i Holmens Kirke »I hans Eyen graf I Coret i hans 86 Aar«,⁴⁾ og den anden Dreng ved hans Side er Corfitz, den senere Major, der blev bisat »udi Kirchens graf« $\frac{5}{8}$ 1701 »og nedsat i sin egen begrafelse d. 17. hujus om aftenen«.⁵⁾ Denne sidste havde forøvrigt flere Børn.⁶⁾ Datteren Leonora Christina er let kjendelig, og de paa Gulvet siddende Børn er Tvillingerne Hans og Michel.

Af de to Kvinder er selvfølgelig den nærmest Manden knælende, som holder sin Haand paa Leonora Christinas Hoved, hans Hustru Inger Margrete Madtzdatter. Ifølge Indskriften døde hun i Marts 1648, altsaa lige efter Tvillingernes Fødsel, og den ene af disse, Hans, »strax efter Moderen«. Deres Begravelsesdag har jeg dog ikke kunnet konstatere, da Begravelsesprotokollerne for Holmens Kirke kun er opbevaret fra 1653.

Men hvem er saa den anden Kvinde, der holder Hænderne i Muffen? Tilfældigvis blev jeg opmærksom paa et Bryllupsdigt, der opbevares i Karen Brahes Bibliothek i Odense⁷⁾, og hvis Tittel

³⁾ Mathias Numsen er altsaa f. 1646 i Kjøbenhavn, ikke 1648 i Skaane, som anf. D. A. A. XXIII, 332. ⁴⁾ Kbg. ⁵⁾ smstds. ⁶⁾ Ifl. Dr. L. Bobés haandskrevne Slægttavle, sammenholdt med Kirkebøgerne, havde Major Corfitz Numsen, g. $\frac{1}{12}$ 1676 i Glückstadt m. Lucie Catharine v. Levetzau, følgende Børn a) Inger Margrethe, dbt. $\frac{11}{3}$ 1680 i Rendsborg, † 1729 i Øiestad, g. 1° m. Sognepræst til Hyllested og Venslev Henning Jacobsen Achthon, f. $\frac{11}{5}$ 1680 i Faaborg, † $\frac{29}{6}$ 1710 i Hyllested, 2° m. Sognepræst til Øiestad i Christianssand Stift Mag. Anton Mortensen Kierulf † 1723. b) Eleonore Christine, dbt. $\frac{27}{3}$ 1682 i Rendsborg, † $\frac{8}{7}$ 1771 paa Kraagerup. c) Cathrine Marie, dbt. $\frac{21}{7}$ 1684 i Vor Frelser Kirke, vistnok det Barn, der blev begr. smstdsfra $\frac{26}{9}$ 1689 paa den store Kirkeg. d) Birgitte Cathrine, dbt. $\frac{9}{11}$ 1685 i Vor Frelser Kirke, † $\frac{2}{1}$ 1746 i Christianssand, g 1718 m. Raadstueskriver i Christianssand Niels Berg. e) Hans, dbt. $\frac{20}{9}$ 1687 i Vor Frelser Kirke, vistnok det Barn, der blev begr. $\frac{1}{8}$ 1691 smstdsfra paa den store Kirkeg. f) Anne Marie, dbt. $\frac{7}{1}$ 1690 i Vor Frelser Kirke, begr. $\frac{20}{5}$ 1701 fra St. Mariæ Kirke i Helsingør paa St. Hans Kirkeg. g) Corfitz, hvis Daab ikke er funden. Han skal være død i Ostindien. (Den Corfitz Numsen, der døde ugift $\frac{1}{3}$ 1779 i Christianssand som Bergraad og fh. Præsident, var Søn af ovennævnte Inger Margrethe og Henning Achthon og kaldte sig ved sit mødrene Navn.) ⁷⁾ Afskrift ved Landsarkivar G. L. Wad.

lyder: Nuptiis auspiciatissimis Pietate, prudentia, ac vario rerum usu præstantissimi Viri Dn. Johannis Nummesøn, Sponsi, Nec non Lectissimæ, Ornatissimæ ac Padiçissimæ Virginis Mariæ Wilhelmi Dichmand, Sponsæ. Hafniæ, ad diem 9. Septemb. Anno 1649.

Her kan altsaa fastslaaes, hvad hidtil ikke har været bekendt, at Hans Nummesen var gift anden Gang $\frac{9}{9}$ 1649 med Maren Willumsdatter Dichmand, og at den anden Kvinde paa Epitafiebilledet forestiller hende. At denne hans anden Hustru ikke staar nævnt i Inskriptionen paa Epitafiet, maa selvfølgelig have sin Grund i, at Mathias Numsen kun har ønsket at bevare Mindet om sin Moder, og derfor har udeladt Stedmoderens Navn, da han lod Epitafiet »renovere og paaschrive«, hvilket maa være skeet i Tidsrummet mellem 1726 og 1731.⁸⁾

Maren Willumsdatter tilhorte en Slægt, der stammer fra Malmø, og hvis mest fremtrædende Medlem er den kjendte Biskop i Christiania Stift Bartholomæus Deichman, som selv har efterladt Afkom her i Landet til Nutiden, ligesom ogsaa det samme er Tilfældet med hans Farbroder, Sognepræst til Høie Taastrup, Jacob Willumsen D.⁹⁾, Marens yngste Broder. Hun var født i Malmø 1626 og var Datter af Raadmand og Tolder sammesteds Willum Evertsen Dichmand og Karen Pedersdatter, Borgermesteren Peder Bertelsens Datter. Faderen var vistnok en Mand, der let lod sig lokke af Bægrenes Klang, thi Protokollen for St. Knudsgildet i Malmø ndviser for 1635,¹⁰⁾ at »den ene Stolsbroder Willumb Dichman sad hiemme och drach och icke kom i rette tide, till at opwagte sin bestilling, førend omsider«. Denne Letsindighed kostede ham en Bøde af 1 Td. tydsk Øl til Gildet.

Willum Evertsen døde 1648, hans Hustru Aaret efter, og Børnene, der var umyndige, kom nogen Tid derefter over til deres Slægtninge i Kjøbenhavn.¹¹⁾ Men Maren havde da allerede opholdt sig dersteds i længere Tid, thi den lærde Bonde Peder Dyrskøt omtaler hende som »en højfornem Stadsmø hos hendes Moster Sal. Margrethe, Borgmester Find Niensens«, i hvis Tjeneste han opholdt sig i Kjøbenhavn i Aaret 1647.¹²⁾

Borgermester Find Nielsen Trelund var en meget velstaaende Mand, i hvis store Hus ved Stranden Hustruens Søsterdatter vistnok har faaet en omhyggelig Opdragelse, og hun havde heller ikke nogen let Opgave, da hun i 1649 flyttede ind i Hans Nummesens Hus i Kompagnistræde som Stedmoder for hans 4 smaa Børn.

⁸⁾ Det førstn. Aar blev Mathias Numsen Geheimeraad, det sidstn. er hans Dødsaar. ⁹⁾ Se P. B. Grandjean, Peder Jacobsen Deichmanns Efterkommere. ¹⁰⁾ John Kruse, St. Knudsgillet i Malmø, 31. ¹¹⁾ A. U. Isberg, Malmø stads historia, II a, 196. ¹²⁾ Saml. t. jydsk Hist. og Topogr., III, 282.

Forfatteren af ovennævnte Digt i Anledning af deres Bryllup var Brudens ældste Broder Evert Willumsen Dichmand, den senere Sognepræst til Karlslunde og Karlstrup. Han var kun 14 Aar, da han optraadte som Digter¹³); men Versene, der er baade danske og latinske, er ogsaa derefter.

Digterens Ønske til Brudeparret, at det maatte »Eders Børnebørn ynskelig at see med Glæde,« gik ikke i Opfyldelse, thi Ægteskabet var barnløst. Jeg har ingen Børn kunnet finde i Kirkebogen, og det lille døde Barn paa Maleriet maa være dødfødt, hvilket imidlertid ikke mere lader sig fastslaa.

Der er hos Lind: Christian IV og hans Mænd paa Bremerholm, anført om Hans Nummesen, at Frederik III foranlediget ved de store Underslæb, som fandt Sted paa Holmen i Krigsaarene 1644—45, skal have ytret, at den daværende Materialskriver ingen kgl. Bestalling havde, og at han havde været Corfitz Ulfeldts egen Tjener. Dette forholder sig imidlertid ikke ganske saaledes; thi Hans Nummesen, der havde været Raadstueskriver i Kjøbenhavn, var Renteskriver fra $\frac{1}{3}$ 1642— $\frac{1}{1}$ 1644 og modtog 13. Jan. sidstn. Aar Bestalling som Materialskriver ved Holmen. Bestallingen er ganske vist undertegnet af Corfitz Ulfeldt, men »paa Hans Kongl: May: wegne« og indeholder Bestemmelse om »at hand schal forvalte alt det som hans formand Gotfred Michelsen haaffuer hafft at forrette«, og at Lønnen derfor ansættes til »aarlig Femb hundrede Courant daler« for ham og hans »Vnderhaaffuende folch och Thiennere, huoriblant schal were en delleschriffuer«. Til denne Bestalling er foiet et Tillæg af 2. Jan. 1645, hvori Lønnen forhøies til 600 Rdlr. og yderligere et Tillæg af 12. Dec. 1647, hvori han faar endel Naturalier. Ved Frederik III's Regjeringstiltrædelse blev ovennævnte Bestalling med dens to Tillæg i sin Helhed indført i Rentekammerets Bestallingsprotokol, (I. 151 flg.), og Kongen maa saaledes have godkendt den.

Allerede i Marts 1652 døde Hans Nummesen,¹⁴) og da Enken ved en Betjents Hjælp havde faaet Mandens Material- og Tømmerregnskaber afsluttede og indleverede i Rentekammeret, viste det sig ved Revisionen, at der var store Mangler deri, saa Enken blev kjendt skyldig i en meget stor Sum. Revisionen synes først at være bleven afsluttet 4 Aar efter Mandens Død, og imidlertid var den Betjent, som havde affattet Regnskaberne, og som alene vidste Besked derom, død af Pest. Boet, der stod under Forsegling, kunde ikke blive Enken udleveret, og det var hende umuligt at udrede det Beløb, hun var bleven fundet at staa til Ansvar for. I sin Nød henvendte hun sig i et Bønskrift dat. $\frac{1}{7}$ 1656 til Kongen om at

¹³) Se hans Gravsten i Karlslunde Kirke. ¹⁴) Inskript. paa Epitafiet.

»Eders Kongl: May¹⁴ for gudtz hellige Naffns schyllid, mig, huis paa for¹⁵ min Sal: hosbondis Regenschaber kannnd schyldig Bliffues, aff Kongl: Naade och Milhed ville Efferlade: Och naadigst forwunde mig, sampt hans fattige faderløsse børn, den Ringe fattigdomb och formuffue som staaer Vnder forseigling, med gaarden, som dog Aller Rede til Andre got folck er Panndtsatt, til Voris ophold och frembtarff Vnderdanigst at motte nyde och beholde.«¹⁵)

Hvad der videre er foretaget i Sagen vides ikke; men formodentlig er der kommen en Ordning istand; thi $17/1$ 1657 fik Borgermester og Raad i Kjøbenhavn kgl. Brev at lade Hans Nummesens Bo registrere.¹⁶)

Til disse økonomiske Sorger og Bekymringer kom ogsaa dette, at hun i denne Tid mistede et af sine Stedbørn, nemlig Michel, den anden Tvilling, der blev begravet i Holmens Kirke $17/10$ 1656, 8 Aar 29 Uger og 3 Dage gl.¹⁷)

Den 31aarige, sikkert endnu smukke Enke indgik $3/1$ 1658 nyt Ægteskab,¹⁸) og hendes økonomiske Kaar blev herved sikret. Manden var Helmer Dirichsen Badsker, en Søn af den bekjendte Raadmand Dirich Badsker og Broder til Viborgbispens Dr. Johan B. I Anledning af Brylluppet blev der trykt et latinsk Digt,¹⁹) hvis Forfatter var Jacob Henrik Paulli, den senere Resident i London, der blev adlet med Navnet Rosenschild. Hans Fader, Botanikeren Dr. Simon Paulli havde iovrigt 1657 indgaaet et nyt Ægteskab, med Helmer Dirichsens Søster.

Helmer Dirichsen, der aldrig benyttede Tilnavnet Badsker, var en formuende Handelsmand, baade Brygger og islandsk Kjøbmand, og boede 1645 ifølge Mandtal over Hovedskatten hos sin Moder i Snaregade. Han var i sine unge Dage vistnok noget af en Pigejæger, thi $26/2$ 1649 blev han »bevilget for Leijermaall at udstaa Kirkens disciplin til Froeprædiken.«²⁰) 1651 omtales han som »S. [aligj Dirich Badskers Søn en Ungkarll.«²¹) Han overtog vistnok sin Hustrus Gaard, den samme som hendes forste Mand havde eiet, thi ifl. Grundtaxten for 1661 og 1668 boede han i Kompagnistræde, »nør side«; men han havde dog flere Eiendomme. 1658 underskrev han Borgernes Ansøgning om forskjellige Lettelser, og 1660 fik Rentemesterne kgl. Brev om Udlæg af Jordegods til ham.

Helmer Dirichsen og Maren Willumsdatter gjorde $1/3$ 1667 reciprokt Testamente, der fik kgl. Confirmation $18/3$ s. A. De havde da været gift paa 10de Aar uden Børn, og hvis den overlevende giftede sig igjen, skulde vedkommende betale 500 Sldr. til den afdødes Arvinger.²²)

¹⁵) Danske Kane., Indk. Breve og Indl., 1656—60. ¹⁶) Sj. Tegn. 34. 8. ¹⁷) Kbg. ¹⁸) Lat. Bryllupsd., kgl. Bibl. ¹⁹) Kgl. Bibl. ²⁰) Sj. Reg. 22. 145. ²¹) Vor Frue Kbg. 1 Sond. eft. Hell. 3 Kong. ²²) Sj. Reg. 25. 314.

Helmer Dirichsen var en af de 10 Medlemmer af Familien, der oprettede Fundatsen for Povl Fechtels Boder, idet hans Hustru Marens Farmoder, Maren Jacobsdatter Fechtel, var en Sønnesøns Datter af Stifteren.

Maren Willumsdatter døde allerede 1668 og blev begravet $17/9$ i Holmens Kirke »med proces«, 42 Aar 6 Maaned og 8 Dage gl.²³⁾. Hun havde da lige naaet at se Stedsonnerne Corfitz og Mathias Numsen komme ind i Militærtjenesten,²⁴⁾ medens Steddatteren Leonora Christina, der døde ugift i 1705 og blev begravet i Holmens Kirke $9/9$ »i Coret udi hendes sl. faders graf«, 58 Aar gl.²⁵⁾, endnu var hjemme.

Af Arkivet paa Løvenborg synes at fremgaa, at Helmer Dirichsen ved denne Leilighed har forstyrret Familiebegravelsen i Holmens Kirke, iallefald indleverede Mathias Numsen en længere Klage over, at hans Stedmoders Mand, Helmer Dirichsen, havde ladet bortføre Ligkister fra samme.

Efter 4 Aars Forløb giftede Helmer Dirichsen sig atter, idet han $17/7$ 1672 fik Bevilling til Vielse i Huset med Margrethe Jacobsdatter, Enke efter Postmester og Raadmand i Helsingør David Melvin²⁶⁾, en Skotlænder af Fødsel. Hvem hendes Forældre var, kjendes ikke, men hun havde en Søster, Anne Jacobsdatter, der var gift med Amtsforvalter Frederik Frederiksen, og som senere ægtede Hofpræsten, Dr. Hans Leth.

Margrethe Jacobsdatter havde for været to Gange gift, 1ste Gang med den i Malmø fødte Raadmand i Helsingør Rasmus Reguelsen og 2den Gang ifl. Bevill. af $22/8$ 1665²⁷⁾ med ovennævnte David Melvin, hvis Lig blev bevilget $12/1$ 1671 at flyttes fra Kjøbenhavn til Helsingør.²⁸⁾ Leilighedspoeten Anders Bording har skrevet et trykt Digt til Margrethe og Melvins Bryllup.²⁹⁾ Af 1ste Ægteskab var der to Børn, Reguel Rasmussen, dbt. $30/10$ 1659, og Agnete Rasmusdatter, dbt. $25/11$ 1660, hvilken sidstes Efterslægt er behandlet for i dette Tidsskrift.³⁰⁾ Af 2det Ægteskab var der ogsaa Børn, mindst to Sonner, hvoraf den ene var den senere Amtmand over Sorø Amt, Cancelliraad Rasmus Melvin, dbt. $17/3$ 1668, og hvis Lig $12/5$ 1732 blev indsat i hans Faders Begravelse i St. Olai Kirke i Helsingør³¹⁾. Ved disse Personer skal vi dog ikke opholde os yderligere, da de er omtalt andetsteds.³²⁾

I Anledning af Margrethe Jacobsdatter og Helmer Dirichsens Bryllup havde hendes Svoger Fr. Frederiksen og Son Reguel Rasmussen forfattet nogle latinske og danske Vers, der blev trykt.³³⁾

²³⁾ Kbg. ²⁴⁾ Om Corfitz se Hirsch, om Mathias smstds. samt D. A. A. XXIII, 332. ²⁵⁾ Kbg. ²⁶⁾ Sj. Reg. 28. 671. ²⁷⁾ Sj. Tegm. 37. 339 ²⁸⁾ Sj. Reg. 28. 435. ²⁹⁾ Kgl. Bibl. ³⁰⁾ VI R. II B. 2 Hg. ³¹⁾ Kbg. ³²⁾ Høstrup Schultz, Helsingørs Embeds- og Bestillingsmænd. ³³⁾ Kgl. Bibl.

Den sidste, 13 Aar gl. Digter, priser Bornenes Glæde over at faa en, der kan staa dem i Faders Sted.

Hvorvidt Helmer Dirichsen blev boende i sin Gaard i Kompagnistræde er ubekjendt, efter hans Død finder vi Enken 1687 bosat paa Gæmmeltorv i sin Bryggergaard. Helmer Dirichsen og Hustru havde Vanskeligheder med de Midler, David Melvin havde efterladt sine Børn og maatte i den Anledning føre langvarige Processer. ^{21/12} 1672 faar han Bevilling paa David Melvins Børns Vegne at »gjøre Udlæg i afg. [Krigskommissær] Sofren Lauritzens middel og formufue for hvis hand efter Rigtig forhuerfuede Domme udj Sterhoe kand hafue at fordre«,³⁴⁾ og ^{26/10} 1680 faar hans Enke »opreissning ang: Een Revers Sl: Otto Paavisch til Sofren Lauritzen paa Slet Papir har udgifvet, oc til David Melvings Børn transporteret at maa gyldig være.«³⁵⁾ Hun havde 1689 ogsaa en Sag med Marie [Heinemark, Assessor] Claus Lymys ang. Arven efter David Melvin.³⁶⁾

^{14/4} 1676 oprettede Helmer Dirichsen og Margrethe Jacobsdatter et gjensidigt Testamente, der blev kgl. confirmeret ^{17/5} s. A. Ægteskabet var barnløst, og hun skulde være hans eneste Arving mod at betale Mandens Arvinger ved hans Dod »En efftertanches Discretion paa it Tusinde Slettedr«. Hvis hun døde først, skulde Manden, der havde »udi alle maader bevist sig at være mine børn en hiertens goed fader, som ieg oc er forsichret, at han herefter fremdelis til sin dodedag forblifver«, hensidde i uskiftet Bo.³⁷⁾

Helmer Dirichsen, der var bleven Overformynder i Kjøbenhavn, døde i 1680 og blev begravet i Holmens Kirke ^{23/7}.³⁸⁾ Stedsonnen Reguel Rasmussen forsøgte sig atter som Poet og skrev »et sidste Ære-Minde offver Sin høyt-elskede, nu salige Fader«. ³⁹⁾ Han fortæller heri, at de efterladte Børn var han og hans Søster samt to Halvbrødre. Hvem det Barn var, som Helmer Dirichsen ^{5/7} 1680 fik Bevill. til at begrave om Aftenen,⁴⁰⁾ og som blev »stille nedsat« i Holmens Kirke ^{9/7} s. A.,⁴¹⁾ vides ikke. Formodentlig et af David Melvins Børn.

Sluttelig kan meddeles, at Margrethe Jacobsdatter blev begravet i St. Olai Kirke i Helsingør ^{8/3} 1689 »om Aftenen Klochen 7 i Norre Gang strax ved prædichestolen.«⁴²⁾ Skifte er ikke fundet.

³⁴⁾ Sj. Tegn. 40. 325. ³⁵⁾ Sj. Reg. 31. 614. ³⁶⁾ Sj. Tegn. 47. 128 & 288.
³⁷⁾ Sj. Reg. 30. 191. ³⁸⁾ Kbg. ³⁹⁾ Kgl. Bibl. ⁴⁰⁾ Sj. Reg. 31. 508.
⁴¹⁾ Kbg. ⁴²⁾ Kbg.

Et Spørgsmaal angaaende Familien Marstrand.

I den som manuskript trykte Troels Marstrand: »Slægten Marstrand«, København 1885, anføres, vistnok ifølge meddelelser fra afdøde Fr. Bing-Buch i Trondhjem, slægtens ældste led saaledes:

Jørgen Nielsen Marstrand,

Provst i Grytten i Romsdalen, f. 1594, † 1656.

Søn:

Frederik Jørgensen Marstrand,

Præst til Tingvold, f. 1638, † 1701.

Søn:

Niels Marstrand,

Hytte- og proviantskriver ved Roraas,

gift 1. med Martha*) Hansdatter, † 1717.

2. med Anna Evensdatter, † 1760.

Men det kan næppe være rigtigt. I Erlandsens skrift om Trondhjem og Tromsø stifters gejstlighed anføres (I. s. 446) følgende børn af sognepræst i Tingvold Frederik Marstrand og hustru Helvig Johansdatter Mecklenborg: »Deres ældste datter Anna, f. 1672, blev gift med Hans Breier, sognepræst til Ytteroen. Deres ovrigte børn: Margrethe, f. 1674, døde 1676; Jørgen, f. 1677; Johan, f. 1678 og Helvig Margrethe«.

Her er altsaa ingen Niels, og der er ingen grund til at tro Erlandsen ikke skulde have anført samtlige børn, saa meget mere som opkaldelserne i Niels Marstrands slægt tyder paa, at han var søn af en Jakob og Sofie, medens navnene Frederik og Helvig slet ikke forekommer.

Niels Marstrands efterslægt kendes ret godt, hovedkilden er det hæfte med optegnelser om familien Schnitler, hvis udgivelse paabegyndtes her i Pers. Tidsskr. (2 R. II. 169—180) af arkivar E. A. Thomle, men aldrig afsluttedes. Desuden er alle de kirkebøger og skifteprotokoller, hvorom der kan være tale, blevet efterset, de sidste desværre med det resultat, at der først efter 1800 forekommer skifter efter medlemmer af familien. Da disse saa godt som alle hørte til ved bjergværkerne, saa sandsynliggøres herved, hvad ogsaa er bleven mig opgivet fra anden side, at de ved bjergværkerne ansatte ligesom militæret og gejstligheden, dengang havde egen jurisdiktion, men de derhen hørende protokoller kan desværre ikke findes.

*) Saaledes side X, side I har fejlagtig Karen.

Hvad der vides om Niels Marstrand er følgende: Han er rimeligvis født i aarene omkring 1680, var hytte- og proviant-skriver i Inset og døde ifølge Schnitlerhæftet der 1741. Ing. Delgobe har uden kilde anført dødsdagen $28/5$; dette synes dog ikke at stemme med kirkebogen, men noget bestemt kan ikke siges, thi over halvdelen af det blad i kirkebogen de begravede fra 1741 er anført paa mangler.

Han blev gift 1) $28/10$ 1709 i Meldal ifølge kgl. tilladelse med Martha Hansdatter, som døde i Inset 1717. Hun maa være den »Martha Hansdatter grubeskrivers datter«, som forekommer 1697 $6/8$ blandt fadderne til et af Melkior Avgustinussens børn (se Pers. Tidsskr. 3 R. III. 250 ff.), altsaa datter af den Hans Henriksen og hustru Mette, som nævnes sammesteds 1679, 1688 og 1691. Med hende 1 datter, hvis fødsel aabenbart kostede moderen livet.

Og 2) $16/3$ 1723 i Tønset med Anna Evensdatter Meldal; han kaldes ved trolovelsen $11/2$ 1723 »hytteskriver ved Kvekne kobberverk«. Hun var ifølge Ing. Delgobe uden kildeangivelse født $12/12$ 1692. i Kvekne, og døde ifølge Schnitlerhæftet $18/5$ 1760 i Inset. For det aar mangler kirkebogen helt, baade for Kvekne og Inset. Mærkeligt er det imidlertid, at der i den ældste kirkebogs (1738—1755) yderst fyldigt forte altergangslister ingen spor findes hverken af hende eller den øvrige familie, men derfor er det ikke udelukket, at de har levet i sognet, og dødsdagens rigtighed er der ingen grund til at betvivle. Hun var datter af Even Stensen Meldal, født $1/7$ 1653 i Meldal, død som sognepræst i Tønset 1735, gift $14/3$ 1687 med Geske Mikkelsdatter Schjellerup, født midt i 1660'erne i Beitstad præstegaard. 5 børn.

Af 1ste Ægteskab var der kun 1 barn, datteren Mette Sofie, født $14/4$ 1717 i Inset. Da hun har navnet Mette efter mormor, saa er Sofie temmelig sikkert farmoderens fornavn.

Af 2det ægteskab Even Nikolaj Marstrand, født $7/12$ 1723, opkaldt efter morfar og sandsynligvis far, ikke farfar — herfor taler dels den latiniserede form Nikolaj for Niels, dels at hans sønner faar navnene Peter Schnitler efter morfar, Niels død lille efter farfar og Nikolaj Jakob, hvilket sidste navn i forbindelse med den omstændighed, at Niels Marstrands næste søn hedder Jakob nærmest tyder paa, at Niels far har haft fornavnet Jakob.

Videre Martha, født $24/2$ 1725, opkaldt efter faderens første hustru; Jakob Marstrand, født $4/7$ 1727, som sagt rimeligvis opkaldt efter farfar; Mikkal Kristian, tvilling med Jakob, død lille; og Mikkal Kristian Marstrand, født $11/6$ 1729, som alle de foregaaende i Inset. Begge havde de navnet Mikkal efter mormors far.

Intet synes altsaa at tyde paa, at Niels var søn af præsten i

Tingvold, men en forbindelse mellem deres slægter er dog ikke derfor udelukket, tværtimod meget sandsynlig.

Af Tingvoldpræstens far, sognepræst i Gryten Jørgen Nielsen Marstrand, anfører Erlandsen kun 2 børn, sønnen Frederik, født $\frac{4}{10}$ 1638, og en datter gift med Sivert Engelbrechtsen [Munch], sognepræst i Lesje.

Denne datter hed ifølge de i Norsk pers. Tidsskr. I. 65 ff. meddelte oplysninger om familien Munch Anna, og hun maa, da hendes ældste kendte datter er født ca. 1640, være bleven gift senest ca. 1639 og født senest ca. 1620.

Skønt hendes far først blev sognepræst i Gryten 1625, saa passer det dog godt med, hvad vi ellers ved om ham. Iblandt stævningerne til herredagen i Bergen 1622 findes nemlig følgende:*)

»Hr. Jørgen Nielsen Marstrand, kapellan udi Vedo præstegjeld, citat mester Anders Christensen Arrebo, formedelst han udi hans sidste visitation, der han paa sit embeds vegne Vedo kirke besøgte efter embeds forretning, og han siden over borde udi mange godtfolks nærværelse og paahørelse en pige ved navn Anne Jensdatter (som han ellers paa ærens vegne lovligen var begjærende) vanrygtede og groveligen paasagde at være bortdragen med to trinde sider ved en af Peder Jakobsens tjenere, det han mener hende ikke lovligen skal overbevises, mener hannem ved saadanne hans skjælden sig højlig at have formastet. Des lejlighed o. s. v. At møde o. s. v. Actum Trondhjems-gaard den 9 Maji Ao 1622.«

Den paagældende visitatsrejse fandt sted 1618 eller 1619, kort efter har Jørgen Marstrand sandsynligvis ægtet Anna Jensdatter, og hans datter Anna kan altsaa godt være født ca. 1620. Skulde end moderen være død ved fødslen, og Frederik være søn af et andet ægteskab, (selv om hans børns navne tyder paa, at hans mor hed Anna), saa vilde det dog være meget usandsynligt, om Jørgen Marstrand ingen børn havde faaet i de mange aar mellem 1620 og 1638, og disse behøver paa ingen maade alle at være døde smaa.

Blandt dem kan der have været en søn søn, Niels Jørgensen Marstrand, født midt i 1620'erne (opkaldt efter farfar), som for tidens skyld nok kan være enten far eller farfar til hytteskriver Niels Marstrand, men dog snarest har været hans morfar, saaledes at han har haft en datter Sofie(?) Nielsdatter Marstrand, født sidst i 1650'erne, gift med en Jakob, og hun en søn opkaldt efter morfar, Niels Marstrand [Jakobsen], født ca. 1680, den senere hytteskriver.

*) Trykt i Rørdam: A. C. Arrebo I 281.

Alle oplysninger, der kan bevise ovenstaaende eller paa anden maade skaffe klarhed over den senere danske slægts afstamning, saavel som oplysninger om forbindelsen mellem denne og andre slægter og personer af navnet Marstrand, specielt den fynske præsteslægt, hvis stamfader, sognepræst i Snøde Jens Jørgensen Marstrand, immatrikuleredes $2\frac{1}{7}$ 1679 fra Ringsted skole, modtages med glæde af

Wilhelm Marstrand,
ingenior.
Amaliegade 23, København K.

Wilhelmine Brandt.

Den over hele Norges Land kjendte Genealog og Filantrop Frøken Wilhelmine Brandt afgik ved Døden i Christiania 22. Januar d. A. vel 87 Aar gl. Hun var født i Trondhjem 25. Novbr. 1827 af Forældre, daværende Kjøbmand, senere Literat og Grundlægger af »Skilling-Magazinet«, P. A. Brandt og Hustru, født Lossius. Frøken Brandt var en begavet, fint dannet Dame med betydelige Sprogkundskaber; hun talte saaledes ganske flydende Tysk, Fransk og Engelsk og havde Kjendskab til Hollandsk, Spansk og Italiensk. I sine yngre Dage interesserede hun sig stærkt for forskjellige kristelige og humanitære Gjøremaal — Somandsmissionen, Søndagsskolen, Ungdomssagen, Afholdsarbeidet, Sædelighedssagen o. s. v., men hendes egentlige Livsopgave skulde dog falde paa et andet Omraade.

Ved et Tilfælde kom hun ind paa Genealogien, der fra nu af mere og mere optog hendes Tid. En Broder døde, Enken sad igjen med mange uforsorgede Born, og Frøken Brandt, som dengang selv laa paa et langt Sygeleje, erindrede nu, at hendes Morfader, Kapt. Lossius, skulde have sagt, at deres Slægt »var berettiget til Thomas Angell's Legat«. Saasnart hun blev frisk, begyndte hun nu at granske efter dette Slægtskabsforhold, og hendes Arbeide kronedes forsaavidt med Held, at hendes Svigerinde virkelig erholdt en Legatportion. Da dette rygtedes, blev hun efterhaanden

en Hjælper for flere og flere ved Legatansøgninger. Hun boede dengang gennem en længere Aarrække i Bergen, og denne hendes Virksomhed førte hende ind i Studiet af en Mængde Bergenske Ætter. Resultatet har hun bl. a. nedlagt i en Række Stamtavler, først over sin egen Slægt Lossius og Brandt, dernæst over Bergens-Familierne Ellerhusen og Görbitz, samt Sundt, Legatfamilien Meyer, Hellemudt og Jordan, Tabeller over Bruenech og Stabell m. fl., Legatfamilien Ameln og von Tangen o. s. v.

Efter at være flyttet til Christiania (1887) udgav hun her i sit 77de Aar, foruden nogle Tabeller over Biskop Munthes Efterkommere, sit store Hovedverk: Slægten Benkestok, »et Lexikon over Nordlandsætter i de sidste 300 Aar«.

Hendes Maal var stadig at paavise Berettigelsen til Legater, derfor omfattede ogsaa hver enkelt af hendes Stamtavler en *F l e r h e d a f S l æ g t e r*, og hun har tilfulde bevist, at Genealogien ogsaa har sin praktiske Nytte, idet mange Enker og ældre ugifte Damer samt forældreløse Born har hende at takke for en ikke ubetydelig Bedring i sine Kaar. Men hun glemte heller ikke Ungdommen, thi flere unge Piger har hun skaffet Brudeudstyr til større og mindre Beløb, fra 150 Kr. lige til 1200, ja 3000 Kr. Hendes Virksomhed blev ogsaa offentlig paaskjønnet, idet Stortinget 1893 bevilgede hende en aarlig Understøttelse.

For 3 Aar siden rammes hun af den Ulykke at falde paa Gaden og brække sin Hofte, hvorfor hun fra den Tid af maatte holde Sengen, men hun bevarede dog sin Aandskraft lige til det sidste.

Frøken Brandt var et sjelden godt Menneske, venlig, varm-hjertet og hjælpsom, i hoieste Grad en Personlighed, om hvem man kan sige, hun viede sit Liv til Hjælp for andre, eller som hun selv udtrykte det, naar hun gik omkring med sin Pose for at indsamle og nedtegne Oplysninger: hun »gik Vorherres Ærinde«. Mange ere de rundt om i Landet, som i Taknemlighed vil mindes »Tante Mina«, og man kan med fuld Ret gjentage følgende Ord af et Digt, hvormed hun engang hyldedes:

»At bringe andre Glæde, Lykke
det var dit Livsmaal,
var dit Smykke.«

A. W. Rasch.

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Til det, saavidt vides ikke hidtil reproducerede, paa Jægerspris hængende Billede af Grevinde Danner, som nærværende Hæfte bringer, og som anses for at være langt det smukkeste Billede der eksisterer, har Postekspedient H. Hjorth Nielsen meddelt følgende Kirkebogsuddrag, som sikkert vil interessere vore Læsere:

1. Daabsprotokol for Fødselsstiftelsen i Kjøbenhavn 11. Sept. 1813—30. Oktober 1824. Fol. 82. Aar 1815:

Barnets Nr.: 337. Moderens Nr.: 331. født 21de April, døbt 22de. Kristine Louise.¹⁾

2. Frederiksborg Sogns Ministerialbog. Hillerød Kjøbstad og Frederiksborg Slotssogn. 1844—51. Fol. 443. Copulerede: Aar 1850. Brudgommens Navn o. s. v.: Hans Majestæt Kong Frederik den Syvende til venstre Haand. — Brudens Navn: Fru Lovise Christine Grevinde af Danner. Vielsesdagen: 7. Aug. I Kirken. Det øvrige Fornødne om Vielsen er ifølge Biskoppens Skr. 13. Aug. 1850 indført i Christiansborg Slots-Kirkes Ministerialbog.

3. Christiansborg Slotskirkes Ministerialbog. 1850. Fol. 61 Nr. 18: Brudgommens Navn o. s. v.: Hs. Maj. Kong Frederik den Syvende til Danmark. Brudens Navn o. s. v.: Fru Lovise Christine Grevinde Danner. Forlovere: Paa Brudens Vegne: Kammerherre, Oberst Bülow, Professor, Livlæge Lund. Vielsens Dato: August 7de. Anm.: Vielsen foretoges i Frederiksborg Slotskirke af Hr. Biskop Dr. Mynster, Kgl. Confessionarius. Vielsen var til venstre Haand.

4. Draaby Sogns Ministerialbog. Døde 1873—92. Fol. 50. Døde Qvindeskjøn: 1874 Nr. 8. Dødsdagen: 8. Marts.²⁾ Begravelsesdagen: 2. April. Lehnsgrevinde Louise Christine Danner — født Rasmussen — til Jægerspris. Enke efter Hs.: Maj.: Kong Frederik 7. Alder: 59. Døde i Genua.³⁾ begravet i Jægerspris Have.

Som vore Læsere vil erindre, omtaltes her i Tidsskriftet (Aarg. 1912, S. 195) i sin Tid kort den i 1912 i Weimar for første Gang udkomne »Semigotha«, en genealogisk Kalender svarende i Udstyrelse til de bekendte Gothakalendere, men kun indeholdende Genealogier af tyske Adelsfamilier af jødisk Oprindelse. Det blev straks og vistnok uimodsagt, gjort gældende, at det var den tyske Antisemitisme, der havde givet Stødet til, at Værket udkom, i den Hensigt at benytte det i Kampen mod Jødernes Indtrængen og Trængen sig

¹⁾ Det kan maaske synes tvivlsomt, om vi her staar overfor Louise-Kristine Rasmussens Daab, men da Fødselsdagen passer nøiagtigt med den almindeligt anførte (se Biogr. Lex.), og da Daaben ellers ikke har været at finde i de københavnske Kirkebøger, tør man sikkert, i alt Fald indtil andet oplyses, gaa ud fra, at den citerede Kirkebogsindsættelse, tiltrods for, at Navnene er anførte i omvendt Orden, betegner Begyndelsen til Grevinde Danners bevængede Liv. Fødselsstiftelsens andre Bøger, der maaske kunde bringe sikre Beviser, er ikke tilgængelige for Offentligheden, saa den i Daabsprotokollen gjorde Henvisning til det almindelige Jevnførelsesregister S. 34 Nr. 348 gavner intet.

²⁾ Biogr. Lex. har 6 Marts.

³⁾ Dødsstedet var Nizza.

frem i alle Samfundslag i Tyskland. Dens Fremkomst vakte derfor en Storm af Forbitrelse i visse Kredse og forøvrigt ogsaa stærk saglig Kritik, en Kritik, der i alt Fald havde en vis Berettigelse, da Værkets Redaktion øjensynlig havde begaaet Fejlgreb og uberettiget eller paa et ubevisligt Grundlag havde indrulleret adskillige kristne Familier iblandt de adelige Joders Tal.

Imidlertid har Værket, der er alt andet end uinteressant, aabenbart nu staaet sin Prøve og er bleven forbedret i sine senere Udgaver; dette fremgaar ikke mindst af, at der i Fjor i München er udkommen et Slags Tillæg i et nyt Værk »Semi-Alliancen 1914, Aristokratisch-Jüdische Heiraten mit Enkel-Listen«, der bringer en Fortegnelse over alle tyske Adelige, der har ægtet fuldblods eller halvblods Jodinder.

Hvor uberettiget er ikke Ikke-Generologers Paastand om, at Kirkebogsstudiet er aandsfortærende og uinteressant, naar man forstaaer at læse Kirkebogen paa rette Maade!

Hvilket forøjeligt Billede af det pikante Hofliv — Efterligningen af Forbilledet »roi soleil« ved et lille tysk Hof — oprulles f. Eks. ikke for Forskerens Tanke igennem nedenstaaende Kirkebogsindførsel om en hemmelig Vielse, idet Fyrsten — sikkert for klingende Mønt eller anden Gunst — bortgifter til sin Kammertjener en af sine Liaisoner, den lille Susi, som han har set voxet op i Slottets Kælderetage, og hvis unge Kærlighed han har taget som god Prise:

»1766. Hierher wird nachgetragen die privat Copulation Herrn Carl Ludwig Cammerdiener bei der höchsten person Serenissimi nostri Hochfürstl. Durchl. mit Susanna Juliana Henriette des Herzogl. Garberobemeisters Jungfer Tochter laut gdst. Befehls und höchstehändigster dispensation von allen sonstigen formalibus vom 23 Januarii. Wobey zugleich die Geheimhaltung bis zu höchstbeliebiger Zeit gdst. anbefohlen worden.«

I et af de sidste Numre af et større tysk personalhistorisk Tidsskrift omtales et i 1914 i Strassborg udkommen Værk af August Oberdörffer: »Nouvel aperçu historique sur l'état de la musique en Alsace en général et à Strasbourg en particulier 1840—1913. Efter at Værkets personalhistoriske Værd kort er omtalt, udtaler Redaktionen følgende:

»Im Anschluss an die anerkennende Besprechung des Buches von Oberdörffer sollen wir nicht verfehlen unsere Empörung Ausdruck zu geben, dass ein Teil der wissenschaftlichen Gesellschaften in den Reichslanden noch immer für ihre Veröffentlichungen sich vorwiegend der französischen Sprache bedient. Aber wir dürfen ja hoffen, dass auch mit diesem Unfug durch den Krieg des Jahres 1914 endgültig aufgeräumt wird!«

»Herold« i Berlin har i Fjor rettet et Andragende til det Evangeliske Overkirkeaad i Charlottenborg om Ophævelse af den Bestemmelse, at Præsterne have Ret til at forlange 10 Mark pr. Dag af de Genealoger, der selv ønske at gennemse Kirkebøgerne særlig under Henviſning til, at dette Honorar vanskeliggør disses Benyttelse og at det maa ligge i den tyske Stats Interesse at styrke den Familiefølelse, der giver sig Udslag i slige Forskninger.

Paa dette Andragende er der nu kommet et Afslag fra Overkirkeaaedet, der begrundes med, at det er nødvendigt at føre Tilsyn, naar Kirkebøgerne benyttes af Fremmede, og at man ikke uden Vederlag kan paalægge Præsten dette; men der gøres samtidig opmærksom paa, at det paagældende Beløb ikke er et Gebyr, som skal l ydes, saaledes at det ikke skulde kunne reduceres, naar Billighed taler derfor.

Det er i Dagspressen blevet omtalt, at Efterkommere af Urmageren Karl Wilhelm Nauendorff, der paastod at være Kong Ludvig XVI's Søn og Dauphin af Frankrig, ifølge en fornylig fældet fransk Dom skulde have erholdt Ret til at benytte og bære Hertugtitelen de Bourbon og den dertil knyttede Rang. Dette er imidlertid ikke korrekt; thi den paagældende Dom har kun af rent formelle Grunde paa Grundlag af en hollandsk Dødsattest tilladt Nauendorffs Efterkommere uhindret at føre Familienavnet »de Bourbon«, og der ligger altsaa i denne Dom aldeles ingen Anerkendelse fra de franske Domstoles Side af de Nauendorffske Krav.

Det er en ogsaa herhjemme ret almindelig, men ganske fejlagtig Anskuelse, at Partiklen »von« foran et Navn i de germanske Lande altid betyder at vedkommende er adelig. Der findes Hundreder af borgerlige Familier, der fra gammel Tid bærer et Navn med »von«, f. Eks. von Asperen, von Elten, og noget ganske lignende gælder forøvrigt om Prædikaterne »de«. Fornylig har det prøjsiske »Heroldsamt« forøgt at forbyde en borgerlig Familie at bruge »von« foran sit Navn, men tabte Sagen ved »Oberverwaltungsgericht«, saaledes at Vedkommende beholdt Ret til sit »von«.

I de officielle Haandbøger i Projsen har man i de senere Aar for at skelne de adelige Slægter fra de ikke adelige, hjulpet sig ved i slige Tilfælde at skrive Ordet »von« helt ud ved de borgerlige Familiers Navne, men kun »v.« ved de adeliges, og som Grund til denne Forskel gøres gældende, at i de borgerlige Familier er Ordet »von« en Del af Navnet, i de adelige kun et Prædikat.

I en tidligere Notits (6—V—S. 215) er omtalt den kuriøse Maade paa hvilket Navnet Steeneck forvandlede til Illies, — en ligesaa mærkværdig Navnedannelse finder vi for Navnet Pflaumbaum's Vedkommende; i Tidens Løb har Navnet gennem den plattyske Udtale forvandlet sig til Flumbloom, dette er derefter i Latiniseringstiden bleven til Plumboom og nu er det endt med, at denne i Tyskland bosatte Familie har germaniseret sit latinske Navn saaledes, at Familienavnet er bleven Blei!

Spørgsmaal.

Kan nogen oplyse med hvilken juridisk eller historisk Ret, Bagere i Danmark forsyne deres Kringleskilt med Kongekrone. — Oplysning udbedes gennem Redaktionen.

Gaver.

Kjærulfske Studier. Af C. Klitgaard. Aalborg 1914. Hæfte 1—2. (Gave fra Forfatteren).

Slægten Mowinckel, av Anthon Mohr Wiesened. Bergen 1914. (Gave fra Forfatteren).

Tilføjelse til: Den norske Gren af Slægten Scharffenberg.

(Persh. Tidsskr., 35te Aarg., 2det Hæfte, S. 179).

Premierl. Hieronymus August Scharffenberg, S. 179 d. 1, er efter modtagne senere Oplysninger ikke Søn af Oberst Herman Nicolai Scharffenberg, men en Brodersøn af denne, der nu maa antages at være indvandret fra Mecklenborg og en Ætling af den gamle Adelsæt.

Efter Familiens Optegnelser er Herman Nikolai Scharffenberg S. 183, b 4, født paa Klæbo Præstegaard $16/4$ 1793 og † paa Vardø $4/5$ 1829.

Johan M. B. D. F. Scharffenberg † paa Vardø $8/6$ 1826 14 Mdr. gl.

Berigtigelse.

Det i Indholdsfortegnelsen til 35te Aarg. anførte Bilag: Portræt af *Hertuginde Louise af Augustenborg* er medfulgt 34te Aargang.

A. W. Rasch:

Dødsfald i Norge

1914.

Tillæg til Personalhistorisk Tidsskrift.

København.

Trykt hos J. H. Schultz A/S.

1915.

Dødsfald i Norge

1914.

Samlede af A. W. Rasch.

(Det efter H: anførte Navn angiver den efterlevende Hustrus Pigenavn.)

- Aagaard, Hans, Skibsreder, 82 A., 16. 10., Tonsberg, H: Thomasine, f. Bryn.
- , Lauritz Nicolay, 69 A., 26. 2., Horten, H: Mina, f. Bodin.
- Aakrann, Morten, nær 80 A., 17. 7., Elverum.
- Aall, Alfhild Serène d'Acqueria, 13. 2., Chr.ania.
- , Anna Cathrine, 77 A., 23. 5., Slemdal.
- , Sofie, f. Grubbe, 77 A., 27. 4., T.hjem.
- Aalvik, N. P., Sognepræst, 62 A., 8. 1., Bergen, H: Marie, f. Due.
- Aamodt, F. C., Dampskibsf., 22. 5., Amsterdam.
- , Thora, 67 A., 29. 7., Chr.ania.
- Aamot, Petra H., f. Barclay, nær 86 A., 13. 10., Brevig.
- Aanesen, Hs. G. A., ORsagf., 16. 6., Skien.
- Aarestrup, Brita, f. Lefdal, 47 A., 26. 4., Nordfjordejd.
- Aarnes, A., ORsagf., 29. 8., Bergen.
- , Mina, f. Salvesen, 8. 5., Chr.ania.
- Aas, Ernest, Kbmnd., 69 A., 24. 3., T.hjem.
- , Martha, f. Sellæg, Apothekerenke, 29. 5., Bodo.
- Abel, Hans S., Ingenior, 21. 3., Chr.ania.
- Aga, J. L., Kapt., 2. 12., Hopshavn.
- Aldstedt, Rudolf Leonard, 26 $\frac{1}{2}$ A., 6. 4., T.hjem.
- Almqvist, Olaf, Forfatter, 34 $\frac{1}{2}$ A., 29. 5., Chr.ania, H: Olga, f. Hagen.
- Alstad, Ingvald Otto, Arkitekt, 47 A., 23. 4., T.hjem.
- Alver, Theodora, f. Schnell, 67 $\frac{1}{2}$ A., 19. 5., Altona.
- Ambjørnsen, C. L., 87 A., 10. 11., Chr.ania, H: Hulda, f. Fougner.
- Andersen, Jens S., 10. 8., Stavanger, H: Sommova, f. Berner.
- , Marie Horst, Forstmester Martinus A.s Enke, 16. 3., Chr.ania.
- Anderssen, Ada, f. Falkenstrøm, 69 $\frac{1}{2}$ A., 30. 12., Røros.
- Angell, Alexander Hammon Friedlieb, Dr. phil., 29. 10., Bergen.
- , Ingebrigt, 29. 11., Sørreisen.
- , Thomas von Westen, fhv. Skibskapt., 12. 12., Bergen.
- Ankarstrand, August, 7. 12., Leipzig, H: Ida, f. Larsen, i Bergen.
- Anker, Christian, fhv. Kaldskapel., 24. 1., Fjeldsted pr. Arendal, H: Nancy, f. Lund.
- Antonisen, Joachime, 2. 5., Bergen.
- Arbo-Larsen, Melchior, 61 A., 7. 10., Chr.ania.
- Arentz, Bjarne, Sanitetskapt., 23. 1., Lillehammer, H: Aagot, f. Nyquist.
- , Dorthea, 90 $\frac{1}{2}$ A., 2. 11., Stavanger.
- , Fanny, f. Arentz, nær 80 A., 8. 10., T.hjem.
- , N. P., fhv. Overlærer, 80 $\frac{1}{2}$ A., 23. 3., T.hjem, H: Fanny, f. Arentz.
- Arnesen, Ardis, 15. 6., Chr.ania.
- , Harald, fhv. Sognepræst, 28. 2., Chr.ania., H: Margrethe, f. Wildhagen.
- , Johan Fredrik, 74 A., 16. 3., Chr.ania.
- , Kirsten, 50 A., 14. 12., Moss.
- , Mauritz Cock, Major, 15. 12.,

- Vardøhus, H: Augusta, f. Hamilton.
- Arnestad, Lars Hansten, Direktør, 44 A., 6. 4., Chr.ania.
- Arnet, Børre, Dampskibsf., 63 A., 13. 11., T.hjem, H: Hanna, f. Kjeldseth.
- Arntzen, Antonie, f. von Fromberg, 57 A., 10. 6., Kønigsberg.
- , Dora, f. Seeberg, 83 A., Tønsberg.
- , Edgar, Leutnant im Grenadier-Regiment König Friedrich Wilhelm I., Ritter des Eisernen Kreuzes, 26 A., 30. 11., Slagmarken.
- Arveskaug, Christofor, 29. 4., Chr.ania.
- Aschengren, Julie Sophie, f. Dietrichson, 28. 3., Stord, bgr. Stavanger.
- Astrup, Harald, Stadshauptmand, 83 A., 7. 5., Chr.ania, H: Emilie, f. Smith.
- Aubert, Frans, 24. 3., New York.
- Aune, Marie, f. Struck, 9. 9., T.hjem.
- Backa, A. H., Skibsreder, 72 A., 9. 1., Porsgrund.
- , Anna, f. Stender, 28 A., 7. 6., Porsgrund.
- Backe, Hans, 73½ A., 25. 4., Ekeberg pr. Holmestrand.
- Backer, Inger Marie, Telegrafistinde, 66¾ A., 18. 8., Drammen.
- Bagge, Davida Fredrikke, 1. 3., Chr.sand.
- Balchen, Bernt, 81½ A., 2. 8., Chr.sand.
- , Caroline, 80 A., 22. 2., Chr.sand.
- , Fredrik Finn Lauritz, 42 A., 30. 9., Slemdal.
- Balken, Henrik, Slagter, 62 A., 21. 9., Bergen.
- Bang, Marie, f. Schøyen, Oberstl. Thorhild B.s Enke, 15. 6., Chr.ania.
- Baresel, Emil, Sergeant im Res. Inf. Reg. Nr. 2, Oktbr., Osterthafn-Skinemüde, H: Sigrid, f. Gram.
- Barfoed, Andreas Mangor, Politimester, 43 A., 28. 10., Chr.ania, H: Marie, f. Gjerp.
- Barman, Ole, fhv. Sognepræst, 97½ A., 9. 2., Aalesund.
- Barth, Dikka, 20. 11., Chr.ania.
- , Fredrikke, 55 A., 17. 7., Chr.ania.
- , Peter Høyer Lied, 28. 8., Bergen.
- Batt, Sigvard, Konsul, 46½ A., 10. 5., Tunis.
- Bauge, Chr., Blikkenslagermester, 66 A., 3. 10., Bergen, H: Bolette, f. Iøgersen.
- Baumann, Eva, 24. 6., Chr.ania.
- Bech, Oline, f. Jensen, 65 A., 22. 5., Chr.ania.
- Beck, Andreas, 49 A., 18. 3., ombord i »Fram«, H: Josefine, f. Hansen paa Tromsø.
- Beer, Johannes, Skoleinspektør, 25. 5., Chr.ania.
- , Thea, f. Smith, 92 A., 22. 7., Flekkefjord.
- Behrens, Olaf, Læge, 16. 1., Præriefarm, Wisconsin.
- Bendeke, Andrea, 1. 1., T.hjem.
- Bentzen, Reidar, Styrmand, 29. 12., Chr.ania.
- , Thomine, 31. 7., Chr.ania.
- Bentzon, Christian Børs, Kapt., 20. 1., Bergen.
- Berentz, Oline, 31. 10., Stockholm.
- Berg, Andrea Geelmuyden, 22. 4., Chr.ania.
- , Anna, f. Schønning, 46 A., 12. 12., Chr.ania.
- , C., fhv. Agent, 85 A., 13. 3., Chr.ania.
- , Carl F. S., Bogholder, 52 A., 16. 1., Chr.ania, H: Anna, f. Schønning.
- , Chatorine Bygball, f. Lund, 25. 1., T.hjem.
- , Peter, Overlæge, 46 A., 23. 7., Grimstad.
- , Regitze Louise, 74 A., 2. 2., Chr.ania.
- , Thora Augusta, f. Rosen, 57½ A., 19. 1., Urskog.
- Berggren, C., Ingeniør, 26. 2., New Lisbon, Wisc.
- Bergh, Margit, f. Berg, 26 A., 1. 4., Riga, bgr. Fred.stad.
- Berglof, Charlotta, f. Hesselgren, 19½ A., 8. 3., Chr.ania.
- Bergraff, Julius, 74 A., 28. 9., Chr.ania, H: Lina, f. Bredesen.
- Bergwitz, Hilda, f. Gravem, 42 A., 28. 12., Chr.ania.
- Berlc, J. A., Læge, nær 57 A., 31. 10., Fred.hald, H: Agnes, f. Aarnes.
- Berner, Arne, ORsagf., 8. 11., Brandbu, bgr. Chr.ania.

- Berner, J. M., Grosserer, 16. 11., London, H: Davidia, f. Hummel.
- , Marie, f. Berner, 71 A., 1. 8., Chr.ania.
- Bernts, Nicolai, 59 A., 27. 3., Chr.ania, H: Kathinka, f. Sundby.
- Berrum, Hans, Bestyrer, 59½ A., 23. 4., Chr.ania.
- Bertelsen, Paul Fredrik, 46 A., 4. 8., Bulawayos Rhodesia, Afrika.
- Bertrand, Artur, 28 A., 5. 12., Chr.ania.
- Bing, Anton, fhv. Telegrafbestyrer, 79 A., 19. 3., Arendal.
- , Billa, f. Abel, 80 A., 19. 3., Chr.ania.
- , Lauritz Christian Arneberg, 9. 9., Grimstad.
- Birch-Reichenwald, Christian, Cand. jur., 7. 5., Chr.ania.
- Bjerke, Louise, nær 63 A., 6. 8., Sarpsborg.
- Bjurstedt, Benny, f. Jenssen, 59 A., 23. 4., Chr.ania.
- Bjølstad, Alfred, Havnefoged, 66½ A., Fredstad, H: Karen, f. Bugge.
- Bjørn, Thea, f. Nygaard, 5. 10., Chr.ania.
- Bjørnson, Jenny, f. Dahl, 3. 3., Chr.ania.
- Blehr, A. T., Kapt., 4. 5., Minde pr. Bergen, H: Anna, f. Olsvig.
- Blix, Trygve Eeg, 15 A., 17. 5., Chr.ania.
- Blytt, Anne Christiane Busch, f. Müller, 28. 1., Bergen.
- Bodé, Emma, 27. 8., Chr.ania.
- Boe, G. B., ORsagf., nær 71 A., 27. 4., Chr.ania, H: Sofie, f. Schwensen.
- Bogen, Peder, ORsagf., 52 A., 13. 8., Sandefjord.
- Boger, J. C., fhv. Banksekretær, 76 A., 14. 6., Chr.ania.
- Bomann, Constance, 23. 3., Chr.ania.
- Bommen, Erika, 78½ A., 24. 12., Chr.ania.
- Bonde, C. F., Slagter, 2. 8., Chr.ania. H: Pauline, f. Aslesen.
- , Johan, fhv. Skibsf., 88½ A., 5. 11., Tønsberg.
- Bonnevie, Christiane Michaelsen, fhv. Skolebestyrerinde, 29. 11., Kbhvn.
- Bontempi, Cesare, Musiker, 34 A., 29. 1., Bergen.
- Borchsenius, Axel, Kontorchef, 16. 5., Chr.ania.
- Borekgrevink, Agathe Barbara, 80 A., 4. 5., Chr.ania.
- Bordrud, Johanne, f. Flottmann, 90 A., 11. 7., Bergen.
- Borthen, Carl Olaf, 6. 4., Chr.-sund.
- Boye, Helene, 88½ A., 22. 10., Odernes.
- Boye, Noline, 17. 8., Tromø.
- Boyesen, Jens Sev., Kbmd., 92 A., 1. 2., Risør.
- , Otto Hagbarth, Konsul, April, Glasgow, Montona, Amerika.
- Brager, Marthe, 103½ A., 1. 1., Arendal, bgr. Øiestad.
- Brandt, Emma, 16. 3., Bergen.
- Brauer, A. P., fhv. Fiskehandler, 68 A., 7. 5., Chr.ania.
- Brecke, Peter, Konsul, nær 70 A., 26. 4., Chr.ania, H: Elisabeth, f. Backe.
- Breda, Mathilde, 93½ A., 18. 1., Sandefjord.
- Bredal, Christine, f. Smith, 61 A., 11. 4., Chr.ania.
- Breder, Alette, 6. 7., Larvik.
- Bredrup, Hans Testrup, 14. 2., Bækkelaget, H: Ragna, f. Nicolaisen.
- Bredvig, Walborg Amalie, f. Loennecken, 36½ A., 13. 8., Bergen.
- Broch, Petrine Mathæa, f. Aarvold, 81 A., 12. 2., Oslo.
- Brock, Elisabet Andrea, 72 A., 18. 5., Fredriksberg Hospital, Kbhvn.
- Brodal, John Arntsen, fhv. Vognmand, nær 82 A., 20. 9., T.hjem.
- , Marie, 71 A., 23. 10., Bodo.
- Brodtkorb, Elise, f. Maschmann, 83 A., 3. 11., V. Aker, begr. V. Bærum.
- Brom, Marthe, f. Christoffersen, 86½ A., 17. 4., Chr.ania.
- , S. C., 31 5., Chr.ania, H: Thekla, f. Smith.
- Brox, J. W., fhv. Skibskapt., 16. 1., Spokane, Wash.
- Brun, Hedvig, f. Bassøe, 28 A., 31. 10., Ljan, bgr. Drøbak.
- , Johan Christoffer, Apoteker, nær 77 A., 30. 10., T.hjem, H: Cecilie, f. Hagen.
- Brunskow, Karen, f. Bohler, 11. 9., Chr.ania.

- Bruun, Mathilde, 85½ A., 23. 5., Chr-ania.
- Bruun, Edle, 28. 8., Hurdalen.
- , Magda Josefine, f. Eriksen, 28. 6., Chr.ania.
- , Petter Daniel, 86½ A., 5. 7., V. Fred.stad, H: Hanna, f. Norbom.
- Bruusgaard, Martin Henrik, Skibsrøder, 73 A., 31. 8., Drammen, H: Alexia, f. Pedersen.
- Brynie, A. J., fhv. Landhandler, 78 A., 2. 6., Romedal, H: Anne, f. Steen.
- Brogger, Inger, 31. 5., Lillehammer.
- , Ruth, 10. 8., Lillehammer.
- Buch, Nils Aalholm, Styrmand, 27. 2., Sandefjord, H: Petra, f. Sjolund.
- Bugge, Dagny, 23. 4., Skotselven, brændt.
- , Gudmund, Marinekapt., 29. 7., Chr.sand, H: Engel, f. Blom.
- , Hans Eduard Julius Christoffer, Apotheker, 12. 2., Skedsmo.
- , Helma, 5. 5., Chr.ania.
- Bulker, Anna, 81 A., 22. 3., Chr.ania.
- Bull, Alexander, 13. 11., Chr.ania.
- , Anton Erasmus Schnabel, 49 A., 13. 3., T.hjem, H: Anna, f. Knutsen.
- , August Theodor, ORSagf., Dommer i Kongo, 39 A., 30. 7., Kasongo.
- , Marcus, 59 A., 22. 11., Chr.ania, bgr. V. Aker, H: Karen, f. Harris.
- , Maren Elisabeth Louise Borch, nær 89 A., 12. 4., Larvik.
- , Olai, fhv. Fanejunker, 68 A., 5. 5., Chr.ania.
- , Pauline Margrethe, f. Schnabel, Provstinde, 71 A., 9. 12., T.hjem.
- Burchardt, C., Marinekapt., 12. 1., Chr.ania, H: Cathrine, f. Stang.
- Busch, Benedikte Jensine, 15 A., 6. 6., Bergen.
- Buschmann, Kirsten, 23 A., 21. 11., Chr.ania.
- Bühning, Eliza Watt, 21. 5., Chr-ania.
- Bærøe, Jens Abildgaard, 7. 4., Hobøl.
- Bockmann, Anna, nær 87 A., 3. 9., Molde.
- Bodtker, Augusta, f. Simonsen, 10. 6., Bergen.
- Bøgh, Jensine, f. Hille, 90 A., 18. 3., Chr.ania.
- Böhmer, Hermand, Konduktor, 28 A., 29. 7., T.hjem.
- Borresen, Caroline, f. Hempel, Missionær Hans P. B.s Enke, 82 A., Novbr.?, Bengaria, Indien.
- Campbell, Grethe, 84 A., 17. 7., Bergen.
- , Lauritz, fhv. Revisor, 77½ A., 15. 2., Bergen.
- Cappelen, Diderik, 78 A., 17. 7., Skien.
- Carlsen, Herman Colbjørnsen, nær 70 A., 23. 12., Butte, Montana.
- Carstens, Hans Henrich, fhv. Vognmand, født i Husum, Slesvig, 8. 10., Bergen.
- Caspersen, Cathrine E., f. Johnsen, 77 A., 30. 6., Chr.ania.
- , Erling Wessel, 31 A., 23. 11., Chr.ania, H: Mally, f. Christensen.
- , Jørgine, f. Breda, 1. 10., Chr.ania.
- Castberg, Cary, f. Høst, 77¼ A., 24. 4., Sandefjord.
- , Elise, f. Stabell, 65 A., 6. 11., Chr.ania.
- , Marie, f. Haass, 26. 11., Feiburg.
- Christensen, Edmund Harris, Dampsk. exped., 82 A., 3. 7., Haugesund, H: Margrethe, f. Rummelhoff.
- , J. A., aut. Borsvaremægler, 9. 9., Chr.ania, H: Karen, f. Berentzen.
- , Jørgine, f. Dahl, 80 A., 13. 4., Minde pr. Bergen.
- , Sara, f. Holst, Artillerikapt. C.s Enke, 73 A., 5. 4., Chr.ania.
- Christiansen, Andreas, ORSagf., 24. 4., Vinger.
- , Borghild, f. Lowzow, 20. 1., Vinger.
- , Marie, f. Schmitler, Exped.sekretær Johannes C.s Enke, nær 80 A., 10. 9., Chr.ania.
- Christie, Marcus Gunnar Berg, Postexpeditor, 37¾ A., 6. 2., Nordre Dannevig pr. Drammen, H: Martha, f. Brodtkorb.
- Christoffersen, Birgitte, nær 89 A., 4. 12., Chr.ania.
- , Sofie Wilhelmine, f. Blanch, 62 A., 2. 5., Chr.ania.
- Clasen, Wilhelm Hesselberg, Disponent, 4. 1., Bestum, H: Emmi, f. Dahl.
- Clausen, H. C., fhv. Toldb., nær 77 A., 4. 3., Bergen.

- Clausen, Regine, f. Wulfsberg, 76 A., 3. 9., Horten.
- Colbeck, Karen Marie, 25. 7., Laxe-vaagnæs.
- Cold, Sofie Cecilie, 26. 3., Chr.ania
- Collett, Fredrik, Kunstmaler, 19. 4., Lillehammer.
- Collett, Johanne Christine, f. Collett, Amtmandinde, 92 A., 4. 2., Chr.ania.
- , Margaretha, 14. 2., Chr.ania.
- Colombo, Severine Dorthea, 3. 6., Bergen.
- Corneliussen, C. A., Dampskibsf., 51 A., 25. 3., D/S. »San Miquel«, fra Kanariøerne til London, bgr. Chr.ania.
- Coucheron, Lena, 88 A., 30. 7., Chr.ania.
- Coward, Marthe Kirstine, f. Hansen, 55 A., 24. 12., Skien.
- Cowrick, Charles, Commander, 10. 1., Kirkella nær Hull, bgr. Chr.ania.
- Crawford, Augusta, f. Gløersen, 16. 7., Chr.ania, bgr. Grimstad.
- Croger, Elise, 29. 8., Chr.ania.
- Daae, Einar H. R., 27. 2., Victoria B. C., Canada.
- , Harald, 29 A., 3. 6., Bergen.
- , Janna, f. Nimb, 9. 2., Maaren i Sogn.
- , Karen Sofie, 13½ A., 17. 12., Bodo.
- Dahl, Albert, 28½ A., 2. 12., Bergen.
- , Alfred, 20. 9., Stavanger.
- , Andreas, Sadelmager, 74 A., 31. 8., Bergen, H: Karen, f. Thomassen.
- , Anna, 14. 1., T.hjem.
- , Anne, f. Kristoffersen, 6. 9., Lillehammer, bgr. T.hjem.
- , Anth., P., Fancjunker, 51 A., 15. 2., T.hjem.
- , Astrid Christine, nær 29 A., 18. 9., T.hjem.
- , Charlotte Christine Kvidahl, 25. 10., Bergen.
- , Christine, f. Øverli, 86 A., 27. 2., Stenkjær.
- , Hagbarth, 80 A., 5. 7., Chr.ania.
- , Johan C., Kobberslager, nær 86 A., 4. 7., Bergen.
- , Johanna Eleonora, f. Holst, 68½ A., 24. 5., Tromsø.
- Dahl, Jørgine, fhv. Lærerinde, 68 A., 28. 3., T.hjem.
- , Laura, f. Solberg, 27 12, Lèoux City, Jowa.
- , Louise, 16. 11., Nittedal.
- , Mathilde Agnethe, 69 A., 9. 11., Chr.ania.
- , Peter S., 24. 4., Port Simon, H: Kathinka, f. Johannessen i Bergen.
- , S. N. M., Provst, 70 A., 22. 1., Bodo, H: Rikka, f. Bruun.
- , Sofie Marie, 7. 5., Chr.ania.
- , Sverre, 17½ A., 1. 12., Chr.ania.
- Dahle, Henrik Christian, Overlærer, 75 A., 2. 1., T.hjem, H: Kathinka, f. Falck.
- Dahm, Christiane, f. Broch, 88 A., 17. 7., Drammen.
- Dalen, Johanne Christiane Holtermann, f. Carlsen, 62 A., 29. 11., Indre Bjugn.
- Dalzell, Alf, Bentzon, Maskinmester, 27 A., 16. 12., D/S. »Vaarens« Undergang på Mine i Nordsøen.
- Damm, Elise Wilhelmine, 22. 1., Berger i Jarlsberg.
- Danielssen, Thoda, 63 A., 30. 1., Bergen.
- Darjes, Gina, 72 A., 16 10., Strømsø.
- Debes, Claes, 26½ A., 9. 7., Chr.sand.
- , Peter Olaf, Toldkasserer, 69 A., 30. 5., Chr.sand, H: Matina, f. Thomesen.
- Deberitz, Thorleif Aass, 30. 1., Chr.ania, H: Ragna, f. Christensen.
- Dedekam, Han Ellefsen, 65 A., 10. 12., Arendal.
- Deisz, Lina, f. Johnsen, nær 78 A., 22. 10., Bergen.
- Didriksen, A. S., Grosserer, 23. 2., Chr.ania.
- Diesen, Marie, 75 A., 21. 5., Chr.ania.
- Dietrichs, Emilie, f. Overgaard, 74 A., 7. 6., Fred.stad.
- Dietrichson, Haldis, 21 A., 1. 5., Kbhvn.
- Drevclin, Johan Wilhelm, Instrumentmager, 79½ A., 30. 3., Bergen.
- Dreyer, Amalie, f. Grell, 92 A., 1. 8., Tromsø.
- , Anna, 23. 2., Bergen.
- , Betty, f. Juel Bentzen, 78 A., 20. 9., Aas, brændt Chr.ania.
- , Elisabeth, 3.6., Lund, bgr. Oddernes.

- Dreyer, Paula, 60 A., 29. 1., Stavanger.
- , Nils Winding, Agent, 15. 7., Bergen.
- Due, Agnes, Toldb. Fr. A. D.s Enke, 12. 7., Chr.ania.
- , J. R., Varemægler, 67 A., 11. 1., Chr.ania, H: Augusta, f. Haagen sen.
- Durban, Charles, Kapt., 28. 4., Newcastle, Australien, H: Bolette, f. Sontum.
- Durban-Hansen, Jens, 4. 1., Chr.ania.
- Duus, Jens Irgens, 84 A., 10. 1., Kragerø.
- Dosen, Melchior Schjelderup, 20. 2., Lyster.
- Ebsen, Julius, Agent, 17. 4., Sarpsborg.
- Eckhoff, Johanne Antonette, 81 $\frac{1}{2}$ A., 2. 11., Chr.ania, bgr. Eidsvold.
- , Kr. Mart., Fængselspræst, 18. 10., Chr.ania, H: Ada, f. Hannevig.
- , N. S. D., Arkitekt, 83 $\frac{1}{2}$ A., 26. 9., Chr.ania.
- , Noline Otilie, 78 A., 10. 4., Chr.ania.
- , L. F., Apotheker, nær 50 A., 31. 12., Chr.ania, H: Edith, f. Luytkis.
- Eeg, Henrikke, f. v. d. Ohe, 14. 7., Bergen.
- , Jens A., fhv. Skibsf., 14. 2., Bergen, H: Anna, f. Meyer.
- Eenberg, Johan U., 58 A., 3. 6., Chr.ania, H: Karin, f. Edlund.
- , Margarethe, 21. 1., Bergen.
- Egeberg, Anna, 70 A., 22. 5., Chr.ania.
- , Thora, 5. 8., Chr.ania.
- Egenæs, Hanna Albertine, f. Zachariassen, 10. 5., Tønsberg.
- Eger, Lorentz, Ingeniør, 57 A., 27. 6., Chr.ania, H: Kristi, f. Dahl.
- , Thrine, f. Normann, Distriktslæge Chr. E.s Enke, 65 $\frac{1}{2}$ A., 14. 4., Hof, Jarlsberg.
- Eggen, Peter Anton, Provisor, 32 $\frac{1}{2}$ Aar, 22. 2., Røros.
- Egholm, L. M., Mægler, 68 A., 28. 5., Chr.sund, H: Josepha, f. Qvam.
- Eigeltinger, Erwin, 31. 10., faldt ved Messines nær Ypern, Belgien.
- Elholm, Marie, 19 A., 8. 10., Bergen.
- Ellesen, Sigrid Hoyer, 25. 4., Chr.ania.
- Ellertsen, Sina, f. Hoyer, 72 A., 30. 3., Chr.ania.
- Ellingsen, Emilie Mathilde, 2. 5., Moss.
- , Lina, f. Bergh, henved 93 A., 4. 12., Vinderen.
- Elmenhorst, Noline, 19. 3., Chr.ania.
- Elstrand, Karen Antonette, f. Bukier, 55 A., 23. 4., Skullerud, bgr. Nordstrand.
- Elvrum, C. F., Agent, 50 A., 16. 8., Kjelsaas.
- Embretsen, Aug., Storthingsmand, 45 A., 26. 12., Chr.ania, bgr. Aasnes.
- Encke, Christian, Ingeniør, 58 A., 29. 4., Chr.ania.
- Engbrethsen, Jens Severin, Brugs-ejer, 84 A., 26. 11., Skien.
- Engelstad, Lars Eivind Stenersen, Sorenskriver i Senjen, 30. 12., Harstad, bgr. Chr.ania.
- Engh, Anna, 10. 11., Bergen.
- , Elias, fhv. Emisær, 4. 10., Bergen, H: Anna, f. Pedersen.
- , Harald Abraham, 23 $\frac{3}{12}$ A., 22. 10., Chr.ania.
- , Noline Mathea, f. Børresen, ved 85 A., 19. 12., Chr.ania.
- Enstedt, Margrethe, 30. 5., Næsossen pr. Hundviken.
- Erbe, Just Henrik, Kbmd., 7. 1., Chr.ania, H: Augusta, f. Kahrs.
- Erbing, Johan, Ingeniør 29. 10., Sarpsborg.
- Erichsen, Andreas, Læge, 8. 12., Chr.ania, bgr. Hamor, H: Endrea, f. Arvesen.
- , Anne, f. Hoy, 74 A., 5. 7., Lange-sund.
- Eriksen, Michael, Dampskibsf., 75 A., 17. 10., Slemdal, H: Else, f. Lorentzen.
- , O. E., Organist, 16. 4., Bergen.
- Erikson, Petra, f. Apenes, født i Tune 23. 6. 1851, † 16. 7., Gøteborg.
- Esbensen, Carl Brammer, fhv. Post-mester, 13. 4., Chr.ania, H: Maren, f. Dahl.
- , Maren Andrea, f. Dahl, 65 $\frac{1}{2}$ A., 22. 10., Chr.ania.
- , R. G., fhv. Kbmd., 87 A., 1. 11., Vadsø.
- Evang, Jens, Bureauchef, 9. 6., Or-møen.

- Evensen, Jenni S., f. Zoppi, 11. 2., Risør.
 Ewerhard, Erwin, Dr., Kemiker, 27. 2., Arweiler, H: Ellinor, f. Böhmer.
 Fabritius, Emilie, f. Gutzeit, 18. 6., Chr.ania.
 Falch, Erling, 27. 11., Bergen.
 —, Jonas C., Ingeniør, 56 A., 22. 2., Chr.ania.
 Falck, Edel, 28. 8., Sogndal, Sogn.
 —, Laura Christine, 85., 26. 10., Chr.ania, bgr. Tønsberg.
 Falck-Ytter, O. W., Byfoged, 24. 10., Chr.ania, H: Louise, f. Anzön.
 —, Selma, f. Holm, 6. 7., Chr.ania.
 Fasmer, J. A., Skibsfører, 72 A., 26. 8., Bergen.
 Fasting, Georg, fhv. Rektor, 24. 10., T.hjem, bgr. Chr.ania.
 Fauchald, Bergithe, f. Bechen, 1. 6., Chr.ania.
 Faye, Tarald, fhv. Skibsf., 65 $\frac{3}{4}$ A., 24. 2., Chr.ania.
 Fegth, Alexander, fhv. Styrmand, 73 $\frac{1}{2}$ A., 17. 10., Chr.ania.
 Feiring, Edmund, Oberst, 29. 3., T.hjem, brændt i Chr.ania, H: Sigrid, f. Maurer.
 Finn, Chr., 81 $\frac{1}{2}$ A., 6. 5., Drammen.
 Finne, Jacob Roll, Generalkonsul, 14. 3., T.hjem.
 Fischer, Jens Heinrich, 25 A., 29. 5., Brooklyn.
 Fjeldberg, Marcilia Augusta, 82 $\frac{1}{2}$ A., 9. 9., Chr.sund.
 Fleischer, Johan Christian, 76 A., 4. 3., Furnes, bgr. Vestre Aker, H: Gina, f. Torgersen.
 Flinck, M., Konditor, 84 $\frac{1}{3}$ A., 5. 5., Larvik.
 Flor, Elise, f. Frost, 6. 1., Chr.ania.
 Fodstad, Evy, f. Hoff, 27. 8., Ljan, bgr. Larvik.
 Fogh, Marie, f. Olsen, 69 A., 26. 9., South Shields.
 Fonahn, M. H., 79 $\frac{1}{2}$ A., 20. 7., Chr.ania, bgr. Hvarnæs.
 Forseth, Agnethe, f. Fougner, 92 A., 5. 11., V. Gausdal.
 Foss, Amalie, Enkefru, 80 A., 24. 6., Chr.ania.
 Fougner, Jul., ORsagf., 10. 7., Chr.ania, H: Ida, f. Garmann.
 Foynd, Julie, f. Holst, 75 $\frac{1}{2}$ A., 5. 1., Chr.ania.
 Frellsen, Mimi, 85 A., 31. 12., Chr.ania.
 Freuchen, Henrikke, f. Wærness, nær 80 A., 30. 11., Bergen.
 —, Nicolaus Christian, fhv. Kbmd., 79 $\frac{1}{2}$ A., 2. 3., Bergen.
 Frich, Lucie, 18. 12., Lund, Sverige.
 —, Mette, 18. 1., Bergen.
 Friis, Jacob, 70 A., 25. 6., Porsgrund, H: Thea, f. Ebbesen.
 Friman, Karl, 15. 12., Chr.ania, H: Olava, f. Jensen.
 Fritzner, Christiane, f. Lassen, 87 A., 30. 12., Chr.ania.
 Frost, Diderik Cappelen, kgl. Fuldm., 28. 2., Chr.ania, H: Betzy, f. Sigholt.
 Frykman, Nikola, 64 A., 20. 8., Chr.ania.
 Frølich, Dagny, f. Jensen, 1. 12., Ø. Aker.
 —, Elise, 83 A., 18. 5., Chr.ania.
 —, Jens Chr., Kasserer, 86 A., 28. 10., Chr.ania.
 —, Margrethe, f. Keyser, Oberstinde, nær 83 A., 29. 6., Chr.ania.
 Fürst, Hanna, 18. 7., Chr.ania.
 —, Hanna M., f. Thiis, 85 A., 12. 3., Bergen, bgr. Stavauger.
 Færden, Anders Olsen, Kapt., 89 $\frac{1}{2}$ A., 3. 4., Houg, Ringerike, bgr. Chr.ania.
 Gaarder, Astrid Signe, 18. 4., Chr.ania.
 —, Camilla, f. Handberg, 26. 10., Skøien.
 —, H., Skrædderm., nær 79 A., 13. 4., Chr.ania, H: Ellen Marie, f. Gulbrandsen.
 —, T., Skrædderm., 79 $\frac{1}{2}$ A., 9. 2., Drammen.
 —, Ths. M., Ingeniør, 31 A., 3. 1., Langesund.
 —, Ursilla Sophie Bygbald, 97 $\frac{1}{2}$ A., 1. 4., T.hjem.
 Galtung, Lauritz Frederik, Byskriver, 83 A., 29. 1., Bergen, H: Rikke, f. Ellertsen.
 Garmann, Christian Johan, ingen Tid, ved det amerikanske Dampskib »Oklahoma»s Forlis.
 Gasmann, Mathilde, 1. 5., Paris.

- Garnatz, Mathilde, f. Anderson, 9. 9., Chr.ania.
- Gaudernach, Gustav, Guldsmed og Overlærer, 31. 7., Chr.ania, H: Anna, f. Holmstrøm.
- Gay, Klara, 13. 8., Chr.ania.
- , Frantz, Civilingeniør, 11. 3., Rouen.
- Geelmuyden, Anna Margrete Ankermann, 73 A., 19. 10., Chr.ania.
- Gehrken, Olavia, f. Olsen, 70³/₁₂ A., 15. 1., Chr.ania.
- Gellein, Anne Marie, f. Sandberg, 74 A., 25. 7., T.hjem.
- Gierloff, Gustav Klem, Dampskibsf., 43 A., 2. 2., Belfast, 11. 2. brændt Krematoriet, H: Ingeborg, f. Bernt.
- Giertsen, Alette, f. Schelderup, nær 81 A., 22. 11., Chr.ania, bgr. Bergen.
- , Mina, f. Brandt, 23. 2., Berlin.
- Gill, Bolette Sofie Knagenhjelm, 84 A., 23. 9., Bergen.
- Giverholt, Emilie, f. Monnich, 9. 6., Chr.ania.
- Gjæver, John Schjelderup, ORsagf., 5. 11., Tromsø, H: Thyra, f. Hoegh.
- Gjeldaker, Kirsten, Provst B. G.s Enke, nær 78 A., 4. 9., Holmestrand.
- Gjerdrum, Ole P., fhv. Gaardbr., 75 A., 15. 3., Fred.hald.
- Gjerstad, Gunhild, 81 A., 28. 6., Chr.ania.
- Gjertsen, Carsten, Agent, 57 A., 15. 7., T.hjem, H: Valborg, f. Siem.
- , Sofie, 30. 10., Bergen.
- Gjersoe, Annie Helen, f. Wild, 28. 10., Liverpool, bgr. Nordstrand.
- , Chr. Aug. Steinfeldt, 41 A., 11. 11., Chr.ania, H: Dagmar, f. Smith.
- Gjertsen, Caroline Emilie, f. Ravnsborg, 77 A., 28. 1., Asker.
- Gjestvang, Andreas, Agent, 26. 3., Drammen, H: Henriette, f. Mürer.
- , Mathilde Dixon, nær 88 A., 21. 4., Chr.ania.
- Golden, Mads, 13. 12., Berby, Enningdalen.
- Gotzel, Dagny Helene Franziska, 20 A., 30. 6., Chr.ania.
- Gran, Mathilde, 15. 8., Bergen.
- , Wilhelm Ernst Ramm, Oberstl., 7. 12., Chr.ania, H: Anna, f. Lunderbye.
- Gregersen, Carl J., 83¹/₂ A., 25. 1., Modum.
- Greve, Jan A., Foged, 27. 7., Borgund.
- , Johan Fritzner, 50¹/₂ A., 18. 12., Boston.
- , Lilly, 12. 12., Bergen.
- , Pauline, 87 A., 10. 8., Bergen.
- Groth, Ida, 57 A., 23. 8., Chr.ania.
- , Ole, Bestyrer, 18. 11., Chr.ania, H: Amia, f. Bentsen.
- Grung, Magdalene, f. Larsen, 73 A., 30. 7., Chr.sund.
- Grüner, Marthe, f. Arneberg, nær 80 A., 5. 10., Hamar.
- Gron, Mathilde, f. Holmsted, 77 A., 16. 11., Sandefjord.
- Grøndahl, Eik C. W., fhv. Kasserer, 71¹/₂ A., 25. 1., Chr.ania.
- , Nicoline, Enkefru, 68¹/₂ A., 25. 1., Chr.ania.
- , Wilhelm, nær 57 Aar, 28. 12., Portland, Oregon.
- Gronn, Jørgen Magnus, Sanitetsmajor, 29. 9., Fred.hald, bgr. Skien.
- Gronneberg, Anna Marie, f. Arnesen, 64¹/₁₂ A., 4. 3., Drammen.
- Grøntvedt, Lina, f. Rian, 80¹/₂ A., 2. 12., T.hjem.
- Grønvold, Carl Parelius, 21. 5., Blaine, Wash.
- , Christian, Ingeniør, og 2-aarige Datter Ingeborg, druknet 22. 8., ved Jeløen, H: Mi, f. Puntervold.
- , Petra, f. Ensrud, 33¹/₂ A., 4. 11., Gjøvik.
- Guldahl, Lilla, f. Heyerdahl, 12. 6., Chr.ania.
- Gundersen, Johan Carl Keyser, 16 A., 10. 7., Hvaler, bgr. Chr.ania.
- Gyllstrom, Stina, Enke, 73³/₁₂ A., 15. 3., Chr.ania.
- Güettler, Signe, 33¹/₂ A., 12. 2., Chr.ania.
- Gørsmeier, Andrea, 68 A., 7. 12., Chr.ania.
- Götschmann, Astrid, f. Lykke, 28¹/₂ A., 7. 8., T.hjem.
- Haagensen, Herman, Stud. theol., 22 A., 6. 1., Chr.ania.
- Haanshuus, J. E., Guldsmed, 82 A., 13. 12., Mandal, H: Marie, f. Lund.
- Haare, Asmund, Stadsingeniør, 61 A., 7. 8., Namsos.

- Hagemann, Helene, 18 A., 24. 1., Chr.ania.
- , Karl Emil, Apotheker, 54½ A., 10. 6., Namsos, H: Bertha, f. Sel-lag.
- Hagen, Anna, f. Rønning, 21. 12., Chr.ania.
- , G., Boghandler, 88 A., 6. 5., Hammerfest.
- Hagerup, Dagmar, f. Engen, 41 A., 15. 3., Chr.ania.
- , H. H., Oberstl., 4. 5., Chr.ania. H: Thea, f. Biermann.
- , Hilda, f. Hansen, 19. 4., Chr.ania.
- Hall, August Th. Larsen, 5. 10., Are-mark, H: Mathilde, f. Engdahl.
- , Isak, Apotheker, 10. 4., Tromsø, H: Magda, f. Agersborg.
- Halle, Aleth Marie, f. Nyquist, 2. 3., Chr.ania.
- , Frode, Inspektør, 85 A., 16. 4., Chr.ania.
- Halling, Johan, 31 A., 21. 4., Mandal.
- Hals, Elisabeth, nær 70 A., 16. 6., Chr.ania.
- Halvorsen, Georg Kjær, Dr. phil., 12. 3., Chr.ania.
- Hammer, Amalie, 22. 6., Drøbak.
- , Anna, Skibskapt. Ludvig H.s Enke, 4. 4., Chr.ania.
- , Ingebrigt, 66½ A., 9. 3., Borsen.
- , Sophic, f. Berg, 83½ A., 3. 3., Bergen.
- Hanche, Elise, f. Eriksen, nær 60 A., 13. 9., Horten.
- Haneborg, Anders, Brugsejer, 80 A., 21. 9., Urskog.
- Hansen, Alf Wisløff, Stud. ing., 21 A., 19. 10., Tromsø.
- , Anders, Fabrikejer, 71½ A., 24. 9., T.hjem.
- , Andrea Cecilie, f. Heggelund, 67 A., 27. 1., T.hjem.
- , Andreas Martin, Fyrbøder, nær 34 A., 24. 12., Bergen, H: Louise, f. Lodberg.
- , Birgitte Aall, f. Flood, nær 90 A., 13. 11., Chr.ania.
- , Caroline, f. Wrangell, 84 A., 20. 6., Skjold pr. Haugesund.
- , Christine, f. Soelfeldt, 82 A., 19. 3., Chr.ania.
- , Doris E., f. Düring, 76 A., 11. 1., Chr.ania.
- Hansen, Hans, Lensmand, Cand. jur., 75 A., 21. 10., Jesscim, H: Anna, f. Heyerdahl.
- , Helly Juell, 12. 1., Moss.
- , Thorvald, Generalkonsul, 50 A., 5. 1., Shanghai.
- Hanssen, Cathrine, f. Bugge, 81¾ A., 18. 8., Chr.ania.
- , Jonas, Adjunkt, 70 A., 1. 5., Skien, H: Ida, f. Isaksen.
- , Klaus, Overlæge, 70 A., 19. 12., Bergen, H: Thea, f. Serck.
- Hansteen, Bendikte, 7. 10., Hamar.
- Hartmann, Agnes, f. Aars, 74 A., 7. 1., Chr.ania.
- , Helga, f. Hofflund, 25. 11., Chr-ania.
- Hartwig, Grethe, f. Holck, 88 A., 10. 12., Alværn.
- Haslem, Betzy, f. Aubart, 29. 1., Vang pr. Dilling, brændt.
- Haslund, Hanna Elise, 20. 2., Risør.
- , Lina, f. Isachsen, nær 66 A., 16. 7., Stavanger.
- Hassel, Søren Dass, 79 A., 28. 12., T.hjem.
- Hauer, Karl Marentius, nær 47 A., 6. 10., T.hjem. H: Gabrielle, f. Jo-hannsen.
- Haugan, Eggertine, 3. 8., Chr.ania.
- Hauge, Christine, f. Stenersen, 12. 7., Oslo.
- Hedberg, Elisabeth Augusta, f. Schu-macher, 26. 7., Bergen.
- Hecde, K., Uhrmager, 83½ A., 8. 9., Chr.sand.
- Heffermehl, Henry, 17 A., 12. 7., Chr.ania.
- Hefty, Carl, 62 A., 19. 6., Chr.ania.
- Hegge, Markus, flv. Kbmd., 95 A., 30. 4., Værdalsøren.
- Hegnander, Christian, 22. 7., Chr-ania, H: Lisa, f. Richert.
- Heiberg, Carl Johan, Cand. jur., 25. 5., Chr.ania.
- , Louise Marie, f. Marthinsen, 4. 2., Chr.ania.
- Heidenreich, Carl, 6. 2., Urskog, bgr. Chr.ania.
- , Harriet, f. Jebe, 23. 9., Chr.ania.
- , Trygve Lie, Ingeniør, 39 A., Sept- eller Octbr., Chicago.
- Heier, O. J., Gaardb., 63 A., 14. 11., Chr.ania, bgr. Degernes.

- Helland, Anna Kathinea, 47 A., 11. 6., Bergen.
- , Lars Anton, Reisende, 46 A., 15. 3., Chr.ania.
- Helliesen, Tor, Konservator, 16. 7., Stavanger.
- Helsing, Ragna, 80 $\frac{1}{2}$ A., 30. 9., Chr.ania, bgr. Chr.sund.
- Henrichsen, Berthe Marie, Kortfabrikant Herm. H.s Enke, 77 A., 10. 7., Chr.ania.
- , Jenny, f. Matzen, 31. 1., Chr.ania.
- , Louise, f. Wiesenbach, 89 A., 9. 10., Moss.
- Henrichson, H., fhv. Præst i Amerika, 77 $\frac{1}{2}$ A., 3. 3., Chr.ania.
- Henriksen, Just, Grosserer, 52 A., 25. 4., Chr.ania, H: Bolette, f. Larsen.
- Hentze, Emma, f. Lickfeldt, 14. 7., Chr.ania.
- Herfurth, Moritz, 81 A., 14. 4., Chr.ania.
- Herføll, Sofie, 64 A., 11. 9., Moss.
- Herlofsen, Ole, Cand. theol., 27. 1., V. Aker.
- Hermansen, Christine, f. Hoff, 27. 10., Bergen.
- Hersted, Sofie Barbara, f. Stiegler, 16. 6., Bergen.
- Heyerdahl, O., Politimester, 67 A., 19. 3., Chr.ania.
- Hille, Emilie, f. Kramer, 16. 9., Bergen.
- Hillestad, Thorolf Johannes Bølling, 19. 5., Durban.
- Hirsch, Albert H., 15. 2., Drammen.
- , Caspara, f. Jenssen, 21. 11., Chr.ania, bgr. T.hjem.
- , Sverre, Apotheker, 1. 10., Otta.
- , Tora, f. Svendbye, 2. 4., Chr.ania.
- Hjort, Hanna, f. Aas, 70 $\frac{3}{4}$ A., 18. 2., Kragerø.
- , Sofie Marie, 82 A., 28. 9., Chr.ania.
- Hjortdahl, Kjartan, fhv. Konsul, 61 $\frac{1}{2}$ A., 18. 5., Chr.ania.
- Hjorth, Camilla Elisabeth, f. Teisen, 30. 7., Kjøbenhavn, bgr. Herlufsholm.
- Hoff, Amalie, 18. 7., Chr.ania.
- , Anna, 26. 4., T.hjem.
- , Chr., Kbmd., 31 $\frac{7}{12}$ A., 25. 10., Chr.ania, H: Magna, f. Martens.
- Hoff, Helmer, Appretør, 4. 1., Chr.ania, H: Dorothea, f. Hennem.
- , Karoline, f. Grundt, 5. 12., Elverum.
- Hofgaard, Hagbart, Skriftmaler, 1. 11., Chr.ania.
- Holm, Anette, 84 A., 18. 5., Chr.sund.
- , Carl, 6. 1., Chr.ania, H: Johanne, f. Beichmann.
- , Fridtjof, 10. 6., Bergen.
- , Ingeborg, 52 A., 18. 2., T.hjem.
- , Ingrid, 10. 8., Bergen.
- , P., fhv. Rebslagerm., 27. 9., Chr.ania.
- , S. J., Dampskibsexpd., 2. 2., Chr.ania.
- Holmesland, Joh., Udskiftningsformand, 1. 5., Sarpsborg, bgr. Chr.sand.
- Holmsen, Edvard Christian, 72 $\frac{1}{2}$ A., 27. 3., Chr.ania, H: Karoline, f. Brekke.
- , John, ORsagt., 10. 1., Chr.ania.
- , Susanne, f. Kaurin, 18. 7., Drammen.
- , Oline, 14. 4., Bygdø.
- Holst, Anna, 17 A., 30. 1., Chr.ania.
- , Christian Carlsen, 43 A., i August, i Wisconsin.
- , J. T., 15. 4., Sama pr. Harstad.
- , Joh. S., 77 A., 15. 4., Harstad.
- , Marie, 77 $\frac{1}{2}$ A., 31. 8., Bækkelaget.
- Holstad, Axel, Overlærer, 12. 11., Arendal.
- Holstein, Hans Georg, Stud. theol., 24 $\frac{9}{12}$ A., 29. 8., Nydalen.
- Holt, J. L., Uhrmager, nær 70 A., 22. 5., Tønsberg.
- Holter, Ivar Olaf, 18 $\frac{1}{2}$ A., 13. 2., Chr.ania.
- , Lina, 8. 3., Chr.ania.
- Holth, Thora, 13. 4., Chr.ania.
- Holther, Anne, Enkefru, 14. 2., Chr.ania.
- Holtsmark, Birgitte, 13. 11., Tranby.
- Hoppe, Christian Benzon, Hofjægermester, 70 A., 19. 5., Ringkjøbing.
- , Jørgen, Grosserer, 18. 12., Gentofte, H: Stephanie, f. Tschudi.
- Horn, Josephine, f. Schjøtt, Garnisonspræst H.s Enke, 77 A., 28. 10., Lysaker.
- , Leif Oscar, 7. 2., Bergen.

- Horn, Rolf Tønnes, fhv. Gaardb., 73 A., 21. 1., T.hjem.
- , Stine, nær 90 A., 17. 4., Chr.ania.
- Houge, Nora, f. Henriksen, 46 A., 9. 6., Chr.ania.
- Hougen, Valborg, f. Corneliussen, 78½ A., 31. 5., Kragerø.
- Hoven, Gabr. O., Kbmd., 49 A., 28. 10., Mandal, H: Thomally, f. Holmer.
- Hovland, A. J., fhv. Hoftandlæge, nær 80 A., 16. 12., Chr.ania, H: Alvilde, f. Steen.
- How, Georg M., fhv. Bureauchef, 24. 1., Chr.ania.
- Hoyer, Marie, f. Worsøe, 22. 11., Hannover.
- Hubert, Chr. Malthc, 81½ A., 21. 1., Frstad.
- , Marie, f. Klem, 75 A., 13. 2., Nordstrand.
- Hudson, Robert Henry, Søn af afdøde H. G. H. og Frue, 19½ A., 25. 5., Chr.ania, bgr. Ullern.
- Hval, O., 72½ A., 15. 11., Odals Verk.
- Hveem, Dora, f. Müller, 28. 2., Hitteren.
- Hvistendahl, Anne Marie, 82 A., 9. 5., Holmestrand.
- Hærem, Augusta, 62 A., 14. 9., Chr.ania.
- Høeg, E. J., Enkefru, 94¾ A., 14. 8., Drammen.
- Hogh, Ludvig, 19. 7., paa Reise til Bahia.
- Herbye, Christiane Louise, 94 A., 2. 9., Chr.ania.
- Høyer, Helene Nikoline, nær 16 A., 10. 6., Naresto.
- , Maren Charlotte, 68 A., 28. 8., Chr.ania.
- , Nicoline, 18. 10., Lorenskogen.
- , Thorleif Chr., 18. 1., Minneapolis.
- Jacobi, Bernhard, Overingeniør, 20. 8., Magdeburg, H: Ragna, f. Mjøen.
- Jacobsen, Josefine, f. Böttgen, 66½ A., 18. 3., Stavanger.
- Jahn, Christian Fredrik, Tandlæge, 30. 5., T.hjem.
- Jansen, Ebba Bull, 24. 9., Solheimsviken.
- Ibenholt, Gunerius, 72 A., 10. 10., Grue.
- Ibsen, Johan, 18. 10., Molde, H: Hanna, f. Brunchorst.
- , Lise, 87 A., 28. 2., Bergen.
- , Susanne, f. Thoresen, 78 A., 3. 4., Chr.ania.
- Jebesen, Jørg., Fabrikejer, f. 14. 9. 1861, † 1. 11., Partille pr. Göteborg.
- Jehnigen, Jacob, Kbmd., 9. 10., Chr.ania.
- Jelstrup, Hans Henrik, Kapt., 2. 7., Porsgrund.
- Jensen, Anne Margrethe, 25. 10., Kbhvn.
- , Fridthjof, Overlærer, 1. 6., Fredhald, H: Hildegard, f. Bäfverfeldt.
- , Hanna, f. Corneliussen, 70 A., 19. 11., Bergen.
- , Lizzie, f. Friis, 1. 1., Chr.ania.
- Jensenius, Wilhelm Bartholin, Læge, 11. 8., Nordstrand, H: Anna, f. Thormodsæther.
- Jenssen, Arne Rudolf, 28½ A., 8. 7., Levanger.
- , Caroline B., f. Nordrum, 14. 12., T.hjem.
- Jersin, Christence Nordahl, f. Fleischer, 91½ A., 23. 1., Bergen.
- Johannessen, Cecilie, f. Lohmann, nær 88 A., 14. 11., Bergen.
- , Wilhelmine Kirstine, f. Gram, 76¼ A., 27. 9., Chr.ania.
- Johannsen, Niels Thomas, 8. 10., München, H: Thielde, f. Schuster, i Augsburg.
- Johansen, Alfred M., fhv. Musiksergeant, 56 A., 4. 1., Lysaker, H: Bentha, f. Muus.
- , Frantz, ORsagf, 34 A., 22. 7., Chr.ania, H: Ragnhild, f. Gjertsen.
- , Lars P., Vognmand, 62½ A., 31. 3., Chr.ania, H: Nora, f. Lippert.
- Johanssen, Fredrikke, f. Middelfart, 5. 7., T.hjem.
- Johanson, Douglas, Grosserer, 35½ A., 7. 10., Chr.ania.
- Johnsen, Caroline Mathilde, f. Mønich, 40 A., 6. 10., Drøbak.
- , Helene, f. Schau, 15. 7., Chr.ania.
- , Herman H., 82 A., 3. 8., Bergen.
- , John, Skibsbygm., 21. 9., Jeløen, H: Inga, f. Jørstad.

- Johnsen, Julius J. A., Byfoged, 8. 9., Chr.ania, H: Julie, f. Moss.
- , Kaja, f. Steen, 13. 1., T.hjem.
- , Karen Christine, f. Steen, 13. 1., T.hjem.
- , Maren, f. Stangeby, 85 $\frac{1}{2}$ A., 19. 1., Rindalen.
- , Ottilie, f. Lochmann, 88 $\frac{1}{2}$ A., 11. 10., Chr.sand.
- , Sina, f. Billington, 81 A., 22. 2., Fred.hald.
- Johnsson, A., fhv. Fattigforstander, 78 A., 20. 1., Chr.ania.
- , O., Apotheker, 78 A., 24. 1., Aalesund.
- Jonas, Peter, 56 A., 6. 7., Bergen, H: Marie, f. Dahlke.
- Isaksen, Margit, f. Eilertsen, 30 $\frac{1}{2}$ A., 11. 11., Stabæk.
- Isdahl, Johan Christian Mork, Skrædderm., 83 A., 19. 4., Bergen, H: Sophie, f. Dessingthou.
- Julin, Hilma, 12. 3., Lillehammer.
- Iversen, E. M., Skibsf., 72 A., 1. 12., Bergen, H: Elisa, f. Steen.
- , Marie, f. Hoeg, 80 A., 1. 8., Bergen.
- , Ole, 69 A., 1. 5., Flataen, H: Margrethe, f. Sudmann.
- Jørgensen, Ida Ellen Fredrikke, f. Lauens, 23. 4., Chr.ania.
- , E. N., fhv. Skibsf., 70 A., 8. 8., Oslo, H: Sofie, f. Richmann.
- , O. E., Bankdirektor, 36 A., 1. 1., Paris, H: Ingeborg, f. Berg-Hansen.
- Kahrs, Augusta, f. Puntervold, Distriktslæge C. C. K.s Enke, 82 A., 12. 3., Chr.ania.
- , Regine, f. Wold, 70 $\frac{1}{2}$ A., 28. 8., Bergen.
- , Ulrikke, f. Bentzen, 19. 10., Chr.ania.
- Kamstrup, C. W., fhv. Bankfuldm., 76 A., 17. 1., Dale i Sondfjord, bgr. T.hjem.
- Kavli, Betzy, f. Sorensen, 75 $\frac{1}{2}$ A., 10. 10., Stabæk.
- , Oline, f. Strom, 87 A., 16. 3., T.hjem.
- Keiil, Philip Henrik, 23. 8., Harstad, H: Elisa, f. Jensen.
- Kieding, Gunvor, 27. 12., Bergen.
- Kielland, Kitty Lange, Malerinde, 71 A., 2. 10., Chr.ania.
- Kildahl, Adolf Emil, fhv. Skibsf., 80 $\frac{1}{2}$ A., 30. 3., Chr.sand.
- Killén, Karen, Enkefru, 76 A., 25. 1., Drammen.
- Kipsgaard, Martin Iver Adolf, Kystlods, 45 A., 27. 8., paa Rejse fra Spitsbergen, H: Inga K., f. Iversen, i Tromsø.
- Kittelsen, Ingeborg, 3. 7., Stavanger.
- , Th., Kunstmaler, 57 A., 21. 1., Jeløen, H: Inga f. Dahl.
- Kiær, Betzy, f. Schwarz, 4. 12., Chr.ania, bgr. Strømso.
- Kjelsen, Gustav Hagbarth, Grosserer, 62 A., 31. 12., Chr.ania.
- Kjelstrup, Thora, f. Clemmetsen, Kapt. B. H. K.s Enke, 6. 11., Horten, bgr. Chr.ania.
- Kjennerud, Johan Driftsbest., 2. 7., Stavanger, H: Jacoba, f. Dreyer.
- Kjerschow, Adelaide, Amtmandinde, 4. 11., Chr.ania.
- , Erasmus, fhv. Byeretsassessor, 82 A., 14. 7., Chr.ania, H: Anne, f. Aagaard.
- Klausen, Sara, f. Hoier, nær 88 A., 25. 6., Chr.sand.
- Kleiser, Gustav Lorentz, nær 60 A., 20. 12., Kullebunden, brændt, H: Caroline, f. Nilsen.
- Klem, Anna Holther Dorph, f. Müller, 85 A., 21. 8., Kongsberg.
- , Edle, f. Smith, 8. 4., Chr.ania.
- , Regina, f. Klem, 76 A., 17. 9., Chr.ania.
- , Richard, Læge, 29. 3., Chr.ania, H: Johanne, f. Wilse.
- Klemp, Johs. P. C., 26. 2., Slæpende, H: Ragna, f. Lunde.
- Kling, Anna, Lærerinde, 28. 10., Bergen.
- Kloster, Halvard, Udskiftningsformand, nær 61 A., 8. 11., Solheimsviken, H: Johanne, f. Sætre.
- Klüver, August, Postexpeditor, 22. 2., Bergen, H: Anna, f. Schare.
- Kløboe, Pauline, f. Thorsen, 4. 4., Revelsøy, Nordland.
- Kloeker, Johan, Skibsreder, nær 63 A., 24. 8., Arendal, H: Marie, f. Ugland.
- Knag, Johan, Snedkerm., 5. 7., Bergen.
- Knoff, Herman, fhv. Tømmermand, 70 A., mellem 8.—13. 6., Bergen.
- Knudsen, Einar, ORsagf., 10. 9., Hauge-sund, H: Karen, f. Jonassen.

- Knudsen, H. M., 29. 12., Leikanger, H: Anna, f. Klingenberg.
- , Ragnhild, f. Lind, 19. 3., Chr.ania.
- Knutzen, Christian, 77 A., 1. 9., Manitowoc, Wisconsin.
- , Laura Wilhelmine, f. Trumpy, 2. 11., Bergen.
- Koch, Jens Cornelius, Konsul, 82½ A., 2. 1., Bodo.
- Kopp, Richard, 54 A., 29. 12., Chr.ania, H: Bertha, f. Opsahl.
- Koren, Laura, nær 90 A., 26. 4., Balestrand.
- Kortoe, Walborg, Kapelmester Emil K.s Enke, 17. 1., Chr.ania.
- Kraft, Hilmar Johan, 23 A., 18. 11., Bergen.
- Kramer, Rolf, 6. 12., Bergen.
- Krefting, Carl Emil, fhv. Trafikdirektor, 81½ A., 13. 10., Ø. Aker.
- , Sofie, 72 A., 18. 7., Chr.ania.
- Kreutz, Christian August, fhv. Magazinforvalter, 22. 1., Chr.ania.
- Krogh, Carl A., Skradderm., 16. 2., Chr.ania.
- , Einar, Instrumentmaker, 20. 9., Chicago, H: Hilda, f. Wang.
- , Emil, Ingeniør, 24 A., 17. 5., Bergen.
- v. Krogh, Henry, 16. 11., Jondahl.
- Krohn, Benedicte Henriette, f. Cappelen, 26. 5., Chr.ania.
- Krohn-Hansen, W., Sognepræst, 25. 1., Laxevaag.
- Krug, Knut Normann, 23½ A., 24. 12., Chr.ania.
- Krüger, Daniel S., fhv. Distriktslæge, 21. 7., Os, H: Claudine, f. Lem.
- Kure, Anne, 69 A., 13. 6., Voxenkollen.
- Kvinge, Olga, f. Goplen, 46 A., 16. 2., Chr.ania.
- Kyhring, Karen, 79 A., 4. 8., Chr.ania.
- Laastad, Hans Jacob, Lensmand, nær 80 A., 26. 2., Lindaas.
- Lagerfeldt, Gerhard Wilhelm, Smedemester, 26. 12., T.hjem.
- Lammers, Theodor Ludvig, 25. 6., Spokane, Wash.
- Landmark, Kaja, f. Harbitz, 16. 7., Lyster.
- , Lorenze, 28. 1., Bergen.
- Landstad, Elisabeth, f. Timmermann, 15. 10., Asker.
- Lang, Wilhelm, 25. 2., Chr.ania.
- Langballe, Michael T., Forvalter, 72 A., 24. 8., Rosendal, H: Margarethe, f. Utne.
- Lange, Fanny, 32 A., 31. 10., Chr.ania.
- Larsen, Johanna, f. von Bergen, nær 55 A., 30. 5., Sponviken.
- , Lars, fhv. Kbmd. i Chr.sund, 23. 7., Chr.ania, H: Nancy, f. Lossius.
- , O. M., fhv. Skibskapt., 25. 5., Chr.ania, H: Maren, f. Møreh.
- Larsen-Naur, Edward Munch, Procureur, 25. 2., Leopoldvill, Congo.
- Lassen, Johs., Cand., 6. 2., Sandviken, H: Rikke, f. Sverdrup.
- Lau, Ida, f. Olsen, 32 A., 29. 1., Bergen.
- Leegaard, Johanne Marie, f. Simonsen, 74½ A., 30. 12., Fred.hald.
- Leewy, Carl Johan, nær 79 A., 21. 12., Chr.sand.
- , Marie, f. Thoraldsen, 74½ A., 10. 6., Chr.sand.
- Leizegang, C., Missionspræst, nær 76 A., 23. 5., Durban.
- Lembeck, Leopold, Stenograf, 21 A., 9. 1., Chr.ania.
- Lepsøe, Christoffer, Kontorchef, 55 A., 4. 7., Hop, H: Cornelia, f. Mathiesen.
- Lexow, Henriette, f. Schejtli, 3. 11., Chr.ania.
- , Victor W., Kbmd., 4.4., Chr.ania, H: Eugenie, f. Due.
- Levanger, Syrene, f. Rahn, 25. 5., Chr.ania.
- Lie, Agnete, 86 A., 14. 4., Chr.ania.
- , Edv., Lærer, 70 A., 8. 9., Sandeherred.
- , Ellen Johanne, f. Hagen, 76½ A., 18. 5., Ladeneset.
- , Gunnar, 16. 6., Chr.ania.
- , Malene, f. Bøe, 8. 7., Manger.
- , Nikolinc, f. Bessesen, 73½ A., 25. 3., Bergen.
- Liebrecht, Karl Martin, nær 72 A., 11. 7., Alvoen, H: Gurine, f. Olsen.
- Lied, Fred. Chr. Møllerop, fhv. Materialforvalter, 81 A., 16. 12., Tangen pr. Brevik.
- Liljedahl, Hjalmar, 7. 2., Tønsberg.
- Lind, Gunhild, f. Bergensen, 62 A., 20. 9., Chr.ania.
- , Victoria, Enkefru, 21. 7., Bergen.

- Lindbäck, Adam, Gartner, 68 A., 2. 8., Østre Aker.
- Lindboe, Johan Andr., Maskinist, 74 A., 16. 11., T.hjem.
- Lindeman, Therese, f. Sparre, 88½ A., 18. 2., Tromsø.
- Lindgaard, Henrik Johan, 47½ A., 2. 3., Rissen.
- Lindgren, A. G., Overkonduktør, nær 44 A., 1. 12., Chr.sand, H: Anna f. Andersen.
- Lindstrøm, Johan, Hotelejer, 66 A., 28. 5., Lærdal, H: Marie, f. Helland.
- Linné, Karen, Enkefru, 82 A., 22. 3., Chr.ania.
- Ljunggren, Caroline, f. Boyeson, 31. 8., Laxevaag.
- Lorenzen, Ragnar, 11. 5., Camrose, Canada, H: Elisabeth, f. Brodersen i Drammen.
- L'Orsa, Georgine Birgitte, f. Haanes, 45 A., 28. 2., Rom.
- Lossius, Magnar, Septbr., Huston Texas, Amerika.
- Ludwigsen, Kaia Martine, f. Aars, 17. 3., Chr.ania.
- Lumholtz, Inger, f. Grunseth, 15. 12., Lillehammer.
- Lund, Anna, 83 A., 1. 3., T.hjem.
- , Anna Bolette, 17. 6., Bergen.
- , Bolette, fhv. Lærerinde, 76 A., 23. 9., Chr.ania.
- , Christoffer Henrik Hoelfeldt, 27. 1., Onarheim, H: Marie, f. Utne.
- , Elise, f. Kjelsrud, 25 A., 26. 10., Chr.ania.
- , Ellen, 60 A., 29. 10., Chr.ania.
- , Gudrun Konstance, 23½ A., 8. 4., Bergen.
- , J. H., Bankkasserer, 57½ A., 22. 3., Gjøvik, H: Agnethe, f. Folkestad.
- , Jens Henrik Emil, 79 A., 3. 12., Ljan, bgr. Skjeberg.
- , Ingeborg Anna, 85 A., 21. 2., T.hjem.
- , Jørgen, 24 A., 15. 1., Chr.ania.
- , Louise, f. Hegermann, 7. 6., Chr.ania.
- , Mikael August, Kbmd., 83¾ A., 6. 12., Sarpsborg.
- , Nils, Boghandler, 79½ A., 24. 8., Chr.ania.
- , Randi, f. Dahl, 78 A., 4. 7., T.hjem.
- Lund, Rasmus Brochmann Parelius, 82½ A., 2. 12., T.hjem.
- , Sofie, 3. 8., Chr.ania.
- Lundblad, F., Pianofabrikant, 2. 1., Chr.ania, H: Andrine, f. Brandvold.
- Lundbye, Wilhelmine, f. Christensen, 6. 11., Chr.ania.
- Lunde, Gurine Pedersen, nær 90 A., 25. 9., Chr.ania.
- , Yngvar, Tandlæge, 41 A., 4. 4., Fred.hald, H: Sofie, f. Thoresen.
- Lundh, Caspar, f. Høyer, 69 A., 7. 1., Chr.ania.
- Lunggren, Carl, Typograf, 57 A., 7. 1., Oslo.
- Luytkis, Hans, 54½ A., 12. 4., Chr.ania, H: Gina, f. Lindahl.
- Lyche, Axel, 6. 5., Drammen, H: Elisabeth, f. Scheel.
- , Thecla, fhv. Lærerinde, 74 A., 26. 11., Chr.ania.
- , Tina, 16. 3., Chr.ania.
- Lykke, Augusta Johanne, f. Wanvig, 62 A., 6. 2., T.hjem.
- Lyng, Bergitte, f. Levanger, Vagtmester L.s Enke, 79 A., 3. 7., T.hjem.
- , Sverre, Oktober, Chicago.
- Lütz, Aimar Halfdan, 17. 10., Chr.ania.
- Lærum, Lauritz, 30. 6., Chr.ania.
- Løchen, Axel, 58 A., 15. 8., Sollien.
- Macé, Josefine Veronika, nær 91 A., 7. 7., Molde.
- Mack, H. M. F., Byretsassessor, 11. 8., Chr.ania, H: Laura, f. Davis.
- , Mathilde, 78 A., 30. 7., Tromsø.
- Madsen, Pauline, f. Pihl, 68½ A., 18. 2., Bergen.
- Magnus, J. P., Kapt., 9. 10., Chr.ania, H: Drude, f. Magelsen.
- Major, Astrid, f. Reimann, 26 A., 11. 3., T.hjem.
- Mamen, Bjarne, 23 A., Mai, Wrangel Island.
- Mariboe, C. G., 21. 9., Østre Bærum.
- , Jakobine, f. Næss, 6. 2., Chr.ania.
- Markowsky, Carl Fridrich, Konditor, 56 A., 18. 2., Chr.ania, H: Hanna, f. Høitomt.
- Marstrander, Henrik Andreas Behrens, 26 A., 7. 9., Bergen.
- Martens, Catharina, f. Smith, 21. 1., Chr.ania.

- Martens, Daniel Ditlef, 87½ A., 30. 11., Bergen.
- , Nicolay Johan, ORsagt., 10. 4., Bergen, H: Gudrum, f. Koefoed.
- Marthinsen, Jonas, Læge, 6. 10., Chr.ania, H: Dagny, f. Nielsen.
- Martin, August, 61 A., 19. 1., Chr.ania.
- Matfeld, Wilhelmine, f. Møller, 55 A., 30. 7., Chr.ania.
- Mathiesen, Marie, f. Berger, 27. 1., Chr.ania.
- , Sven Ulsteen, fhv. Skibsk., 82½ A., 21. 12., Chr.ania, H: Elise, f. Brocher.
- Matzow, Gjertrude Christine, f. Fyhn, 85½ A., 24. 8., T.hjem.
- Maurer, Albert, Oberst, 30. 5., Næs pr. Tønsberg, H: Louise, f. Løvenskiold.
- Mauroy, Hildur, f. Hansen, 56½ A., 11. 12., Chr.ania.
- , P. A. F., Revisor, 74½ A., 10. 10., Chr.ania, H: Hildur, f. Hansen.
- Meidell, Othilia, 43 A., 14. 10., Heroen.
- Meinhardt, Harald, 11. 12., T.hjem, H: Augusta, f. Aas.
- Meitzner, Marie, 83 A., 30. 8., Bergen.
- Mellbye, Anna Margrethe, f. Nerdrum, 96 A., 19. 6., Chr.ania.
- Melson, Barbra, f. Gjertsen, 62 A., 5. 1., Tjømø.
- Messell, Camillo, 81 A., 18. 1., Arendal.
- Meydell, Hanna, 7. 10., Drammen.
- , J. E., Toldb., 81 A., 28. 11., Drammen.
- Meyer, Aagot Otilie, 1. 9., Aalesund.
- , Anne Bolette Elisabeth, f. Desingthou, 74 A., 25. 6., Bergen.
- , Finn, 24 A., 28. 12., Bergen.
- , Joachim, Handelsb., 4. 1., Bergen, H: Berntine, f. Jakobsen.
- , Martin, fhv. Skomagern., 90½ A., 4. 2., Bergen, H: Agathe, f. Bottelsen.
- , N. Casper, 2. 2., Bergen, bgr. T.hjem.
- Meyn, Marie, f. Poppe, 22. 11., Chr.ania.
- Michelet, Sara, f. Jensen, 21. 6., Lærdal.
- Middelthou, Margrethe, 50 A., 7. 9., Stavanger.
- Milberg, Nikolai, Skolebestyrer, 54 A., 26. 7., Borøen, H: Valborg, f. Bernt.
- Moe, Emil, 38 A., 25. 9., Chr.ania.
- , Jacob Aall, Tandlæge, 8. 5., Bergen, H: Alice, f. Neumann.
- , Odd, 20. 1., Bergen.
- , Olaf, Bankfuldm., 67 A., 18. 3., Chr.ania, H: Marie, f. Damsgaard.
- Mohn, Carl H. B., fhv. Skovforvalter, 11. 10., Bergen.
- Mohr, August Christian, 21. 10., Bergen, H: Dorothea, f. Ege.
- , Christian, Skræddern., 83 A., 20. 6., Bergen, H: Serenne, f. Rasmussen.
- Monchair, Marie, f. Biering, 76½ A., 9. 5., Haugesund.
- Monrad, Arnt Waldemar, 16. 6., fra Cardiff til Las Palmas.
- Morgenstjerne, Fredrik von Munthe af, 20. 9., Kenogami, Canada.
- , Wilhelmine, f. Petersen, Kammerherreinde, 30. 7., Chr.ania.
- Morten-Müller, Constance, f. aus'm Weerth, Maler Morten M.s Enke, nær 80 A., 19. 4., Düsseldorf.
- Mortensen, Brynjolf, Styrmand, 42 A., 16. 12., Bergen, H: Ragnhild, f. Tofte.
- Mosling, Abrahamine Christine, 87 A., 3. 10., T.hjem.
- , Fredrikke, 52 A., 11. 5., Chr.ania.
- , Frid., 3. 11., Narvik.
- Moss, Andrea, Enkefru, 90½/12 A., 4. 6., O. Aker.
- Motzfeldt, Axel, Oberstl., 17. 6., Chr.ania, H: Barbra, f. Müller.
- Movig, Anna Mathilde, f. Sorlle, 60 A., 14. 2., Fredstad.
- Mowinkel, Adolf, Skibsf., 49 A., 16. 10., Holdsund, bgr. Bergen, H: Thora, f. Knudsen.
- Munthe, Olaf, Forretningsfører, 6. 7., Chr.ania, H: Helene, f. Støren.
- , Peter Pavels, kgl. Fuldm., 28. 10., Chr.ania.
- Muri, Jens, Toldopsynsmand, 76 A., 1. 11., Bergen, H: Sigrid, f. Nore.
- Muus, Ingrid, 22½ A., 8. 1., Stabæk.
- Myhre, Christine, 78 A., 23. 10., T.hjem.
- , Marit, f. Lund, 73 A., 25. 6., T.hjem.
- , Mathilde, 67 A., 21. 11., Porsgrund.

- Mührer, Barbara, f. Neumann, nær 76 A., 31. 8., Kragerø.
- Myhrvold, Rudolf, Sekretær, 71 A., 3. 7., Chr.ania, H: Nielsine, f. Lange.
- Müller, Sigurd, ORsagf., 12. 9., Røros.
- , Fredrik, Læge, 43½ A., 2. 8., Røros, brændt.
- , Sofie, f. Knap, 78 A., 26. 6., Chr.ania.
- Mürer, Mimi, f. Dybwad, 14. 9. Kragerø.
- Møglestue, Kristen Theodor Green, 21½ A., 22. 4., Barkaaker.
- Møinichen, Anna, 10. 6., Mosjøen.
- Møller, Nicolay Nicolaysen, fhv. Inspektør, nær 80 A., 31. 5., Chr.ania.
- Mørch, G. L., Skolebestyrer og Kirkesanger, 18. 1., Larvik.
- , Hans Faye, fhv. Skibsf., 61½ A., 20. 5., Seattle, Amerika.
- Nagel, Ingeborg, Enkefru, 91 A., 9. 12., Chr.ania.
- , Mathilde Louise, 50 A., 14. 10., Chr.ania.
- Nannestad, Fred. S., fhv. Skibsk., 70 A., 8. 1., Ø. Fredstad.
- Narvik, Gunnar, Overlærer, 46 A., 19. 3., Dresden, bgr. Chr.sand, H: Signe, f. Jørgensen i Chr.sand.
- Natvig, August, Ingeniør, 33 A., 26. 1., Ø. Aker, H: Marie, f. Kure.
- , Elise, f. Reinhardt, 2. 7., Chr.ania.
- , Trygve, 16 A., 19. 7., Chr.ania.
- Nicolaysen, Elise, f. Sars, 71 A., 29. 1., Chr.ania.
- , Lorentz, 5. 4., Bergen.
- , Wilhelm, Kapt. i den franske Armé, 29. 8., Frankrig.
- Nielsen, Chr., Konsul, 72 A., 14. 12., Larvik.
- , Emma, f. Ouren, Infat.kapt. Hjalmar N.s Enke, 31. 5., Chr.ania.
- , Ole Lund, Handelsrejsende, 8. 3., Drammen, H: Oline, f. Undseth.
- , Regine Marie, f. Hjorth, 90¾ A., 15. 7., Chr.ania.
- , Thorgeir, ORsagf., 2. 10., Chr.ania.
- Nieuwejaar, Andrea, 8. 9., Bergen.
- Nilsen, Albertine Margrethe, f. Aagaard, nær 80 A., 16. 11., T.hjem.
- Nilsen, Sverre Goffeng, 3. 12., Chr.ania, H: Vikke, f. Heffermehl.
- Nilssen, Henry, Arkitekt, 26. 4., Mesnalien.
- Nissen, Lauritz Hagerup, Luthersk Præst, 16. 2., Superici, Wisc, H: Christine, f. Verdich.
- Nitschke, Rudolf, 4. 12., Hovik.
- Norberg, Richard, Toldkasserer, 79 A., 15. 6., Tromsø, H: Dina, f. Brudevold.
- Norby, Engel, f. Schiøtt, 77 A., 12. 4., Chr.ania.
- Nordahl, Elisabeth, f. Olsen, 46 A., 11. 12., Bergen.
- Nordraak, Georg Markus, Cand. phil., Redaktør, 42¾ A., 27. 6., Sarpsborg.
- Norman, Elisabeth, nær 86 A., 29. 7., Bergen.
- Normann, Cathinca Maric, f. Ingebretsen-Berg, 17. 9., Chr.ania.
- , Cato, Gaardbruger, 58 A., 13. 11., Chr.ania, H: Lise, f. Rockseth.
- , Eyvind, Sekretær, 21. 12., Stabæk.
- , Johan, 23½ A., 17. 2., T.hjem, bgr. Bergen.
- , Nikolai, Baadsmann, 29 A., 24. 1., Stavanger.
- , O. A., Kbmnd., 63 A., 20. 1., Vasoen pr. Valdresund, H: Liva, f. Hegdahl.
- , Sjur, 90½ A., 24. 10., Kroshavn, bgr. Bergen.
- , Sofie Amalie, f. Thyholdt, 31. 9., Skjærstad.
- Norsted, Martha, 23. 4., Chr.ania.
- Nullmeyer, Georg Oskar, 39 A., 28. 1., Chr.ania.
- Nyblin, Ragnvald, Fotograf, 17. 12., Skien.
- Nörbech, Cathinca, Frue, 24. 2., Bergen.
- Nostvold, Caroline, f. Holmer, 68 A., 8. 9., T.hjem.
- Oestreich, Robert, 21. 4., Bergen.
- Ofstad, Anne, f. Rye, 71 A., 17. 4., Horg.
- von der Ohe, Fanny Louise Collingwood, f. Monk, 1. 1., Bergen.
- Ohlsen, O. Edm., 41 A., 29. 3., Chr.ania, H: Ragnhild, f. Schmidt.

- Oldenborg, Jens Edward, 24. 10., Chr.ania, H: Hilda, f. Laumann.
- Olsen, Albert, Fiskefurer, nær 62 A., 23. 9., Bergen, H: Eline, f. Hammer.
- , Alfred Dietrichs, 22½ A., 26. 1., Bergen, bgr. Elverum.
- , Bernhard, Grosserer, 11. 7., Chr.ania.
- , Christen, Konsul, 61 A., 10. 5., Brüssel, H: Henriette, f. Meyer.
- , Dina, f. Lund, 14. 8., Farsund.
- , Hilda Marie, f. Berrum, 1. 9., Chr.ania.
- , Johan Gottfried, fhv. res. Kap. til Eidsberg, 17. 1., Chr.ania.
- Omdahl, Oscar, ORSagf., 62 A., 18. 8., Chr.sand, H: Karen, f. Høegh.
- Oppen, Carl Lauritz Mechelborg, fhv. Amtmand, 84 A., 11. 1., Stavanger.
- , Lina, 14. 6., Nittedal.
- , Magnus, Student, 24 A., 10. 1., Nizza, bgr. 24. 2., Larvik.
- Opsion, P. B., Lensmand, 76 A., 2. 11., Ibstad.
- Orland, Chr. Aug., Universitetssekretær, 53 A., 19. 2., Chr.ania, H: Julie, f. Marthinsen.
- Orlovski, Carl, Skrædder, 44 A., 25. 9., Chr.ania.
- Orting, Einar Nielsen, Sjømandspræst, 32½ A., 21. 3., Galveston, Texas.
- Ottesen, Christian, 43½ A., 26. 5., Chr.ania, H: Emma, f. Launy.
- , C. E. v. Grüner, 70 A., 27. 4., Boston.
- Otto, S. G., Kommandør, 86 A., 25. 9., Horten.
- Oxholm, Nils, 17 A., 22. 5., Asker, brændt.
- Paboritz, Herman, Kbmnd., 25. 9., Kbhvn.
- Patmstrøm, Johannes, 19 A., 4. 1., Ljan.
- Parelius, Gina, f. Rognskoug, 2. 8., Chr.sund.
- , Hanna, 72 A., 10. 10., Chr.sund.
- Paulsen, H. A. H., Grosserer, 82 A., 5. 11., Chr.ania, H: Adolfine, f. Timm.
- , Joakim, Apotheker, 8. 2., Bergen.
- , Maren, f. Fougner, 88 A., 18. 9., Chr.ania.
- Paulssen, Erik Sverre, Kommunelæge, 35 A., 12. 3., Aafjorden.
- Paus, Mina, f. Ernst, 96½ A., 6. 2., Chr.ania.
- Pedersen, Henriette Adriane, f. Greger, 62 A., 4. 10., Thjem.
- , Magnus, fhv. Skibsf., 24. 8., Chr.ania, H: Louise, f. Koch.
- , Martin, Konsul, 27. 1., Mandal, H: Christiane, f. Wulff.
- , Oliva, f. Lund, 34½ A., 8. 8., Bergen.
- , Peter August, 60 A., 1. 12., Sandefjord, H: Mathilde, f. Rasch.
- , Wilhelmine Efrusine Marie, f. Arnesen, nær 66 A., 28. 4., Tromsø.
- Pederson, Lina, f. Robach, 96 A., 1. 2., Chr.ania.
- Persen, Edlen, 90½ A., 17. 3., Chr.ania.
- Petersen, Petra, 17. 4., Moss.
- , Reidar, Kunstmaler, 23. 10., Chr.ania.
- , Thorvald Møller, Ingeniør, nær 29 A., 27. 9., Levanger.
- , William Wessely, Assurancedirektør, 51 A., 4. 5., Brüssel, H: Adele, f. Elast.
- Pettersen, Dagmar, f. Klingenberg, 30 A., 18. 3., Lervik, Stord.
- , Johan, 65 A., 5. 7., Chr.ania, H: Josefa, f. Rodler.
- , Lars, Lodsoldermand, 73 A., 16. 12., Fredstad.
- , Lina, 83½ A., 23. 2., Chr.ania.
- Petterson, Albert, Direktør, nær 42 A., 19. 8., Odda.
- Petterøe, Christen Petrus, 31 A., 8. 4., Tønsberg, brændt.
- Pihl, Hermine Elisa, f. Friele, nær 80 A., 7. 9., Bergen.
- Piro, Andr., Sørenskriver, 82 A., 28. 7., Hamar.
- Plathe, Herbert Frithjof, Bankier, 21. 8., Hovik.
- Plesner, Hedvig, 17. 1., Skien.
- , Johan, 75 A., 6. 10., Chr.ania.
- Pleym, Ingrid, 18 A., 20. 11., Bergen.
- , Otto, Handelsmand, 8. 9., Næssesby.
- , Petter Lexaw, 82 A., 17. 2., Bergen.
- Prebensen, P. J., Kbmnd., 68½ A., 14. 3., Larvik.
- Preus, Caroline, 89 A., 22. 4., Drammen.

- Printz, Asgjerine, 85 A., 16. 10. O. Bærum, bgr. Fred.hald.
- Prosgaard, Louise, Enkefru, 87 A., 22. 7., Chr.sand.
- Prøsch, Fr. Chr., 79 A., 28. 6., Røros, H: Olava, f. Sevattal.
- , G. C., Grosserer, 24. 9., T.hjem.
- Puntervold, Tønnes Hauge, Konsul, 88½ A., 17. 7., Egersund.
- Qvisling, Ester, nær 21 A., 19. 10., Gjerpen.
- Qvistgaard, Thora, f. Arentz, 26 A., 13. 1., Stabæk.
- Quitzaa, Karoline, Enkefru, 12. 8., T.hjem.
- , Rolf, 5. 9., T.hjem.
- Raaen, Ivar, Provst, 47½ A., 24. 7., Tingvoll, H: Iduna, f. Petersen.
- Raam, Severin Fredrik, 56½ A., 5. 11., Brevik, H: Hanna, f. Schoubye.
- Rabe, Ruth Magdalene, 20½ A., 24. 8., Fred.stad, bgr. Tønsberg.
- Radich, Pauline, 16. 4., Chr.ania.
- Randers, Caroline, nær 79 A., 16. 12., T.hjem.
- , Paul, 23. 6., New York, H: Anna, f. Thistel.
- Rasch, Anna, Læge G. R.s Enke, 12. 10., Chr.ania, bgr. Fred.hald.
- , Hilleborg Cathrine, 69 A., 31. 8., Chr.ania.
- Rasmussen, Anton, Landskabsmaler, 23. 10., Berlin.
- , Hanna Antonette, f. Smitt, 6. 9., Østre Toten.
- Reiersen, Anne Sofie, f. Elefsen, Skibskapt Søren R.s Enke, 16. 5., Chr.sand.
- , Jens, Læge, 15. 2., Florø, bgr. Chr.ania, H: Anna, f. Haug.
- , Inga, Enkefru, 22. 8., Nordstrand.
- , Josepha, f. Stickler, 82 A., 5. 7., Chr.ania.
- , Karen Louise, f. Pettersen, 86½ A., 25. 2., Bergen.
- , Ludvig, Kbmd., 46½ A., 27. 4., Tønsberg, H: Magnhild, f. Andersen.
- Reime, Nils Landmark, Skibsf., 2. 2., Colon, H: Christine, f. Reutz i Brooklyn.
- Reimers, Fred. J., 31 A., 10. 3., Chicago, efterladende Enke og 2 Børn.
- Reimers, Ludvig, fhv. Snedkern., 83 A., 17. 6., Bergen.
- , Per, 30. 11., Bergen.
- Reiss, Georg Michael Døderlein, Dr. phil., 25. 1., Chr.ania, H: Elisabeth, f. Dymling.
- Rennord, Wilhelmine Marie, 94 A., 4. 2., Sulen Præstegaard, bgr. Svano.
- Reppe, O. C., Postmester, 55 A., 28. 9., Levanger, H: Anna, f. Aspaas.
- Reuter, Henriette, f. Hafslund, 74 A., 26. 4., Chr.ania.
- Rian, A., fhv. Kbmd., 93 A., 4. 10., T.hjem.
- , Laura, f. Grontvedt, 67⅔ A., 18. 11., T.hjem.
- Richardsen, Anne Margrethe, f. Figen-schou, Wilhelm R.s Enke, 83 A., 23. 3., Tromsø.
- Riis, Johnny Sofie, f. Oyen, 18. 12., T.hjem.
- Riise, B. O., fhv. Sognepræst i Herrefos, 2. 10., Fane.
- , Jenny Augusta, f. Gronneberg, 13. 12., Vossestranden.
- Ritter, Emil Godtfred, 38 A., 28. 2., T.hjem, H: Elise, f. Bjørseth.
- Rivertz, Jonella, 5. 7., Hennes, Helgoland.
- Rohde, Johan, 13. 6., Chicago.
- Rolén, Elisabeth, 24⅗ A., 23. 3., Chr.ania.
- Rolfsen, Emma Ovidia, f. Fossum, 19. 3., Chr.ania.
- Roll, Kirsten Helene, 22½ A., 27. 6., Fridhem, Fred.hald.
- Rolland, Jan M., 76 A., 1. 12., Bergen.
- , O., Lærer, 13. 3., Arendal.
- Roscher, Helga, f. Riis, 1. 11., Mandal.
- Rosendahl, Arnt Uchermann, 20. 2., Bergen, H: Regine, f. Kahrs.
- Rosenvinge, J. C., fhv. Bankbogholder, 27. 7., Lørenskog.
- , Jacob Coldewin Brun, 42 A., 22. 11., Chr.ania, H: Hilda, f. Ringstad.
- Rosenvold, C. Schielderup, Styrmand, 31. 3., Stavanger.
- Ross, Borghild, 22 A., 29. 8., Bergen.
- , Hans, 81 A., 16. 7., Chr.ania.
- Rostrup, Karl Severin, fhv. Skibsf., 67 A., 11. 12., Bergen.
- , Julie Marie, f. Nielsen, 70 A., 16. 3., Homborgsund.

- Rotzow, H. L., Disponent, 2. 4., Chr-
ania, H: Laura, f. Brinck.
- Rude, Marie, 83 A., 9. 9., Mandal.
- Rummelhoff, Fredrik Vogt, 21 A., 2.
2., Chr.ania.
- , J. W., Distriktslæge, 61 A., 5. 6.,
Chr.sand, H: Herdis, f. Vogt.
- Ruus, Christian Wilhelm, Agent, 30. 9.,
Stavanger.
- , Mathilde Wilhelmine, 87 A., 19. 2.,
Bergen.
- Rye, Didrik Hegermann, Fyrdirektor,
82 A., 31. 3., Drammen, bgr. Chr-
ania.
- Rynning, Hilda Kathinka, f. Schau, 57
A., 23. 2., Chr.ania.
- Rüsdahl, Sally, f. Torkildsen, 24. 10.,
Skudesnæs.
- Rusing, Thora Augusta, f. Witham-
mer, 3. 3., T.hjem.
- Røed, Aagot, 20. 3., Chr.ania.
- Røer, S. N., Ingeniør, nær 60 A., 27.
11., Kolbjørnsvik.
- Rønne, Alette Marie, f. Arnesen, 70 A.,
22. 4., Chr.ania.
- Rønneberg, Rasmus Gerhard Elias,
53½ A., 10. 12., Aalesund.
- Røren, Henriette, f. Jæger, 11. 7.,
Chr.ania.
- Rost, E. W., Toldb., 50 A., 28. 7.,
Nordstrand, H: Emma, f. Hess.
- Salvesen, Dina, f. Heiberg, nær 60 A.,
23. 4., Stavanger.
- , Hakon, Overretsassessor, 62 A.,
10. 2., Chr.ania.
- Sand, Charlotte, f. Winsnes, 88 A.,
3. 4., Chr.ania.
- Sandberg, Betzy, 9. 6., Hinna.
- , Wilhelmine Augusta, 12. 3., Chr-
ania.
- Sandvik, Susanne Cathrine, f. Galtung,
11. 10., Tonsset, brændt.
- Saxlund, Louis de Beauval, 55 A., 8.
9., Chr.ania.
- Schaanning, Elsa, 11. 6., T.hjem.
- Schadenberg, Hans, 4. 1., Bergen, H:
Dorthea, f. Pedersen.
- Schaft, Dorthea Marie, f. Magelssen,
84½ A., 11. 2., T.hjem.
- Schediwy, Emma, 81 A., 27. 9., Bergen.
- Schee, Inga, f. Ohrn, 18. 2., Dokka.
- Scheen, Abraham Bockmann, fhv. By-
læge, 69 A., 4. 11., Chr.ania, H:
Kaja, f. Hopstok.
- Schei, Per, Cand. pharm., 17. 8., Chr-
ania.
- Scheie, Thorvald, fhv. Sognepræst, 15.
7., Jeloen, bgr. Hurdalen.
- Scheitlie, Petter, Kapt., 76½ A., 27.
6., Chr.ania.
- Schibbye, Hjalmar, Verksejer, 57 A.,
1. 6., Ø. Aker, H: Dorothea, f.
Brønlund.
- Schie, Caroline, 85 A., 17. 6., Chr-
ania.
- Schildrop, Adolf Stevelin, 25. 11.,
Bergen, H: Lina, f. Tonnessen.
- Schirmer, Hildur, f. Koch, 58 A., 23. 4.,
Chr.ania.
- Schive, Ninni, f. Winderen, 65 A., 13.
6., Chr.ania, bgr. Tønsberg.
- Schiøtt, Carl Thorvald, Konsul, 18. 7.,
Skien, H: Marie, f. Cappelen.
- Schjelderup, Carl, Cand. jur., 75 A.,
6. 3., Chr.ania.
- , Einar, Sekretær, 53 A., 15. 11.,
Chr.ania.
- Schjetlein, L., Lensmand, 25. 4.,
Tromsø, H: Marit, f. Overland.
- Schjøth, Hanna, f. Lohne, 83 A., 10.
5., Mandal.
- Schlodtmann, Carl Heinrich, Advokat,
4. 11., Hamburg, H: Anna, f.
Somme.
- Schlytter, Abraham, fhv. Kapt., 75²/₁₂
A., 29. 3., Chr.ania, H: Margrethe,
f. Wilson.
- , Sophie Cathrine, f. Sverdrup, 79½
A., 26. 11., Fred.hald.
- Schmidt, O. M., Gaardejer, 1. 4., Chr-
ania.
- , Svend Busch, ORSagf., 67½ A., 6.
2., T.hjem.
- Schnabel, Dorothea Petrine, 93½ A.,
6. 3., T.hjem.
- Schneider, Frantz C., Snedker, 18. 6.,
Finnø pr. Stavanger, bgr. Bergen.
- Schou, Cicilie, f. Crowe, 5. 7., Sindsen,
Chr.ania.
- , Thales, Kbmd., nær 50 A., 14. 6.,
Chr.ania, H: Fredrikke, f. Waage.
- Schoubye, Marie, 15. 7., Brevik.
- Schouwe, Reidar, 29. 12., Chr.ania.
- Schram, Margarethe Johanne, 61 A.,
9. 2., Bergen.
- Schreiner, Hilmar Meincke, Kbmd.,
26. 3., T.hjem, H: Wilhelmine, f.
Buchholdt.

- Schröder, Aarchela, Enkefru, 72 A., 4. 6., Chr.ania.
- , Johanne Amalie, 19 A., 27. 7., Chr.ania.
- Schultz, A., Handelsingartner, 3. 3., Chr.sand.
- , Carl Theodor, Overgartner, 16. 8., Tøien Hovedgaard.
- Schulz, Nikken, f. Johnsrud, 7. 9., Chr.ania.
- Schuman, D. G., Verksejer, 39 $\frac{1}{2}$ A., 8. 3., Bergen, H: Olga, f. Schjøtt.
- Schwartz, Carl Magnus, 86 $\frac{1}{2}$ A., 2. 2., Bergen.
- , Joh. A., Inf.kapt., 26. 9., Chr.sand, H: Aagot, f. Falk.
- Schwencke, Ovidia Jacobine, f. Westergaard, 83 $\frac{1}{2}$ A., 17. 7., Chr.ania.
- Schwings, Berthe Margrethe, f. Bjørneseth, 67 A., 9. 9., Bergen.
- Schøning, Amalie, 13. 2., T.hjem.
- Schøyen, Carl Godtfred, Distriktslæge, 64 A., 25. 2., Evje, H: Selma, f. Westgaard.
- , Johannes, fhv. Exped., 5. 7., Chr.ania.
- Scobie, Andrew, fhv. Kbmd., 85 A., 18. 10., Chr.ania, H: Josefine, f. Arnesen.
- Scott, Ellen, 17. 9., Chr.ania.
- Seeberg, Cathinca, f. Werner, 74 A., 7. 2., Drammen.
- Seielstad, Einar Arent Christian, 75 A., 20. 2., Sokna, H: Maren, f. Lundesgaard.
- , Maren, f. Lundesgaard, 75 A., 24. 3., Lunder.
- Sejersted, Finn, Direktor, 22. 1., Slemdal, H: Katie, f. Pihl.
- Selmer, Schak, 21. 10., Kbhvn., H: Anna, f. Christensen.
- Selvaag, Johanne, f. Hofgaard, 69 A., 14. 10., Hjelmeland.
- Semb, Johanne, f. Schubarth, 67 $\frac{1}{2}$ A., 3. 2., Fr.stad.
- Sibbern, Gustava, 80 A., 8. 11., Notero, bgr. Rygge.
- Siewers, Helga Emilie, f. Winge, 19. 7., Grefsen.
- Simonsen, Philip Ohlensbostell, 25. 3., Onitschia, Afrika, H: Frida Ohlensbostell, f. Thomsen i Laxevaag.
- Sinding, Anna, Professor Otto S.s Enke, 31. 7., Chr.ania.
- Sissener, Axel, Oberstl., 19. 8., Chr.ania, H: Amand, f. Andersson.
- Sissenère, Eugène, Arkitekt, 4. 3., Drøbak.
- Sivertsen, Alf, Stud. phil., 8. 3., Bergen.
- Skaaden, Franziska Pauline, f. Müller, 74 $\frac{3}{4}$ A., 24. 3., Vaale.
- Skar, Johannes, 76 A. 3. 2., Bygland.
- Skarseth, M., 80 $\frac{3}{4}$ A., 20. 9., Chr.ania.
- Skjoldborg, Magdalen, fhv. Lærerinde, 78 A., 22. 1., T.hjem.
- Skjolden, Jens Alfred, Sogneprest, 54 A., 26. 12., Vaaler.
- Smedal, Gunvilde Emilie, 60 A., 25. 12., Chr.ania.
- Smith, Eli, 22 $\frac{1}{2}$ A., 26. 5., Washington.
- , Hedevig Cathrine, 17. 1., Bergen.
- , Lauritz Heleman, 10. 2., Arendal.
- , Nancy, 92 $\frac{1}{2}$ A., 21. 1., Arendal.
- , Peter Lorentz de Ferry, 15. 6., Ullern.
- , Thorbjørn Magelssen, 56 A., 5. 2., Fairhope, Alabama.
- Smith-Petersen, Kr. Pharo, Pastor, 63 A., 16. 9., Chr.ania, H: Nina, f. Røed.
- Solberg, Augusta, f. Geeve, 60 A., 30. 5., Ranheim.
- , John S., fhv. Handelsmand, nær 80 A., 11. 8., Bergen, H: Anne, f. Lie.
- Sommer, Lauritz Ditlev, 37 A., 5. 3., Chr.ania, H: Alvalde, f. Julsrud.
- Sommerfeldt, Thormod, 2. 4., Chr.ania.
- Sommerschield, Mina Testmann, f. Lundgreen, 7. 1., T.hjem.
- , Poul Hansen Birch, Oberstl., 89 A., 9. 4., Chr.ania, H: Caspara, f. Hagerup.
- Sommerschield, Sofie, f. Coldevin, 2. 3., T.hjem.
- Sommerville, Thomas Townshend, 14. 9., Chr.ania, H: Elisabeth, f. Wiborg.
- Sorgendal, Jørgen, Gaardb., nær 72 A., 3. 6., Lillehammer.
- Spångberg, Helene, Enkefru, 79 $\frac{1}{2}$ A., 20. 6., Chr.ania.
- Spendrup, Hildur Marie, f. Bull, 25. 10., Borlänge, Sverige.
- Spønning, Lina, 78 $\frac{1}{2}$ A., 10. 3., Chr.ania.

- Staalhane, Christian A. T., 24. 8., Boston, Amerika.
- Stålhane, Gustava, 19. 8., Chr.ania.
- Stad, Hans Jørgen, Kbmd., 48½ A., 19. 11., Grimstad, H: Ragna, f. Braastad.
- Staffeldt, Christine, f. Hjorth, Brigade-intendant S.s Enke, 75 A., 10. 10., V. Aker.
- Stafseth, Ananias, Kbmd., 66 A., 16. 4., Vegsund, H: Johanne, f. Barman.
- Stang, N. A., Grosserer, 31. 3., Fredhald, brøndt, Chr.ania.
- , Thorvald, 11. 3., Chr.ania.
- Steen, Anna, f. Oppegaard, 17. 12., Chr.ania.
- , Helge, Ingenior, 62 A., 20. 4., Chr.ania.
- , Marie, f. Dundas, 28. 12., T.hjem, bgr. Lurøy.
- , Oscar, 61 A., 2. 4., Chr.ania.
- , Sanna, 3. 4., Bakke, Hardanger.
- Steiniger, Franzisca Margrethe Dekke, f. Wærness, 86½ A., 25. 2., Bergen.
- Stejneger, Anna, f. Norman, 24. 5., Bergen.
- Stenberg, Jørgine, Enkefru, 65 A., 14. 12., Chr.ania.
- Stenersen, Mortenine Nathalia, f. Finckenhagen, 79 A., 3. 6., Chr.ania.
- Stephanson, Ditmar L., Apotheker, 65 A., 3. 8., Chr.ania, H: Nicoline, f. Hirsch.
- Stillesen, Morten, fhv. Apotheker, 9. 2., Chr.ania.
- Stoesen, Bendix Holm, 2. 6., Chr.ania.
- Stoltenberg, Anna Fredrikke, 22. 9., ombord i »Kristianiafjord» under Overrejse til Amerika.
- , Christian, 79½ A., 10. 11., Chr.ania, H: Christiane, f. Torgersen.
- Stoltz, Agnus Johan Henrik, 20. 5., Bergen, H: Anna, f. Nilsen.
- Storjohan, J. C. H., Præst, 81½ A., 23. 4., Chr.ania.
- Storjohann, Joh. Heinrich, Sproglærer, 19. 11., Chr.ania.
- Storm, Anna, f. Bech, 79 A., 1. 10., Lillestrøm.
- , Juan, 16 A., 15. 1., Montevideo.
- Strandwitz, Max E. W., Maskinist, 11. 6., Bergen, H: Dorothea, f. Grønnevig.
- Stray, O. Chr., ORsagf., 58 A., 25. 6., Kbhvn.
- Strøm, Marie, 80 A., 3. 6., O. Aker.
- , Oskar, Advokat, 17. 6., Chr.ania, H: Elisabeth, f. Ott.
- , Thor Erling, 11. 9., Chr.ania.
- Strømberg, Johanne, f. Berg, 90 A., 31. 7., Chr.ania.
- Stub, Stincken Cathrine Coldewin, 94½ A., 10. 2., Bergen.
- Stuberg, W., Dykkerchef, 9. 3., Chr.ania.
- Stærk, H. A. O., Skibsf., 7. 8., fra Montevideo til Adelaide.
- Sudmann, Anton, Cand. phil., 23. 2., Chr.ania, H: Nilsine, f. Hansen.
- Sundelius, Sofie, f. Juulsen, 44 A., 10. 11., Nordstrand.
- Sundt, Michael Andreas, 8. 11., Jelokollen, H: A. D., f. Peterson.
- Sundt-Barth, Elise Marie, f. Roness, 12. 2., Bergen.
- Svane, Alf Leonard, Stud. art., 19½ A., 27. 9., Chr.ania.
- , Ernst, Rejsende, 30. 1., Chr.ania, H: Sofie, f. Larsen.
- , Ragnhild, 56½ A., 26. 8., Chr.ania.
- Svanøe, Marie, 10. 7., Aarstad.
- Sveaas, Dagny, 22½ A., 18. 6., Drammen.
- Svendsen, Sven A., fhv. Distriktslæge, 61½ A., 5. 1., Ekelund pr. Holmsbo, H: Thordis, f. Falk-Nielsen.
- Sverdrup, Christine Marie, 29. 11., Hisø.
- , Ulrik Fredrik Suhm, fhv. Gaardbruger, 81 A., 21. 4., Trana pr. Stenkjær, H: Doris, f. Sinding.
- Swartz, Johanne, f. Jonsen, 5. 11., Chr.ania.
- Syberg, Rudolf Sigismund, Direktør, 63 A., 15. 3., Chr.ania, H: Clara, f. Bay.
- Sæhlie, Marie, 15. 1., Vang pr. Hamar.
- Sæther, Johanne Noline Tostrup, 18. 6., Bergen.
- Sætre, Ruth, 7. 6., Chr.ania.
- Somme, Petra, f. Busch, 70 A., 31. 12., Risør.

- Sorensen, Eivind N., fhv. Restauratør, 14. 11., Brooklyn, H: Bertha, f. Ørn i Bergen.
- , Hjalmar Christoffer, Læge, nær 52 A., 3. 12., Rygge, H: Magda, f. Graff.
- , P. Holter, 56½ A., 15. 4., Chr.ania.
- , Sofie, Sognepræst Wilhelm S.s Enke, 70½ A., 20. 10., Chr.ania.
- Sorflaten, Arnt Jørgen Moe, Kadet, 6. 9., Nesodden, bgr. Chr.ania.
- Sørstad, Odin, 16. 3., T.hjem, H: Benny, f. Bay.
- Tandberg, Bolette, f. Hollerud, 82 A., 12. 1., Nes, Hallingdal.
- , Christine, 20. 2., Chr.ania.
- , Erik, fhv. Kbmd., 9. 4., Chr.ania, H: Jenny, f. Hansen.
- , Joh. L., Gaardb., 69 A., 1. 10., Bærum.
- Tanner, J., nær 77 A., 25. 6., Molde.
- Thaulow, Ingar, 26 A., 9. 8., Chr.ania.
- Thelander, C. A., Bygmester, 75 A., 14. 4., Chr.ania, H: Hilda, f. Grevelius.
- Thesen, Georg Olaf, 5. 7., Chr.ania.
- , Michael Nielsen, Sorenskriver, 70 A., 19. 12., Gvarv.
- Thim, Peder Jensen, fhv. Skibsk., 80 A., 30. 12., Chr.ania, H: Ragna, f. Henriksen.
- Thinn, Otto Christian, Sognepræst, 9. 7., T.hjem, H: Wilhelmine, f. Siebke.
- Thisted, Carl, 56 A., 20. 8., Hamar.
- Thoresen, Johan Herman, Assessor i Højesteret, 81½ A., 28. 1., Chr.ania.
- Thorkelsen, O. C., Kunstmaler, 44 A., 18. 12., Chr.ania.
- , Sina, f. Hallén, 74 A., 28. 9., Chr.ania.
- Thormodsæter, S., Grosserer, 17. 2., Chr.ania.
- Thorsen, Jens, fhv. Skibsf., 22. 9., Chr.ania.
- , Johan, 85 A., 15. 5., Vikevik.
- Thowsen, Louise Henrikke, f. Tønnesen, 8. 3., Chr.ania.
- , Petrine, 5. 10., Horten.
- , Sina, 3. 4., Horten.
- Thyholdt, Martin Bernhard, Kbmd., 51 A., 17. 12., T.hjem, H: Agnes, f. Andersen.
- Tidemann, Hans T., Brusfabrikant, 30 A., 14. 1., Bergen, H: Ragna, f. Gundersen.
- Tiller, Haagen, Stykjmker, 81 A., 13. 9., T.hjem, H: Margrethe, f. Haanes.
- Timme, Gustava, f. Clasen, nær 90 A., 8. 10., Bestum.
- Todderud, Maren, Enkefru, 67 A., 3. 2., Chr.ania.
- Toftdahl, Signe Louise, f. Brandt, 6. 6., Chr.ania.
- Tofte, Herman, 52 A., 24. 10., Liverpool.
- Torgersen, Anna, f. Berg, 9. 2., Chr.ania.
- , Emilie Charlotte, 60⅞ A., 6. 12., Chr.ania.
- , Erling, 18¼ A., 4. 5., Chr.ania.
- , Halvor, Gaardbrøger, 67 A., 30. 3., Vestre Aker.
- , Ludv., fhv. Kbmd., 64 A., 1. 11., Chr.ania.
- Torp, Anthon, Agent 31. 1., Chr.ania, H: Helene, f. Langsæter.
- Trumpy, Christopher, 8. 11., Minde pr. Bergen, H: Inga, f. Kramer.
- , Ida, 15. 6., Bergen.
- , Ragna Kramer, 3. 12., Minde pr. Bergen.
- Tryde, Lullu, 15. 5., Grimstad.
- Tscherning, Sverre, 20¾ A., 30. 5., Bækkelaget.
- Tschudi, Anton, Brugsejer, 24. 8., Chr.ania, H: Berghild, f. Petersen.
- Tufte, Birger, Stud. jur., 17. 7., paa en Rejse i Danmark, bgr. Hollen.
- Tvethe, Niels Gulbrand, Bankkasserer, 62 A., 30. 12., Chr.ania, H: Amalie, f. Rustad.
- Tyler, George Enbell, 15. 8., Monmouth, H: Magda, f. Lind.
- Tønder-Mathiesen, Thina, 6. 11., Chr.ania.
- Tønnessen, Ingermann, Kbmd., 53 A., 15. 5., Chr.sand, H: Thorborg, f. Tangen.
- Tønsberg, Ester Magnhild, 2. 4., Chr.ania.
- , Helene Marie, f. Scheel, 5. 10., Lillesand.
- Ullitz, Lauritz, 6. 8., Tønsberg, H: Hanna, f. Knap.

- Ulrichsen, Jens Jørgen, 93½ A., 30. 9., Holmestrand, H: Hanna, f. Backer.
- Ullring, Tina, f. Mostue, 71¾/12 A., 25. 4., Chr.ania.
- Ulsaker, S. S., Provst, 73 A., 17. 3., Vikedal.
- Ulstrup, Anthon Martin, nær 68 A., 23. 7., Hafslund pr. Sarpsborg, H: Sophic, f. Key.
- , Cathrine, f. Gjenne, 28. 3., Stavanger.
- Undall, Fredrik, Inspektør, 1. 10., Chr.ania, H: Hanna, f. Hansen.
- Urbye, Lise, f. Eeg, 75 A., 15. 8., Chr.ania.
- Urdahl, Anna Marie, 31 A., 8. 1., Bergen.
- Ursin, Maren, 86½ A., 1. 8., Ullensager.
- Utne, Elling, fhv. Lærer, 94 A., 13. 10., Bergen.
- Valentinsen, Betzy, 11. 4., Høland.
- Vemmostad, Lolla, f. Ramm, 12. 12., Stavanger.
- Vestrum, Haakon, Student, 19 A., 27. 2., Chr.ania, bgr. Levanger.
- Vetlesen, Carl Unger, Overlæge, 63 A., 23. 8., Chr.ania.
- , Ingolf, 21 A., 22. 2., Chr.ania.
- Vidsteen, Bolette Marie, f. Gran, 22. 8., Bergen.
- Vogt, David, Sognepræst, 26. 4., Chr.ania, H: Emma, f. Munthe-Kaas.
- Voigt, Alexandrine, f. Faltin, 27. 12., Chr.ania.
- , Herman, 25. 10., Chr.ania.
- Voss, Karen, Oberstl. Johan Leopold V.s Enke, 16. 4., Chr.ania.
- Waage, Ingolf, 25 A., 29. 12., Bergen, H: Valborg, f. Krog-Olsen.
- Wagelsteen, Carl, 12. 1., Chr.ania.
- Waggestad, Thv., Postexp., 19. 8., Chr.ania, H: Annine, f. Jensen.
- Wagner, Laura, f. Soot, 29. 10., Chr.ania.
- Wahl, Ingeborg, 64 A., 21. 5., Chr.ania.
- , Oddvar, 24. 2., Chr.ania.
- Walaas, Alfred, Skibsf., 37 A., 16. 12., Forlis, H: Magda, f. Jersin i Bergen.
- Wang, Henryette Emilie, f. Pedersen, 74 A., 28. 11., Chr.ania.
- , Lina, 73 A., 21. 10., Chr.ania.
- , Louise Christine, 82 A., 24. 6., Tromsø.
- Wang, Ole Anton, fhv. Kirketjener, 83 A., 23. 2., Oslo.
- Warburg, Cara, f. Egers, 18. 4., Kbhvn.
- Wattne, Fred., 58 A., 14. 1., Stavanger.
- Wedel-Jarlsberg, Herman, Godsejer, 7. 10., Chr.ania, H: Mathilde, f. Meyer.
- Wegger, Ove D., Pastor, 69 A., 5. 1., Lysager.
- Weisser, Tina, f. Møller, 30. 5., T-hjem.
- Welhaven, Sjur G., Læge, 41 A., 29. 5., Chr.ania, H: Kathinka, f. Smith-Petersen.
- Wennberg, Thoralf, Ingeniør, 39 A., 16. 12., Chr.ania, H: Inga, f. Andersen.
- Wenstrom, Ingeborg, 90 A., 6. 7., Chr.ania.
- Werner, Christian, 10. 2., Bergen, H: Martha, f. Hansen.
- Wesenberg, Catharine Magdalene, 71 A., 26. 11., Bergen.
- , Jacob, 80 A., 14. 10., Bergen.
- , Johan Chr., 44½ A., 7. 12., Bergen.
- , Johanne Rekekke, fhv. Lærerinde, 84 A., 25. 10., Bergen.
- Westergaard, Anders Dedekam, 71 A., 19. 2., Chr.ania, H: Charlotte, f. Dahl.
- Westwig, Fredrikke Amalie, f. Schjeldrup, 20. 8., Laxevaag.
- Wetlesen, K. A., Skibsf., 68¾ A., 16. 12., Chr.ania, H: Jorgine, f. Sundbye.
- , Thorvald Christian, Ingeniør, 22½ A., 6. 5., Chr.ania.
- Wettergreen, Else, 76 A., 26. 7., Orkedalen.
- Wiberg, Mathea, f. Bergersen, 71½ A., 10. 2., Chr.ania.
- , Simon Andreas, fhv. Kbmd. i Placer, Ohogon, nær 90 A., 14. 4., Frog, bgr. Oslo.
- Wiborg, Andreas, Kbmd., 75 A., 11. 11., Bergen.
- Wickmann, Oscar Gustav Adolf, 26 A., 24. 6., Montevideo.
- Widerøe, Ivar, Ingeniør, 41 A., 1. 7., Kragerø, H: Marie, f. Svendsen.
- , Johannes, Oberst, 17. 9., Stenkjær, bgr. Chr.ania.
- Width, Charlotte, f. Greger, 91½ A., 1. 6., Namros.

- Wiederstrøm, Anton J., Frisør, 39½ A., 3. 5., Bergen, H: Inga, f. Engelsen.
- , —, Georg, 23 A., 9. 2., Bergen.
- Wiese, Ludvig, Cand. med., 28 A., 2. 6., Rugsund.
- Wigdahl, A. G., Kunstmaler, 31. 8., Bergen.
- Wiig, Christine, f. Strand, nær 80 A., 20. 8., T.hjem.
- Wilhelmsen, Elisa, f. Pemberton, 80½ A., 17. 1., Bergen.
- Wilken, Viggo, Doktor, 15. 6., Balling pr. Skive, Danmark, H: Margit, f. Jensen.
- , Sverre, Komponist, 18. 1., Chr-ania.
- Wille, Marine, 69½ A., 27. 6., Chr-ania, bgr. T.hjem.
- Wilskow, Henrik, Ingeniør, 26. 8., Chr-ania, H: Helene, f. Heistein.
- Winge, Astrid, 3. 7., T.hjem.
- Winsnæs, Peder, 89½ A., 5. 6., Fet.
- Winther, Kitty, Enkefru, 81 A., 25. 8., Kbhvn.
- Wisløff, Lauritz Dorenfeldt Jenssen, 52 A., 13. 9., Chr-ania.
- With, Magdalene, f. Kiel, 31. 8., Tromsø.
- Wold, Anna Christine, Enkefru, 80 A., 6. 10., T.hjem.
- , Gudbrand, 73 A., 5. 7., Chr-ania, H: Nina, f. Meyer.
- , P. M., Apotheker, 85 A., 11. 11., Bergen.
- Wrangell, Ludvig, Instrumentmager, 76½ A., 23. 10., Chr-ania, H: Lavine, f. Sundve.
- Wulff, Anna Elisabeth, 21. 6., Bergen.
- Wulff-Engh, Elina Margethe, 25. 8., Eidsvold, bgr. Chr-ania.
- Wærner, Hanna, nær 81 A., 2. 5., Drammen.
- Wøllner, A., Landhandler, 74 A., 10. 1., Sorum.
- Young, Marie, f. Sundbye, 87½ A., 13. 2., Chr-ania.
- Zahlqvist, Marthe Gurine, f. Olsen, 70 A., 13. 2., Bergen.
- Zapffe, Leif, 1½ Døgn, 19. 5., Chr-ania.
- Zaura, Haldore, f. Dahl, 96½ A., 4. 9., T.hjem.
- Zeggel, Charlotte Eisabea, f. Peters, 70 A., 2. 2., Chr-ania.
- Zetlitz, Alexander, Maskinist, 13. 11., Chr-ania, H: Hedvig, f. Larssen.
- , Marie, f. Mathiesen, Telegrafb. Jens Zs Enke, 77 A., 7. 2., Skien.
- Ziegler, Frithjof, E. B., 58 A., 26. 3., Chr-ania, H: Martha, f. Johnsen.
- Zimmerlund, Anne Thomine, nær 84 A., 20. 6., Stokke, bgr. Sandefjord.
- , Johan Oluf, Malerm., nær 88 A., 22. 5., Stokke, H: Thomine, f. Simonsen.
- Zimmermann, Herman, 26. 8., Gästrov i Mecklenburg, H: Magda, f. Olsen.
- Øien, Claus Lauritz, fhv. Fyrvogter, 79 A., 25. 6., T.hjem, H: Anna C., f. Heilmann.
- , Nicoline Birgitte, f. Oldenborg, 77 A., 19. 3., T.hjem.
- Orbech, Olaf, 23½ A., 1. 7., Chr-sand.
- Ostby, Augusta, f. Claussen, 8. 12., V. Bærum.
- Ostradt, O. C., Verksejer, 59½ A., 14. 1., Sandnes.

Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie.

Under Protektorat af
Hendes Majestæt Enkedronning Louise af Danmark,
Medlemsbidraget er 6 Kr. aarlig.

Samfundet har siden dets Stiftelse i 1879 udgivet:

Personalhistorisk Tidsskrift.

1. Række, Bind I—III (1880—82) ved *F. Krarup*.
1. — , — IV—VI (1883—85) ved *G. L. Wad*.
2. — , — I—IV (1886—89) ved *G. L. Wad*.
2. — , — V—VI (1890—91) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — I—III (1892—94) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — IV—VI (1895—97) ved *G. L. Grove*.
4. — , — I—II (1898—99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. — , — III—VI (1900—03) ved *G. L. Grove*.
5. — , — I—VI (1904—09) ved *G. L. Grove*.
6. — , — I (1910) ved *G. L. Grove og P. Hennings*.
6. — , — II—V (1911—14) ved *P. Hennings*.

Aargangen 1880 er udsolgt. Prisen for Aargangene 1881—1903 er nedsat til 3 Kr. for hvert Bind, og Prisen for hver færdig Række af Tidsskriftet til 10 Kr. pr. Række (6 Bind).

Bogladeprisen for enkelte Bind er 9 Kr. — Enkelte Hæfter sælges ikke.

Foruden det aarlige Navneregister i Tidsskriftet findes i Aargangen 1892 Indholdsfortegnelse for 1.—2. Række (1880—91) og i Aargangen 1904 Indholdsfortegnelse for 3.—4. Række (1892—1903).

Nedenstaaende Skrifter vil kunne faas ved Henvendelse til Forstander, cand. mag. *la Cour*, Sorø, mod Indsendelse af de vedføjede Beløb + Porto (10 Øre).

Stamtavle over den danske Linie af Slægten *la Cour* ved *Frederik Barfod*, København 1877 (30 Øre.)

Slægterne *Poulsen* (fra *Rolsegaard*) og *Dinesen* (fra *Rorbækhovgaard*) ved *Frederik Barfod*, København 1877 (15 Øre.)

Festprogram til Bryllupet i Arninge den 8. September 1854 (heri »En lille Stump af *Barfodernes* Stamtavle« ved *Frederik Barfod*), (25 Øre).

Bidrag til *Barfod og la Cour* Slægternes Historie. Samlede og udgivne af *L. F. la Cour*, København 1909 (75 Øre.)

Danmarks Hof- og Statskalender.

Den tyske Udgave indtil 1864 og den danske Udgave fra før 1821 søges. Billet, med Angivelse af Pris pr. Aargang, udbedes til Tidsskriftets Redaktørs Kontor, Stormgade 6, København, B.

DEN NYE UDGAVE AF
JOHANNES EWALDS
SAMLEDE SKRIFTER

EFTER TRYK OG HAANDSKRIFTER
UDGIVNE AF HANS BRIX OG V. KUHR

Den nye Ewald-Udgave skal være et Sidestykke til den monumentale Holberg-Udgave, hvis første Bind udsendtes for et Par Aar siden og straks blev udsolgt.

Som Holberg har skabt den komiske Fremstilling i vor Litteratur, saaledes har Ewald skabt den lyriske. Men Ewald var, som Holberg, ikke blot Grundlægger: han er — hvor han naaer højest — den fuldendte Mester. Der er saaledes al Grund til at fremlægge hans Digtværk i en Form, der er denne Digtning værdig.

Det danske Sprog- og Litteraturselskabs Udgave vil adskille sig fra alle tidligere Udgaver ved foruden de trykte Skrifter at meddele *de Ewaldske Manuskripter i Fuldstændighed*: Udkast, Kladder, Fragmenter — meddele dem med deres mangfoldige Rettelser, Udstregninger og Indføjelser, saaledes at man igennem Udgaven af dem paa helt intim Maade lærer at forstaa Ewalds Kamp med Stoffet og bliver Vidne til hans Digtningens Tilblivelse.

Tekstudgaven vil omfatte fem Bind. I.—III. Bind indeholder Ewalds trykte Arbejder, IV.—V. Bind hans Manuskripter. Til Udgaven vil slutte sig to Tillægsbind, som vil indeholde tekstkritiske Oplysninger og Variationer, en litterærhistorisk Kommentar, en Bibliografi over alle trykte Ewald-Skrifter og -Udgaver, en udførlig Beskrivelse af de Ewaldske Manuskripter ledsaget af facsimilerede Gengivelser, en fuldstændig Samling af bevarede Breve fra og til Ewald samt af andre Aktstykker til hans Livshistorie, en Fortegnelse over Skrifter og Afhandlinger om Ewald, en Ikonografi over alle Ewald-Portrætter ledsaget af Gengivelser af disse, en fuldstændig Ewald-Ordbog, indledet med en Skildring af Ewalds Sprog, samt et Person- og Stedregister til hele Udgaven.

I Udgaven af de trykte Skrifter gengives Chodowiecki's og Abildgaards Kobberstik til den første Udgave af Ewalds samlede Skrifter.

Udgaven besørges af Ewald-Forskeren, Dr. *Hans Brix* og Kierkegaard-Udgiveren, Dr. *V. Kuhr*, Ordbogen af Medarbejder ved Dahlerups Danske Ordbog, cand. mag. *H. Juul-Jensen*.

Hvert Bind vil udgøre c. 24 Ark og koste c. 6 Kr. *Prisen for hele Udgaven vil dog ikke overstige c. 40 Kr.* Hele Udgaven vil være afsluttet i Løbet af 5 Aar. — Af Udgaven er kun trykt 606 nummererede Eksemplarer — hvoraf 500 er kommen i Handelen. — Udgaven er trykt paa rent Kludepapir. — Hidtil er udkommet

1. Bind. Pris 6 Kr.

2. Bind. Pris 6 Kr. 25 Øre.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL .: NORDISK FORLAG.